

VERKKOLIITTEET RAPORTTIIN KOULUAKÄYMÄTTÖMYYS SUOMESSA Vaativan erityisen tuen VIP-verkoston tilannekartoitus

(Raportit ja selvitykset 2020:9)

- Verkkoliite 1. Kirjallisuushaun hakulauseet.
- Verkkoliite 2. Kirjallisuusanalyysin menetelmät.
- Verkkoliite 3. Yläkoulun toimijoille suunnattu kysely.
- Verkkoliite 4. Kyselyn menetelmät.
- Verkkoliite 5. Kirjallisuushaun tulokset.
- Verkkoliite 6. Bibliografia.
- Verkkoliite 7. Katsaus- ja meta-analyysi –bibliografia.
- Verkkoliite 8. Interventiokirjallisuuden tulokset.
- Verkkoliite 9. Interventiokirjallisuuden bibliografia.
- Verkkoliite 10. Interventiomenetelmät.
- Verkkoliite 11. Koulua käymättömien oppilaiden määrän arvioiminen.
- Verkkoliite 12. Koulua käymättömien oppilaiden tutkimustulokset.
- Verkkoliite 13. Koulun toimintatapojen tutkimustulokset.

VERKKOLIITE 1. KIRJALLISUUSHAUN HAKULAUSEET JA EHDOT.

PsycINFO

Hakulause:

MM "School Refusal" OR (MM "School Attendance" AND (problem* OR absenteeism OR absence OR non-attendance OR skipping)) OR MM "Truancy" OR MM "School Truancy" OR MM "School Suspension" OR MM "School Expulsion" OR MM "Student Attrition" OR MM "School Retention" OR MM "School Phobia" OR MM "School Dropouts" OR MM "Separation Anxiety"

Hakuehdot:

Limiters - Publication Year: 2014-2019; Peer Reviewed; Publication Type: Peer Reviewed Journal

Expanders - Apply equivalent subjects

Search modes - Boolean/Phrase

Haun päivämäärä: 3.12.2019

Eric

Hakulause:

(MAINSUBJECT.EXACT("Attendance") AND (problem* OR absenteeism OR absence OR non-attendance OR skipping)) OR MAINSUBJECT.EXACT("Truancy") OR MAINSUBJECT.EXACT("Suspension") OR MAINSUBJECT.EXACT("Expulsion") OR MAINSUBJECT.EXACT("Student Attrition") OR MAINSUBJECT.EXACT("School Holding Power") OR MAINSUBJECT.EXACT("School Phobia") OR MAINSUBJECT.EXACT("Dropouts") OR MAINSUBJECT.EXACT("Separation Anxiety")

Hakuehdot:

Limited by:Peer reviewed,

Date: After 01 January 2014

Document type:080 Journal Articles, 080: Journal Articles

Education level:9 types searched

Grade 10, Grade 11, Grade 12, Grade 7, Grade 8, Grade 9, High school equivalency programs, High schools, Middle schools

Narrowed by:Peer reviewed: Peer reviewed

Haun päivämäärä: 3.12.2019

Eric Attendance patterns hakulause ja hakuehdot

Hakulause:

Searched for:(MAINSUBJECT.EXACT("Attendance Patterns") AND (problem* OR absenteeism OR absence OR non-attendance OR skipping)) AND rtype.exact("080: Journal Articles" OR "080 Journal Articles") AND lv("high schools" OR "high school equivalency programs" OR "grade 10" OR "grade 11" OR "grade 12" OR "grade 7" OR "middle schools" OR "grade 8" OR "grade 9") AND PEER(yes) AND pd(>20140101)

Hakuehdot:

Date: After 01 January 2014

Document type:080 Journal Articles, 080: Journal Articles

Education level:9 types searched

Grade 10, Grade 11, Grade 12, Grade 7, Grade 8, Grade 9, High school equivalency programs, High schools, Middle schools

Haun päivämäärä: 17.1.2020

VERKKOLIITE 2. KIRJALLISUUSANALYYSIN MENETELMÄT.

Kirjallisuuskatsauksessa haettiin viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana tehtyä koulukäymättömyyttä koskevaa kansainvälistä vertaisarvioituissa tieteellisissä aikakauslehdissä julkaistua tutkimusta ERIC- ja PsycINFO-tietokannoista. Hakujen rajaaminen perustui asiasanoihin (subject headings) ja apuna käytettiin em. tietokantojen Thesaurus-asiasanastoa. Hakulauseet ja ehdot on kuvattu tarkemmin verkkoliitteessä 1. PsycINFO- ja ERIC-haut erosivat toisistaan siinä, että PsycINFO-haussa ei ollut mukana tutkittavien ikään tai koulutustasoon liittyviä rajoitteita. Näin mukaan saatiin myös teoreettiset artikkelit ja katsausartikkelit. Hakujen tuloksena löytyneet viitteet koottiin RefWorks-alustalle, minkä jälkeen päällekkäiset hakutulokset (duplikaatit) poistettiin. Kun abstrakteja oli luettu jonkin verran, kävi ilmeiseksi, että hakua pitää vielä täydentää yhdellä uudella ERIC-tietokannan asiasanalla (*attendance patterns*, hakulauseet verkkoliitteessä 1), joka oli tullut toistuvasti esiin luettujen abstraktien yhteydessä. Tämän lisäksi viisi keskeistä artikkelia, joita ei jostain syystä löytynyt lainkaan kummastakaan tietokannasta, tuli mukaan kirjallisuuskatsaukseen muiden artikkelien kautta. Kirjallisuushaut tuottivat yhteensä 918 tulosta. Näistä lähemmässä tarkastelussa tämän katsauksen kannalta oleellisia, eli yläkouluikäisten koulukäymättömyyttä käsitteleviä, oli 305 (33 %) artikkeleista.

Hakutulokset analysoitiin tutkimustyyppin, tutkittavien iän, koulusysteemin ja kouluikäikäymättömyyden tyyppin näkökulmasta. Lisäksi tutkimukset luokiteltiin sen mukaan, mitkä tekijät nuoren ympäristössä vaikuttavat kouluikäikäymättömyyteen sekä edustaako tutkimus myös koulupudokkuus- (dropout), läsnäolo- (attendance) tai koulusta erottamiskirjallisuutta (suspension). Myös ne tutkimukset, joissa käsiteltiin selkeästi fyysisiä tai psyykkisiä sairauksia, luokiteltiin erikseen. Alla on tarkempi kuvaus analyysissä käytetyistä luokitteluista. Lopuksi täydensimme analyysit luokittelemalla tarkemmin interventioita käsittelevät artikkelit.

Kirjallisuuden sisältö luokiteltiin eri kategorioihin yhteensä 54 muuttujalla. Ellei alla toisin mainita, luokittelussa käytettiin jokaiselle kategorialle omaa dummy-muuttujaa.

Tutkimukset tyypiteltiin sen mukaan, olivatko ne:

- laadullisia
- määrällisiä
- mixed method -tyyppisiä
- katsauksia (review)
- meta-analyysejä
- poikkileikkaus- vai pitkittäisasetelmassa toteutettuja
- tapaustutkimuksia (case study)
- kommentaareja muihin artikkeleihin
- artikkelisarjan johdantoartikkeleita

Jos tutkimukset olivat määrällisiä, selvitettiin niissä tutkittujen ihmisten lukumäärä. Ei-englanninkieliset artikkelit luokiteltiin erikseen.

Tutkittavien nuorten ikä merkittiin kuudella dummy-muuttujalla (alle 13, 13, 14, 15, 16, yli 16). Tutkimukset, joiden tutkittavissa oli mukana alle 13-vuotiaita tai yli 16-vuotiaita, otettiin

mukaan analyysiin ainoastaan siinä tapauksessa, että kyseisessä tutkimuksessa oli mukana myös 13-16-vuotiaita tutkittavia.

Tutkimuksessa käsitellyille koulusysteemeille muodostettiin seuraavat kategoriat:

- Suomi
- Muut pohjoismaat
- USA/Kanada
- Yhdistynyt kuningaskunta
- Länsi-Eurooppa (Saksa, Ranska, Belgia, Hollanti, Luxemburg)
- Muu EU
- Muu Eurooppa
- Japani
- Muu Aasia
- Australia/Uusi-Seelanti
- Afrikka
- Etelä/Väli-Amerikka

Interventiotutkimuksille oli oma dummy-muuttuja. Myös sellaiset abstraktit, jotka koskivat interventioita käsitteleviä katsauksia tai esittelyjä, luokiteltiin interventiotutkimuksiksi. Julkaisuvuodelle oli oma numeerinen muuttuja.

Tutkimusten luokittelulle luokittelulle tutkitun kouluakäymättömyyden tyyppin mukaan oli kaksi rinnakkaista kriteeristöä. Tutkimukset luokiteltiin ensin sen mukaan, tutkittiinko niissä jotain Heynen ym. (2019) esittelemän nelijaon (koulukieltäytyminen, pinnaaminen, koulusta vetäytyminen ja kouluympäristöstä poissulkeminen) kouluakäymättömyyden tyypeistä. Lisäksi merkittiin erikseen, jos artikkeli perustui suoraan Heynen esittämiin ajatuksiin. Muussa tapauksessa abstraktin perusteella tehtiin tulkinta siitä, mitä (yhtä tai useampaa) neljästä kouluakäymättömyyden tyypistä kyseisessä tutkimuksessa tutkittiin. Esimerkiksi sellaisia tutkimuksia, joissa todettiin afroamerikkalaiseen väestöön kuuluvien oppilaiden tulevan tilapäisesti erotetuksi muita oppilaita useammin, oli tutkimusaineiston joukossa useita. Näiden oppilaiden voidaan katsoa joutuneen poissulkemisen kohteiksi, joten kyseessä on tällöin kouluympäristöstä poissulkeminen. Jos abstraktista ei löytynyt viitteitä erityisesti mistään näistä neljästä tyypistä, esimerkiksi jos abstraktissa puhuttiin vain poissaoloista yleisesti, kouluakäymättömyyden tyyppejä vastaavat dummy-muuttujat jätettiin tyhjiksi.

Toiseksi abstraktit luokiteltiin sen mukaan, voitiinko tutkimuksissa tulkita käytetyn Kearneyn (Kearney & Silverman, 1996; Kearney & Graczyk, 2014) esittämää neljää toiminnallista luokkaa poissaolohin vaikuttavina tekijöinä:

- kielteisiä tunteita aiheuttavien tilanteiden välttäminen
- sosiaalisten ja/tai arviointitilanteiden välttäminen
- huomion hakeminen läheisiltä
- palkitsevien tilanteiden hakeminen koulun ulkopuolelta

Jos tutkimus perustui suoraan Kearneyn esittämiin ajatuksiin, tämä merkittiin erikseen. Muussa tapauksessa abstraktin perusteella tehtiin tulkinta siitä, mitä (yhtä tai useampaa) neljästä toiminnallisesta luokasta kyseisessä tutkimuksessa tutkittiin. Jos abstraktista ei löytynyt viitteitä erityisesti mistään näistä neljästä luokasta, esimerkiksi jos abstraktissa puhuttiin vain poissaoloista yleisesti, toiminnallisia luokkia vastaavat dummy-muuttujat jätettiin tyhjiksi.

Olimme kiinnostuneita myös siitä, missä määrin nuoren ympäristöön liittyvät tekijät vaikuttavat kouluakäymättömyyteen. Näitä ns. kontekstimuuttujia oli yhteensä viisi:

- vanhemmat
- perhe/suku
- vertaiset
- kouluympäristö
- laajempi yhteisö

Laajempi yhteisö -käsitteen alle katsottiin kuuluviksi paitsi esim. sosiaalityöntekijät ja muut viralliset tahot, myös tutkittavien etninen tausta ja sosioekonominen asema, esim. köyhyys. Joissakin tapauksissa relevantti konteksti merkittiin myös silloin, kun konteksti näytteli tutkimuksessa merkittävää roolia, vaikka siinä ei olisikaan tutkittu suoraan kontekstin vaikutusta kouluakäymättömyyteen.

Kun abstrakteja oli luettu hieman enemmän, kävi ilmeiseksi, että monet tutkimukset edustavat jotain kolmesta koulunkäyntiin liittyvästä tutkimuskirjallisuuden alalajista (dropout, attendance, suspension). Näissä tapauksissa kyseiseen tutkimuskirjallisuuteen kuuluminen merkittiin omalla dummy-muuttujallaan.

Koulupudokkuuskirjallisuus (dropout) käsittelee oppilaita, jotka keskeyttävät koulunkäynnin kesken enemmän tai vähemmän lopullisesti. Koulua käymättömät oppilaat sen sijaan kuitenkin käyvät koulussa silloin tällöin. Jos jokin tutkimus käsitteli pelkästään koulupudokkuutta eikä kouluakäymättömyyttä, sitä ei otettu mukaan analyysiin, koska kyseessä on erilainen ilmiö. Jos molemmat teemat olivat tutkimuksessa mukana, se hyväksyttiin mukaan.

Läsnäolokirjallisuus (attendance) puolestaan käsittelee oppilaiden läsnäoloja ja läsnäolomäärien lisäämistä näkökulmasta, joka ei välttämättä ota huomioon ongelmallisia poissaoloja. Esimerkki tällaisesta tutkimuksesta olisi vaikkapa se, että tutkittaisiin jonkin tietyn intervention vaikutusta jonkin koulun kaikkien oppilaiden läsnäolomääriin, mutta tuloksia analysoidessa ei tehtäisi eroa ongelmaoppilaiden ja muiden oppilaiden välillä. Tällaiset tutkimukset otettiin mukaan analyysiin ainoastaan, jos niissä käsiteltiin myös kouluakäymättömyyttä tai koulua käymättömiä oppilaita.

Erottamiskirjallisuus (suspension) on erityisesti angloamerikkalainen tutkimuskirjallisuuden alalaji. Yhdysvalloissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa **tilapäistä** erottamista, jota englanninkielisellä termillä "suspension" tarkoitetaan, käytetään yleisesti rankaisuna koulun sääntöjen rikkomisesta. Tämä kirjallisuus on relevanttia ja sitä edustavat tutkimukset otettiin mukaan analyysiin siinä tapauksessa, että tutkimuksissa käsiteltiin myös kouluakäymättömyyttä jollain tavalla. Esimerkiksi sellaisia tutkimuksia, joissa todettiin afroamerikkalaiseen väestöön kuuluvien oppilaiden tulevan tilapäisesti erotetuksi muita oppilaita useammin, oli tutkimusaineiston joukossa useita. Näiden oppilaiden voidaan katsoa joutuneen poissulkemisen kohteiksi, joten kyseessä on tällöin kouluympäristöstä poissulkeminen. Kyseiset abstraktit luokiteltiin lisäksi erottaminen (suspension)-luokkaan.

Jos tutkimuksessa käsiteltiin fyysisten tai psyykkisten sairauksien vaikutusta kouluakäymättömyyteen, tämä merkittiin kumpaakin tapausta vastaavalla omalla dummy-muuttujalla. Vain diagnosoidut sairaudet huomioitiin.

Lähteet:

Heyne, D., Gren-Landell, M., Melvin, G. & Gentle-Genitty, C. 2019. Differentiation between school attendance problems: Why and how? *Cognitive and Behavioral Practice*, vol 26 (1), 8-34.

Kearney, C. A. & Silverman, W. K. 1996. The evolution and reconciliation of taxonomic strategies for school refusal behavior. *Clinical Psychology: Science and Practice*, Vol. 3 (4), 339-354.

Kearney, C. A., & Graczyk, P. (2014). A response to intervention model to promote school attendance and decrease school absenteeism. *Child & Youth Care Forum*, 43(1), 1-25.

VERKKOLIITE 3. YLÄKOULUN TOIMIJOILLE SUUNNATTU KYSELY.

Kouluakäymättömyys suomalaisissa kouluissa

Hyvä yläkoulun toimija!

Vaativan erityisen tuen VIP-verkosto tekee marraskuussa 2019 – maaliskuussa 2020 Opetushallituksen rahoittaman tilannekartoituksen yläkoululaisten kouluakäymättömyydestä. Kartoituksen toteuttaa Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta.

Tilannekartoituksen keskeisenä osana on yläkoulun asiantuntijoille, kuten erityisopettajille ja oppilaanohjaajille, sekä muille koulua käymättömien oppilaiden kanssa toimiville henkilöille suunnattu lyhyt kysely. Kyselyyn vastaaminen vie noin 10 - 20 minuuttia ja toivomme että vastaat siihen mahdollisimman pian, viimeistään kuitenkin 14.2.2020. Kyselyssä arvioidaan koulua käymättömiä oppilaita joko yksittäisen oppilaan tasolla (ei nimillä) tai yleisesti, sekä koulussasi käytettäviä menetelmiä.

Kyselyn avulla koottu tieto auttaa erilaisten tutkimukseen, kehittämiseen (esim. opettajien täydennyskoulutustarpeet) ja voimavarojen suuntaamiseen liittyvien tarpeiden (kuten toimivat käytänteet) hahmottamisessa.

Ystävällisin terveisin,

Sami Määttä, PsT

Psykologian laitos, Jyväskylän yliopisto

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Tilannekartoitus oppilaiden kouluakäymättömyydestä Suomessa (26.11.2019)

Tutkimuksen nimi ja rekisterinpitäjä

Tilannekartoitus oppilaiden kouluakäymättömyydestä Suomessa; rekisterinpitäjä Jyväskylän Yliopisto

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan koulua käymättömiä yläkoulun oppilaita. Sinua pyydetään tutkimukseen, koska olet tekemisissä näiden oppilaiden kanssa ja osaat kuvata koulusi toimintatapoja näiden oppilaiden kanssa sekä mahdollisia koulutuksen tarpeita. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Tällä verkkosivulla on kerrottu henkilötietojen käsittelystä: <http://users.jyu.fi/~mitamaat/kysely/tietosuojailmoitus.pdf>

Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen tai keskeyttää osallistumisen, milloin tahansa.

Tutkimuksen kulku

Tutkimus koskee omalta osaltasi internet-kyselyyn vastaamista. Vastaukset analysoidaan ja tulokset julkaistaan keväällä 2020.

Tutkimuksen kustannukset

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta julkaistaan raportti Opetushallituksen nettisivuilla keväällä 2020. Yksittäisiä vastauksia ei käsitellä missään.

Tutkimuksesta voi myöhemmin valmistua tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä, kongressi – ja seminaariesityksiä tai opetusmateriaalia.

Tutkittavien vakuutusturva

Tutkittavan on hyvä olla tietoinen siitä, että Jyväskylän yliopiston henkilökunta ja toiminta on vakuutettu. Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla. Tapaturman lisäksi korvataan vakuutetun erityisen ja yksittäisen voimanponnistuksen ja liikkeen välittömästi aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdysvamma, johon on annettu lääkärinhoitoa 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajan venähdysvamman syntymisestä. Voimanponnistuksen ja liikkeen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Lisätietojen antajan yhteystiedot

Projektin johtaja PsT Sami Määttä, sami.j.maatta@jyu.fi

Taustatiedot

1. Koulun sijaintikunta

- ☐ Ahvenanmaa
- ☐ Brändö
- ☐ Eckerö
- ☐ Finström
- ☐ Föglö
- ☐ Geta
- ☐ Hammarland
- ☐ Jomala
- ☐ Kumlinge

- ☐ Kökar
- ☐ Lemland
- ☐ Lumparland
- ☐ Maarianhamina
- ☐ Saltvik
- ☐ Sottunga
- ☐ Sund
- ☐ Vårdö
- ☐ Etelä-Karjala
 - ☐ Imatra
 - ☐ Lappeenranta
 - ☐ Lemi
 - ☐ Luumäki
 - ☐ Parikkala
 - ☐ Rautjärvi
 - ☐ Ruokolahti
 - ☐ Savitaipale
 - ☐ Taipalsaari
- ☐ Etelä-Pohjanmaa
 - ☐ Alajärven kaupunki
 - ☐ Alavuden kaupunki
 - ☐ Evijärven kunta
 - ☐ Ilmajoen kunta
 - ☐ Isojoen kunta
 - ☐ Karijoen kunta
 - ☐ Kauhajoen kaupunki
 - ☐ Kauhavan kaupunki
 - ☐ Kuortaneen kunta
 - ☐ Kurikan kaupunki
 - ☐ Lappajärven kunta
 - ☐ Lapuan kaupunki
 - ☐ Seinäjoen kaupunki
 - ☐ Soinin kunta

- ☐ Teuvan kunta
- ☐ Vimpelin kunta
- ☐ Ähtärin kaupunki
- ☐ Etelä-Savo
 - ☐ Enonkoski
 - ☐ Heinävesi
 - ☐ Hirvensalmi
 - ☐ Joroinen
 - ☐ Juva
 - ☐ Kangasniemi
 - ☐ Mikkelin kaupunki
 - ☐ Mäntyharju
 - ☐ Pertunmaa
 - ☐ Pieksämäen kaupunki
 - ☐ Puumala
 - ☐ Rantasalmi
 - ☐ Savonlinnan kaupunki
 - ☐ Sulkava
- ☐ Kainuu
 - ☐ Hyrynsalmi
 - ☐ Kajaanin kaupunki
 - ☐ Kuhmon kaupunki
 - ☐ Paltamo
 - ☐ Puolanka
 - ☐ Ristijärvi
 - ☐ Sotkamo
 - ☐ Suomussalmi
- ☐ Kanta-Häme
 - ☐ Forssan kaupunki
 - ☐ Hattula
 - ☐ Hausjärvi
 - ☐ Humppila
 - ☐ Hämeenlinnan kaupunki

- ☐ Janakkala
- ☐ Jokioinen
- ☐ Loppi
- ☐ Riihimäen kaupunki
- ☐ Tammela
- ☐ Ypäjä
- ☐ Keski-Pohjanmaa
 - ☐ Halsua
 - ☐ Kannuksen kaupunki
 - ☐ Kaustinen
 - ☐ Kokkolan kaupunki
 - ☐ Lestijärvi
 - ☐ Perho
 - ☐ Toholampi
 - ☐ Veteli
- ☐ Keski-Suomi
 - ☐ Hankasalmi
 - ☐ Joutsa
 - ☐ Jyväskylän kaupunki
 - ☐ Jämsän kaupunki
 - ☐ Kannonkoski
 - ☐ Karstula
 - ☐ Keuruun kaupunki
 - ☐ Kinnula
 - ☐ Kivijärvi
 - ☐ Konnevesi
 - ☐ Kuhmoinen
 - ☐ Kyyjärvi
 - ☐ Laukaa
 - ☐ Luhanka
 - ☐ Multia
 - ☐ Muurame
 - ☐ Petäjävesi

- ☐ Pihtipudas
- ☐ Saarijärven kaupunki
- ☐ Toivakka
- ☐ Uurainen
- ☐ Viitasaaren kaupunki
- ☐ Äänekosken kaupunki
- ☐ Kymenlaakso
 - ☐ Haminan kaupunki
 - ☐ Iitti
 - ☐ Kotkan kaupunki
 - ☐ Kouvolan kaupunki
 - ☐ Miehikkälä
 - ☐ Pyhtää
 - ☐ Virolahti
- ☐ Lappi
 - ☐ Enontekiö
 - ☐ Inari
 - ☐ Kemi
 - ☐ Kemijärvi
 - ☐ Keminmaa
 - ☐ Kittilä
 - ☐ Kolari
 - ☐ Muonio
 - ☐ Pelkosenniemi
 - ☐ Pello
 - ☐ Posio
 - ☐ Ranua
 - ☐ Rovaniemi
 - ☐ Salla
 - ☐ Savukoski
 - ☐ Simo
 - ☐ Sodankylä
 - ☐ Tervola

- ☐ Tornio
- ☐ Utsjoki
- ☐ Ylitornio
- ☐ Pirkanmaa
 - ☐ Akaan kaupunki
 - ☐ Hämeenkyrö
 - ☐ Ikaalisten kaupunki
 - ☐ Juupajoki
 - ☐ Kangasalan kaupunki
 - ☐ Kihniö
 - ☐ Lempäälä
 - ☐ Mänttä-Vilppulan kaupunki
 - ☐ Nokian kaupunki
 - ☐ Oriveden kaupunki
 - ☐ Parkanon kaupunki
 - ☐ Pirkkala
 - ☐ Punkalaidun
 - ☐ Pälkäne
 - ☐ Ruovesi
 - ☐ Sastamalan kaupunki
 - ☐ Tampereen kaupunki
 - ☐ Urjala
 - ☐ Valkeakosken kaupunki
 - ☐ Vesilahti
 - ☐ Virtain kaupunki
 - ☐ Ylöjärven kaupunki
- ☐ Pohjanmaa
 - ☐ Isonkyrön kunta
 - ☐ Kaskisten kaupunki
 - ☐ Korsnäsön kunta
 - ☐ Kristiinankaupunki
 - ☐ Kruunupyyn kunta
 - ☐ Laihian kunta

- ☐ Luodon kunta
- ☐ Maalahden kunta
- ☐ Mustasaaren kunta
- ☐ Närpiön kaupunki
- ☐ Pedersören kunta
- ☐ Pietarsaaren kaupunki
- ☐ Uudenkaarlepyyn kaupunki
- ☐ Vaasan kaupunki
- ☐ Vöyrin kunta
- ☐ Pohjois-Karjala
 - ☐ Ilomantsi
 - ☐ Joensuun kaupunki
 - ☐ Juuka
 - ☐ Kiteen kaupunki
 - ☐ Kontiolahti
 - ☐ Lieksan kaupunki
 - ☐ Liperi
 - ☐ Nurmeksien kaupunki
 - ☐ Outokummun kaupunki
 - ☐ Polvijärvi
 - ☐ Rääkkylä
 - ☐ Tohmajärvi
 - ☐ Valtimo
- ☐ Pohjois-Pohjanmaa
 - ☐ Alavieska
 - ☐ Haapajärven kaupunki
 - ☐ Haapaveden kaupunki
 - ☐ Hailuoto
 - ☐ Ii
 - ☐ Kalajoen kaupunki
 - ☐ Kempele
 - ☐ Kuusamon kaupunki
 - ☐ Käsämäki

- ☐ Liminka
- ☐ Lumijoki
- ☐ Merijärvi
- ☐ Muhos
- ☐ Nivalan kaupunki
- ☐ Oulaisten kaupunki
- ☐ Oulun kaupunki
- ☐ Pudasjärven kaupunki
- ☐ Pyhäjoki
- ☐ Pyhäjärven kaupunki
- ☐ Pyhäntä
- ☐ Raahen kaupunki
- ☐ Reisjärvi
- ☐ Sievi
- ☐ Siikajoki
- ☐ Siikalatva
- ☐ Taivalkoski
- ☐ Tyrnävä
- ☐ Utajärvi
- ☐ Vaala
- ☐ Ylivieskan kaupunki
- ☐ Pohjois-Savo
 - ☐ Iisalmen kaupunki
 - ☐ Kaavi
 - ☐ Keitele
 - ☐ Kiuruveden kaupunki
 - ☐ Kuopion kaupunki
 - ☐ Lapinlahti
 - ☐ Leppävirta
 - ☐ Pielavesi
 - ☐ Rautalampi
 - ☐ Rautavaara
 - ☐ Siilinjärvi

- ☐ Sonkajärvi
- ☐ Suonenjoen kaupunki
- ☐ Tervo
- ☐ Tuusniemi
- ☐ Varkauden kaupunki
- ☐ Vesanto
- ☐ Vieremä
- ☐ Päijät-Häme
 - ☐ Asikkala
 - ☐ Hartola
 - ☐ Heinolan kaupunki
 - ☐ Hollola
 - ☐ Kärkölä
 - ☐ Lahden kaupunki
 - ☐ Orimattilan kaupunki
 - ☐ Padasjoki
 - ☐ Sysmä
- ☐ Satakunta
 - ☐ Eura
 - ☐ Eurajoki
 - ☐ Harjavallan kaupunki
 - ☐ Honkajoki
 - ☐ Huittisten kaupunki
 - ☐ Jämijärvi
 - ☐ Kankaanpään kaupunki
 - ☐ Karvia
 - ☐ Kokemäen kaupunki
 - ☐ Merikarvia
 - ☐ Nakkila
 - ☐ Pomarkku
 - ☐ Porin kaupunki
 - ☐ Rauman kaupunki
 - ☐ Siikainen

- ☐ Säskylä
- ☐ Ulvilan kaupunki
- ☐ Uusimaa
 - ☐ Askola
 - ☐ Espoon kaupunki
 - ☐ Hangon kaupunki
 - ☐ Helsingin kaupunki
 - ☐ Hyvinkään kaupunki
 - ☐ Inkoo
 - ☐ Järvenpään kaupunki
 - ☐ Karkkilan kaupunki
 - ☐ Kauniaisten kaupunki
 - ☐ Keravan kaupunki
 - ☐ Kirkkonummi
 - ☐ Lapinjärvi
 - ☐ Lohjan kaupunki
 - ☐ Loviisan kaupunki
 - ☐ Myrskylä
 - ☐ Mäntsälä
 - ☐ Nurmijärvi
 - ☐ Pornainen
 - ☐ Porvoon kaupunki
 - ☐ Pukkila
 - ☐ Raaseporin kaupunki
 - ☐ Sipoo
 - ☐ Siuntio
 - ☐ Tuusula
 - ☐ Vantaan kaupunki
 - ☐ Vihti
- ☐ Varsinais-Suomi
 - ☐ Aura
 - ☐ Kaarina
 - ☐ Kemiönsaari

- ☐ Koski TI
- ☐ Kustavi
- ☐ Laitila
- ☐ Lieto
- ☐ Loimaa
- ☐ Marttila
- ☐ Masku
- ☐ Mynämäki
- ☐ Naantali
- ☐ Nousiainen
- ☐ Oripää
- ☐ Paimio
- ☐ Parainen
- ☐ Pyhäranta
- ☐ Pöytyä
- ☐ Raisio
- ☐ Rusko
- ☐ Salo
- ☐ Sauvo
- ☐ Somero
- ☐ Taivassalo
- ☐ Turku
- ☐ Uusikaupunki
- ☐ Vehmaa

2. Vastaajan työtehtävä

Voit valita useita vaihtoehtoja

- ☐ Opinto-ohjaaja
- ☐ Erityisopettaja
- ☐ Kuraattori
- ☐ Rehtori
- ☐ Muu, mikä?

3. Joku muu työtehtävä

4. Koulun oppilasmäärä (jos kyseessä yhtenäiskoulu, oppilasmäärä tarkoittaa 7. - 9. -luokkalaaisia)

- ☐ 50-100
- ☐ 101-200
- ☐ 201-300
- ☐ 301-400
- ☐ 401-500
- ☐ yli 500

5. Kuinka monen koulusi oppilaan kanssa työskentelet tai kuinka monesta olet vastuussa?

Esimerkiksi rehtori on vastuussa kaikista oppilaista. Erityisopettajan/oppilaanohjaajan vastuulla saattaa olla esimerkiksi kolme seiskaluokkaa eli 60 oppilasta, joista 30 kanssa hän työskentelee tiiviimmin. Tässä kysymyksessä tarkoitetaan kaikkia 60 oppilasta. Oma arviosi, ei tarvitse tietää tarkkaa/virallista lukumäärää.

*

Vastaa numeroina

Koulusi toiminta oppilaan poissaolojen kasaantuessa

6. Miten paljon poissaoloja (luvallisia tai luvattomia) pitää kertyä, jotta asiaan puututaan

koulussasi?

Kun raja on saavutettu, niin koulu aloittaa toimenpiteet poissaoloihin puuttumiseksi. Ilmoita poissaolojen määrä yleisellä tasolla sekä halutessasi yksilöllisten syiden mukaan. Valitse tässä tapauksessa myös viimeinen vaihtoehto.

- ☐ 0-30h
- ☐ 31-50h
- ☐ 51-100h
- ☐ Yli 100h
- ☐ Tarkkaillaan yksilöllisesti (riippuu syystä)

7. Kuvaile tarkemmin, mitä poissaolotuntien yksilöllinen tarkkailu tarkoittaa.

Koulua käymättömät oppilaat

Tässä kyselyssä keskeinen käsite on koulua käymätön oppilas. Tällä käsitteellä tarkoitetaan oppilasta, jonka poissaolot koulusta selvästi vaikeuttavat hänen koulunkäyntiään. Tällaisen oppilaan poissaolot ovat aiheuttaneet koulun suunnalta toimenpiteitä/erityisjärjestelyjä (esimerkiksi yhteydenotto kotiin, yhteiset palaverit opettajan ja vanhempien kanssa, [perusopetuslaissa säädetty] oppimisen ja koulunkäynnin tuki, opetuksen räätälöinti erityisten opetusjärjestelyjen avulla [Pol 18§], oppilaan asioiden käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä, yhteistyö lastensuojelun/sosiaalitoimen kanssa). Nämä toimenpiteet voivat vaihdella koulusta riippuen. Tällaisissa poissaoloissa ei ole kyse vanhempien kanssa yhdessä sovituista poissaoloista (esim. pitkä loma), kotiopetukseen huoltajan ilmoituksella siirtyneistä (oppivelvollisuus suoritetaan muutoin kuin perusopetuslain mukaisesti järjestettyyn perusopetukseen osallistumalla) tai satunnaisista sairasteluista (esim. kausiflunssa). Koska koulua käymättömistä oppilaista ei tehdä toistaiseksi virallisia tilastoja, kyseessä on oma arviosi.

8. Arvioi, kuinka monta tällaista koulua käymättöntä oppilasta koulussasi on.

Oma arviosi, ei tarvitse tietää tarkkaa/virallista lukumäärää.

Vastaa numeroina

--

9. Monenko tällaisen koulua käymättömän oppilaan kanssa teet töitä?

Myöhemmissä kysymyksissä tarkoitetaan nimenomaan näitä oppilaita, joiden kanssa teet töitä.

*

Vastaa numeroina

10. Näistä oppilaista on

Vastaa numeroina

Tyttöjä

Poikia

Muunsukupuolisia

Maahanmuuttajataustaisia

11. Kuinka monella näistä oppilaista on vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen (VSOP) päätös?

Vastaa numeroina

12. Kuinka moni näistä oppilaista saa tehostettua tai erityistä tukea?

Vastaa numeroina

13. Kuinka monella näistä oppilaista on oppimisen vaikeus (esim. lukemisen tai kirjoittamisen vaikeus, ADHD)?

Vastaa numeroina

14. Kuinka kauan oppilaan/oppilaiden ongelmat ovat kestäneet keskimäärin?

Arvioi kunkin oppilaan kohdalla erikseen.

	0-1 kk	1-2 kk	2-6 kk	6-12 kk	12-24 kk	Yli 24 kk
Oppilas 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	0-1 kk	1-2 kk	2-6 kk	6-12 kk	12-24 kk	Yli 24 kk
Oppilas 2	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 3	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 4	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 5	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 6	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 7	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 8	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 9	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas 10	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vaikka ilmoitit työskenteleväsi yli kymmenen koulua käymättömän oppilaan kanssa, arvioi poissaolojen määrää kuitenkin vain kymmenen ensimmäisenä mieleen tulevan oppilaan kohdalla.

Syyt kouluakäymättömyyteen ja koulun toimenpiteet kouluakäymättömyyden ratkaisemiseksi

15. Kuinka usein oman koulusi nuoret ovat poissa seuraavista syistä?

Jos työskentelet aktiivisesti koulua käymättömien nuorten kanssa, ajattele niitä nuoria, joiden kanssa olet tekemisissä. Muussa tapauksessa ajattele koulun tilannetta yleisesti.

	Ei koskaan	Harvoin	Silloin tällöin	Usein	Hyvin usein
Oppilasta ahdistaa koulun toimintaan liittyvät tilanteet (esim. suulliset esitykset, ryhmätyötilanteet, välitunnit, ruokailu, luokasta toiseen siirtyminen).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas kärsii pitkäaikaisista masennusoireista.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaalla ei ole ystäviä koulussa.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilasta kiusataan.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas ei tule toimeen muiden oppilaiden kanssa (esim. suuttuu helposti).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas ei ole kiinnostunut koulusta/ei arvosta koulunkäyntiä.	☐	☐	☐	☐	☐

	Ei koskaan	Harvoin	Silloin tällöin	Usein	Hyvin usein
Koulun ulkopuoliset tilanteet vievät ajan/mielenkiinnon (pelaaminen, shoppailu, kaverit).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas on usein sairas (esim. flunssat, virustaudit).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaalla on paljon oireita, joille ei ole selkeää lääketieteellistä syytä (esim. päänsärky, mahakipu, lihaskivut, huonovointisuus, uupumus, uniongelmat).	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhemmat eivät ole kiinnostuneet oppilaan koulunkäynnistä/arvosta koulunkäyntiä.	☐	☐	☐	☐	☐
Vanhempi haluaa pitää oppilaan kotona (esim. nuoren pitää jäädä hoitamaan pienempiä sisarusia, vanhempi ajattelee, että ahdistuneen nuoren on parempi levätä kotona).	☐	☐	☐	☐	☐
Kodin olosuhteet vaikeuttavat koulunkäyntiä (esim. perheen sisäiset ristiriidat, vanhempien sairaudet, vanhemman mielenterveysongelmat).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas ei usko selviävänsä opinnoista.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas haluaisi mieluummin opiskella kotona.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas ei voi käydä koulua luokan/koulun työrauhaongelmien/rauhattomuuden vuoksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaan koulupäivää on jouduttu lyhentämään, koska koulussa ei ole tarjolla hänen tarvitsemaansa tukea (esim. oppimisvaikeudet, ahdistus, masennus, uupumus).	☐	☐	☐	☐	☐
Kodin ja koulun välinen yhteistyö ei toimi (esim. opettajilla ei aikaa tavata vanhempia, viestintä ei toimi).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilas ei tule toimeen opettajan/opettajien kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐

	Ei koskaan	Harvoin	Silloin tällöin	Usein	Hyvin usein
Oppilaan koulupäivä on joudutaan keskeyttämään toistuvasti ja lähettämään hänet kotiin häiriökäyttäytymisen takia.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaan vuorokausirytmä on sekaisin (valvoo yöllä, nukkuu päivällä).	☐	☐	☐	☐	☐
Oppilaan päihteiden käyttö vaikeuttaa koulunkäyntiä.	☐	☐	☐	☐	☐

16. Jokin muu syy sille, miksi nuori ei käy säännöllisesti koulua?

17. Miten koulussasi toimitaan, kun poissaolot vaikeuttavat selkeästi oppilaan koulunkäyntiä ja ne vaativat koulun suunnalta toimenpiteitä?

Voit valita useita vaihtoehtoja

- ☐ Otetaan yhteys luokanvalvojaan/luokanohjaajaan (jos tämä ei itse ole aloitteentekijä)
- ☐ Otetaan yhteys rehtoriin
- ☐ Otetaan yhteys kuraattoriin
- ☐ Otetaan yhteys koulupsykologiin
- ☐ Otetaan yhteys koululääkäriin
- ☐ Otetaan yhteys terveydenhoitajaan
- ☐ Otetaan yhteys oppilaan perheeseen
- ☐ Monialaisen asiantuntijaryhmän perustaminen (koulun tai huoltajien aloitteesta)
- ☐ Lasten- tai nuorisopsykiatrian konsultaatio
- ☐ Otetaan yhteyttä sosiaalitoimeen
- ☐ Tehdään lastensuojeluilmoitus
- ☐ Muulla tavalla, miten?

18. Millä muulla tavoin toimitaan, kun poissaolot vaikeuttavat selkeästi oppilaan koulunkäyntiä ja ne vaativat koulun suunnalta toimenpiteitä?

19. Mitä tapoja koulussasi on koulunkäynnin järjestämiseksi koulua käymättömän oppilaan kohdalla?

Voit valita useita vaihtoehtoja

- ☐ Opetuksen eriyttäminen ja strukturointi
- ☐ Systemaattinen poissaolojen seuraaminen
- ☐ Oppilaan perheen ohjaaminen ja tukeminen
- ☐ Vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP)
- ☐ Vaihtoehtoiset tavat näyttää osaaminen (esim. portfolio, oppimistehtävät, opiskelupaketit)
- ☐ Kuntouttavat pienryhmät esim. sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoitteluun
- ☐ Opiskelu tapahtuu erityisopettajan kanssa
- ☐ Koulupäivän/kouluviikon lyhentäminen
- ☐ Oppiaineiden yksilöllistäminen
- ☐ Wilman/Helmin/sähköisen viestinnän kautta tieto kotitehtävistä ja kokeista kotiin
- ☐ Erilliset tehtäväpaketit kotiin
- ☐ Vain tenttiminen/kokeet koulussa
- ☐ Etä/verkko-opetus, sähköiset oppimisympäristöt
- ☐ Erityisopettaja, avustaja tai joku muu koulun edustaja käy oppilaan kotona
- ☐ Muu tapa, mikä?

20. Mitä muita tapoja koulussasi on koulunkäynnin järjestämiseksi koulua käymättömän oppilaan kohdalla?

21. Käytetäänkö teidän koulussanne joitain seuraavista käytännöistä tai menetelmistä?

Voit valita useita vaihtoehtoja. Jos menetelmiä ei käytetä, voit jättää myös tyhjäksi.

- ☐ Tuettu verkko-opetus, esim. Monni Online tai Tuuve
- ☐ Poissaolojen syiden tarkempi kartoittaminen esim. SRAS-R tai ISAP
- ☐ Hemmasittare –ohjelma (Perheen ja nuoren kokonaisvaltainen tukeminen)
- ☐ Check In/Check Out (CICO) –interventiomalli

22. Kuinka hyvin kysymyksissä 19.-21. kuvatut käytännöt ovat toimineet?

- ☐ Koulussa ei ole käytäntöjä
- ☐ Käytännöistä ei apua
- ☐ Käytänteistä jonkin verran apua, mutta kaivataan lisää välineitä
- ☐ Käytänteet toimivat pääasiassa hyvin, mutta jotain voisi olla enemmän
- ☐ Toimii erinomaisesti, ei tarvita lisää

23. Onko koulussasi tai kunnassasi olemassa oppilaiden poissaoloihin puuttumisen malli?

- ☐ On
- ☐ Ei ole

24. Kerro halutessasi lisää tästä toimintamallista.

25. Toimiiko tämä malli?

- ☐ Toimii
- ☐ Ei toimi

26. Miksi malli ei toimi?

27. Mitkä ovat mielestäsi hyviä keinoja työskennellä koulua käymättömien oppilaiden kanssa?

28. Kuinka hyvin osaat toimia koulua käymättömän oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi?

- ☐ En ollenkaan
- ☐ Huonosti
- ☐ Kohtalaisesti
- ☐ Hyvin
- ☐ Erittäin hyvin

29. Minkälaisia palveluja toivoisit koulua käymättömien oppilaiden koulunkäynnin tukemiseksi?

30. Millaista täydennyskoulutusta toivoisit koulua käymättömien oppilaiden tukemisesta?

31. Kuinka vakava ongelma oppilaiden kouluakäymättömyys on mielestäsi sinun koulussasi?

- ☐ Ei lainkaan vakava ongelma
- ☐ Ei kovin vakava ongelma
- ☐ Jossain määrin vakava ongelma
- ☐ Vakava ongelma
- ☐ Hyvin vakava ongelma

32. Onko koulua käymättömien oppilaiden määrä omasta mielestäsi lisääntynyt tai vähentynyt viime vuosina?

- ☐ Lisääntynyt
- ☐ Vähentynyt
- ☐ Pysynyt ennallaan

VERKKOLIITE 4. KYSELYN MENETELMÄT.

Kyselystä tiedotettiin ensimmäisen kerran kouluikäikäymättömyyden kysymyksiin keskittyneessä MindMe-seminaarissa Jyväskylässä 26.11.2019. Tämän jälkeen tietoa kyselystä levitettiin Vaativan erityistuen VIP-verkoston sähköpostikanavien kautta 7.1.2020 lähetetyillä sähköposteilla. Vastausaikaa annettiin ensin tammikuun 2020 loppuun saakka. VIP-verkoston lisäksi tietoa kyselystä levitettiin sopivilla sosiaalisen median alustoilla (esim. Opinto-ohjaus kaikille kiinnostuneille). Näin tavoitettiin melko kattavasti oppilaanohjaajat, erityisopettajat, kuraattorit, rehtorit ja muut yläkoulun toimijat lähes kaikkialta Manner-Suomesta. Kuitenkin joistakin maakunnista (esim. Pohjois-Karjala sekä Etelä- ja Pohjois-Savo) tämä ensimmäinen sähköpostikierros tuotti hyvin vähän (alle 10 kpl) vastauksia, joten näiden maakuntien yläkoulujen rehtoreille lähetettiin vielä muistutukset kyselystä 28.1.2020 ja kyselyn vastausaikaa pidennettiin 14.2.2020 asti.

Kysely (Verkkoliite 3) toteutettiin Webropol-alustalla. Kysely oli mahdollista täyttää sekä suomen että ruotsin kielellä. Kyselyyn vastasivat oppilaanohjaajat, erityisopettajat, kuraattorit, rehtorit ja muut yläkoulun toimijat.

Kyselyssä kerättiin ensin taustatietoina

- vastaajan koulun oppilasmäärä
- niiden oppilaiden lukumäärä, joiden kanssa vastaaja työskentelee tai joista vastaaja on vastuussa

Vastaajilta tiedusteltiin seuraavaksi, kuinka paljon poissaoloja tulee kertyä, jotta asiaan puututaan. Jos poissaolojen kertymistä tarkkailtiin yksilöllisesti, vastaajien oli myös halutessaan mahdollista avata tarkemmin, mitä tämä yksilöllinen tarkkailu tarkoittaa.

Koulua käymättömän oppilaan käsite määriteltiin kyselyssä tarkasti. Määritelmään perustuen vastaajilta kysyttiin

- arviota siitä, kuinka monta koulua käymättömä oppilasta vastaajan koulussa on
- kuinka monen koulua käymättömän oppilaan kanssa vastaaja työskentelee
- kuinka moni näistä oppilaista on
 - tyttöjä
 - poikia
 - muunsukupuolisia
 - maahanmuuttajataustaisia
- kuinka monella näistä oppilaista on vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen (VSOP) päätös
- kuinka moni näistä oppilaista saa tehostettua tai erityistä tukea
- kuinka monella näistä oppilaista on oppimisen vaikeus (esim. lukemisen tai kirjoittamisen vaikeus, ADHD)

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan mahdollisimman monen (maksimissaan kymmenen) koulua käymättömän oppilaan kohdalla erikseen (kyseessä oppilaat joiden kanssa vastaaja työskenteli), kuinka paljon kyseinen oppilas on ollut poissa koulusta.

Kyselyä suunniteltaessa paneuduttiin erityisen perusteellisesti kouluakäymättömyyden syitä kartoittavien kysymysten laatimiseen. Näitä kysymyksiä varten luettiin kirjallisuutta (esim. Heyne ym., 2019; Ingul ym., 2019), jonka perusteella muodostettiin tätä selvitystä varten kouluakäymättömyyden syitä kartoittava mittari. Kysymykset perustuivat mm. viimeaikaisessa kirjallisuudessa esitettyyn määritelmään kouluakäymättömyyden eri luokista (koulukieltäytyminen, pinnaaminen, koulusta vetäytyminen ja kouluympäristöstä poissulkeminen). Kirjallisuuden ja Kouluakäymättömyyden tutkijakollegion palautteen perusteella muodostettiin 21 väittämää. Vastaajia pyydettiin arvioimaan viisiportaisella Likert-asteikolla, kuinka usein koulun oppilaat ovat poissa väittämässä esitetystä syystä. Vastaajilla oli halutessaan myös mahdollisuus vapaamuotoisesti eritellä muita syitä kouluakäymättömyyteen.

Vastaajilta tiedusteltiin seuraavaksi keinoja, joilla kouluakäymättömyyteen puututaan heidän kouluissaan. Tässä osioissa kartoitettiin,

- miten koulussa toimitaan, kun poissaolot vaikeuttavat selkeästi oppilaan koulunkäyntiä ja ne vaativat koulun suunnalta toimenpiteitä
- mitä tapoja koulussa on koulunkäynnin järjestämiseksi koulua käymättömän oppilaan kohdalla
- käytetäänkö koulussa olemassa olevia järjestelmällisiä käytäntöjä tai menetelmiä
- onko koulussa tai koulun sijaintikunnassa olemassa jokin oppilaiden poissaoloihin puuttumisen malli

Lisäksi kysyttiin, kuinka hyvin edellä mainitut käytänteet ovat toimineet. Mikäli vastaaja kertoi, että koulun tai kunnan poissaoloihin puuttumisen malli ei ole toiminut, kysyttiin myös, miksi se ei ole toiminut.

Vastaajan omaa suhdetta kouluakäymättömyyteen kartoitettiin seuraavilla kysymyksillä:

- Mitkä ovat mielestäsi hyviä keinoja työskennellä koulua käymättömien oppilaiden kanssa?
- Kuinka hyvin osaat toimia koulua käymättömän oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi?

Palvelujen ja täydennyskoulutuksen tarvetta kartoitettiin seuraavilla kysymyksillä:

- Minkälaisia palveluja toivoisit koulua käymättömien oppilaiden koulunkäynnin tukemiseksi?
- Millaista täydennyskoulutusta toivoisit koulua käymättömien oppilaiden tukemisesta?

Vastaajan näkemystä kouluakäymättömyysongelman vakavuudesta tiedusteltiin seuraavilla kysymyksillä:

- Kuinka vakava ongelma oppilaiden kouluakäymättömyys on mielestäsi sinun koulussasi?
- Onko koulua käymättömien oppilaiden määrä omasta mielestäsi lisääntynyt tai vähentynyt viime vuosina?

Avovastausten analyysi

Monet yllä olevista kysymyksistä (ks. verkkoliite 3) olivat joko avoimia vastauskenttiä tai monivalintakysymyksiä täydentäviä vapaamuotoisia vastauksia. Nämä avovastaukset analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Analyysissä hyödynnettiin sisällön erittelyä. Sisällön erittelyllä haluttiin nostaa esiin, kuinka paljon erilaisia vastaustyyppisiä aineistossa esiintyi. Erittelyn avulla aineiston sisältöä pystyttiin kuvaamaan määrällisessä muodossa.

Kyselyn avovastausten analysointi toteutettiin kahden tutkijan voimin. Tutkijat kävivät aineistoa läpi useaan otteeseen ja kirjoittivat muistiinpanoja tutkimuksen kannalta olennaisista sisällöistä. Analyysissä lähdettiin liikkeelle pelkistämällä avovastauksia tiivistettyyn muotoon ja samalla pyrittiin havaitsemaan samankaltaisuuksia vastausten välillä. Pelkistetyjä ilmauksia lähdettiin ryhmittelemään siten, että samoja asioita sisältäneet vastaukset muodostivat omia vastausluokkia. Alustava luokittelurunko alkoi hahmottua aineiston lukemisen ja muistiinpanojen kirjaamisen avulla. Nämä alustavat muistiinpanot vietiin koko tutkimusryhmän kanssa yhdessä pohdittaviksi ja niiden avulla hahmoteltiin ensimmäinen varsinainen luokittelurunko, johon vastausten sisältämiä ideoita alettiin luokitella.

Ensimmäinen luokittelu tehtiin kahden tutkijan voimin siten, että molemmat tutkijat kävivät kertaalleen läpi koko aineiston ja luokittelivat yhteistyössä vastaukset. Vastaukset olivat usein pitkiä ja sisälsivät monia eri näkökulmia. Luokitteluperiaatteena oli, että jokainen vastauksessa esiin noussut näkökulma sai oman merkinnän. Näin ollen yksi vastaus saattoi luokitella useaan eri luokkaan. Tämän luokittelukierroksen yhteydessä kirjattiin ylös huomioita kehitettyjen luokkien ja luokittelurungon toimivuudesta sekä muutosehdotuksista. Nämä muistiinpanot vietiin taas koko työryhmän yhteisesti katsottaviksi. Yhdessä koko työryhmän kanssa luokkia selkiytettiin ja luokittelusääntöjä ja -ohjeita tarkennettiin. Myös tarve uusien luokkien luomiselle havaittiin tämän luokittelukierroksen yhteydessä. Luokittelurunko kehittyi näin ollen yhtä aikaa aineiston analysoinnin kanssa. Luokkien lisäysten ja luokittelusääntöjen tarkennuksien jälkeen vastaukset luokiteltiin uudestaan samojen tutkijoiden toimesta. Taas heränneet huomiot vietiin koko työryhmän tiedoksi ja luokittelujärjestelmä kehittyi aineiston analysoinnin edetessä useaan kertaan.

Viimeisimmän luokittelukierroksen jälkeen kiinnitettiin huomiota muu-vastausten määrään. Erityisesti muutaman kysymyksen kohdalla muu-vastausten suuri määrä herätti tarpeen käydä läpi kaikki muu-vastaukset kaikkien kysymysten kohdalla. Tämä toteutettiin samojen kahden tutkijan toimesta, jotka olivat tähänkin asti aineistoa analysoineet. Muutamien kysymysten kohdalla muu-vastausten joukosta oli havaittavissa yhdistäviä tekijöitä, jolloin näistä päädyttiin tekemään vielä uusia luokkaehdotuksia. Tässä kohtaa päädyttiin myös rajaamaan muu-luokasta pois vastaukset, joissa vastaaja ei osannut vastata kysymykseen (*”en osaa sanoa”*), vastaukset, joissa vastaaja viittasi edellisiin vastauksiinsa (*”ks. edellinen”*) sekä vastaukset, jotka eivät vastanneet kyselyssä esitettyyn kysymykseen. Uudet luokkaehdotukset käytiin taas läpi koko työryhmän voimin ja päädyttiin luomaan uusia alaluokkia. Näiden rajausten ja toimenpiteiden avulla muu-luokkia saatiin selkiytettyä ja supistettua.

Vastausten luokittelujen jälkeen tutkimuskysymysten kannalta keskeisimpien kysymysten (kysymykset 26, 28, 31 ja 32, kts. verkkoliite 3) alaluokkia lähdettiin ryhmittelemään isommiksi kokonaisuuksiksi, jolloin alaluokista muodostui suurempia pääluokkia. Tulokset-osiossa esitellään tarkemmin eri alaluokista muodostuneet pääluokat ja kuvataan se, kuinka monta kertaa kyseisiin luokkiin liittyviä tekijöitä mainittiin vastauksissa. Kuten edellä

mainittiin, yksi vastaus saattoi sisältää useita ideoita. Näin ollen yksi vastaus saattoi luokitua useaan eri alaluokkaan. Koska yksi pääluokka sisälsi useampia alaluokkia, saattoi pääluokkien mainintojen lukumäärä olla suurempi, kuin vastaajien lukumäärä.

Lähteet

Heyne, D., Gren-Landell, M., Melvin, G. & Gentle-Genitty, C. 2019. Differentiation between school attendance problems: Why and how? Cognitive and Behavioral Practice, vol 26 (1), 8-34.

Ingul, J. M., Havik, T. & Heyne, D. 2019. Emerging School Refusal: A School-Based Framework for Identifying Early Signs and Risk Factors. Cognitive and Behavioral Practice

VERKKOLIITE 5. KIRJALLISUUSHAUN TULOKSET.

Kirjallisuushaut tuottivat yhteensä 918 tulosta. Näistä lähemmässä tarkastelussa tämän selvityksen kannalta oleellisia, eli yläkouluikäisten koulua käymättömyyttä käsitteleviä, oli 305 (33 %) artikkeleista.

Tutkimusten tyypit. Tutkimukset tyypiteltiin sen mukaan, olivatko ne: 1) laadullisia, määrällisiä, mixed method -tyyppisiä vai muita (ja jos tutkimukset olivat määrällisiä, selvitettiin niissä tutkittujen ihmisten lukumäärä), 2) poikkileikkaus- vai pitkittäisasetelmassa toteutettuja; lisäksi tutkittiin 3) minkä ikäisiä tutkittavat nuoret olivat (vuosina 13–16, jotka vastaavat suunnilleen suomalaisia 7.–9.-luokkalaisia; jokainen ikä oli oma dummy-muuttujansa, mikä mahdollisti nuorten iän tarkan vertailun, jos tarkka ikä oli artikkelissa kerrottu), 4) miltä alueelta tutkittavat olivat, 5) minä vuonna artikkelit olivat julkaistu, 6) oliko artikkelissa tutkittu kouluakäymättömyyttä jonkun poissaolotyyppin tai 7) poissaolon toiminnallisen luokan mukaan, ja 8) missä kontekstissa kouluakäymättömyyttä käsiteltiin. Lisäksi huomioitiin se, oliko artikkelissa kyse ensisijaisesti jostain muusta koulun käymiseen liittyvästä ongelmasta, vaikka se voitiin silti luokitella myös kouluakäymättömyyttä tutkivaksi artikkeliksi.

TAULUKKO 1. ARTIKKELITYYPIT.

Tyyppi	Lukumäärä
Määrällinen	153
Laadullinen	58
Case-tutkimus	22
Mixed	25
Katsaus (review)	29
Meta-analyysi	8
Pitkittäis	92
Poikkileikkaus	92
Kommentti (commentary)	5
Artikkelisarjan johdantoartikkeli	2
Ei-englanninkielinen	22

Artikkeleiden erilaisten tutkimustyyppien lukumäärät löytyvät taulukosta 1. Artikkeleista, joiden tutkimustyyppi pystyttiin määrittelemään, selkeästi suurin osa edusti määrällistä tutkimusta. Laadullista tutkimusta tehtiin kolmannes siihen verrattuna (case-tutkimukset mukaan lukien), ja mixed method –tutkimusta tästä jonkin verran vähemmän. Sen sijaan erilaisia katsaus- ja review –artikkeleita julkaistiin viimeisten viiden vuoden aikana kohtuullisen runsaasti ja vaativia meta-analyysejäkin melko paljon. Tutkimusartikkeleissa pitkittäis- ja poikkileikkausasetelmaa käytettiin suunnilleen yhtä paljon. Määrällisen tutkimuksen osallistujien lukumäärät vaihtelivat runsaasti johtuen tutkimusten erilaisista luonteista. Osa tutkimuksista analysoi suuria kohorttiaineistoja (20 %:ssa määrällisistä tutkimuksista tutkittavia oli yli 10 000; 5 % yli 100 000). Noin 50 %:ssa tutkimuksista analysoitiin alle 1000 osallistujan dataa ja 15 % tutki alle 100 osallistujan aineistoja. Määrällisen tutkimuksen tutkittavien lukumäärän mediaani oli 886 (keskiarvoa luotettavampi tunnusluku silloin kun osa arvoista on huomattavan suuria).

TAULUKKO 2. ARTIKKELEISSA TUTKITTUJEN NUORTEN IKÄRYHMÄT.

Ikäryhmä	Lukumäärä
Alle 13	110
13	126
14	154
15	149
16	130
Yli 16	114

Tutkittavien ikä. Tutkittavien ikäjakaumaa (taulukko 2) arvioitiin dummy-muuttujilla (voi saada joko arvon 1 tai 0) siten, että tutkimuksiin osallistuneiden nuorten iät jaettiin kuuteen eri muuttujaan (alle 13, 13, 14, 15, 16, 16+), mikä mahdollisti sen, että yksittäisestä artikkelista saatiin mahdollisimman paljon tietoa irti. Luokat alle 13 ja 16+ olivat käytössä tilanteissa, jossa tutkittavien joukossa oli mukana joko nuorempia tai vanhempia lapsia suomalaisiin 7.-9. -luokkalaisiin verrattuna. Tulosten perusteella kaikkia suomalaisia yläkoululaisia vastaavia ikäryhmiä on tutkittu tasaisesti viime vuosien aikana.

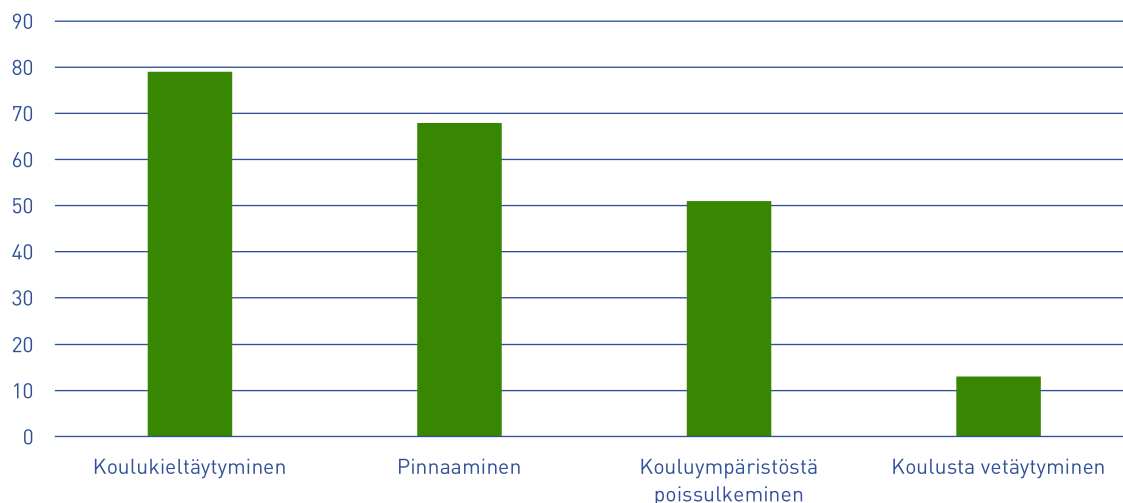
TAULUKKO 3. TUTKITTAVIAN KOTIMAA/ALUE.

Maa/alue	Lukumäärä
USA/Kanada	128
Länsi-Eurooppa (Saksa, Ranska, BeNeLux)	23
Muu Aasia	19
Muu EU	16
Muut pohjoismaat	15
Iso-Britannia	14
Australia/Uusi-Seelanti	12
Afrikka	9
Japani	6
Muu Eurooppa	3
Etelä/Väli-Amerikka	3
Suomi	2

Tutkittavien kotimaa. Tutkittavien kotimaata tai -aluetta käsittelevät tulokset löytyvät taulukosta 3. Ylivoimaisesti suurin osa (yli 60 %) tutkimusta on tehty brittiläisen kulttuurin (Pohjois-Amerikka, Iso-Britannia, Australia ja Uusi-Seelanti) alueella, näistä suurin osa Yhdysvalloissa. Euroopan Unionin alueella tutkimusta oli jonkin verran (n. 20 %), samoin muissa pohjoismaissa (6 %). Suomalaista tutkimusta on toistaiseksi olemassa ilmeisen vähän. Artikkeleita on julkaistu tasaista tahtia viimeisten vuosien aikana (taulukko 4).

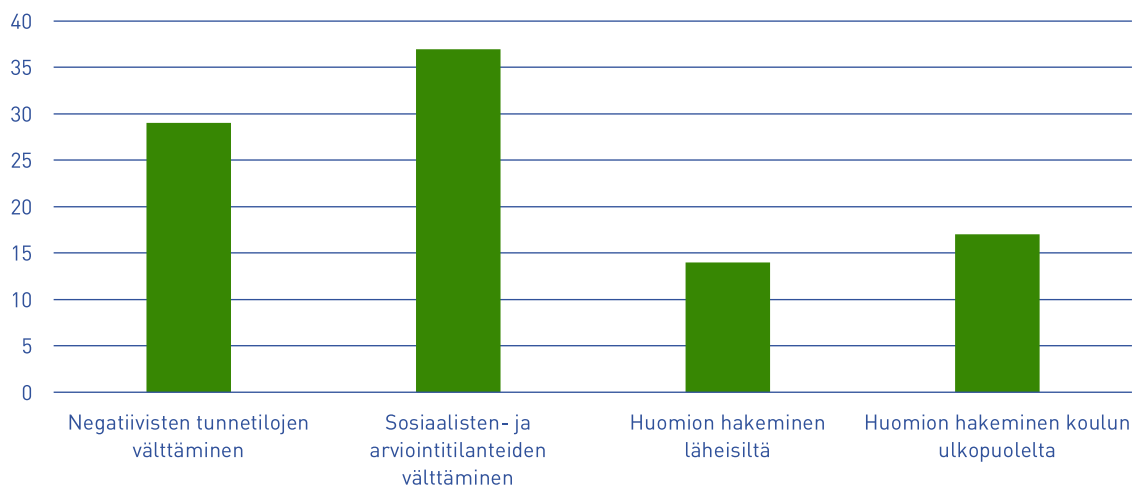
TAULUKKO 4. ARTIKKELEIDEN JULKAISUVUOSI.

Vuosi	Lukumäärä
2014	45
2015	43
2016	42
2017	47
2018	56
2019	34

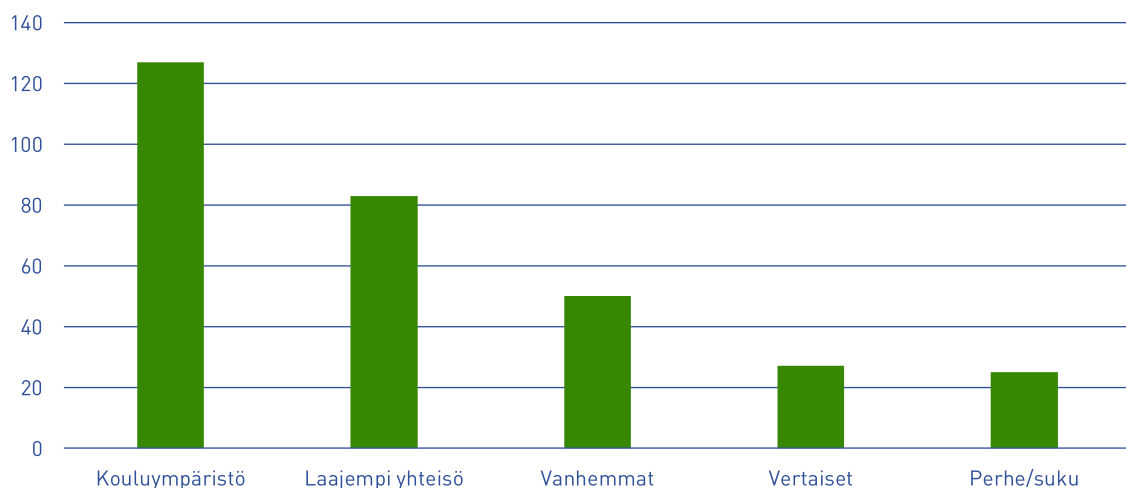
KUVIO 1. KIRJALLISUUDESSA TUTKITTU POISSAOLOTYYPPI.

Poissaolotyyppi. Analysoitaessa artikkeleita poissaolotyyppin (Heyne ym., 2019) mukaan (kuvio 1) huomataan, että suurin osa tutkimuksesta keskittyy koulukieltäytymisen (school refusal) ja pinnaamisen (truancy) –tyyppisten ongelmallisen koulupoissaolon tutkimiseen. Kouluympäristöstä poissulkemista (school exclusion) on tutkittu jonkin verran vähemmän, mutta tämä tutkimus on pääasiassa Yhdysvalloista, Kanadasta, Iso-Britanniasta, Australiasta ja Uudesta-Seelannista (76 %). Koulusta vetäytymistä (school withdrawal) on tutkittu selvästi vähemmän kuin muita poissaolotyyppisiä. Vaikka analysoimme tutkimukset Heynen ym. (2019) teorian perusteella, itse artikkeleissa ei välttämättä viitattu hänen tai kollegoidensa työhön. Vain neljä tutkimusartikkelia perustui suoraan Heynen ym. (2019) luokitukseen. Pohjoismainen tutkimus käsittelee yhtä poikkeusta lukuun ottamatta vain koulukieltäytymistä ja pinnaamista.

KUVIO 2. POISSAOLON TOIMINNALLINEN LUOKKA

Poissaolon toiminnallinen luokka. Tarkasteltaessa artikkeleita poissaolojen toiminnallisen luokan (Kearney & Silverman, 1996; kuvio 2) mukaan, tulokset osoittivat, että suurin osa tutkimusta, joka voidaan analysoida toiminnallisiin luokkiin, käsittelee poissaolojen sosiaalisten- ja arviointitilanteiden sekä negatiivisten tunnetilojen välttämistä. Poissaolojen tutkiminen positiivisen vahvistamisen (huomion hakeminen läheisiltä tai koulun ulkopuolelta) on ollut siis negatiivista vahvistamista vähäisempi tutkimuskohde. Tutkimuksista, jotka voitiin luokitella näihin luokkiin, 19 (28 %) perustui suoraan Kearneyn teoriaan. Pohjoismainen kirjallisuus, joka voitaisiin luokitella näihin funktioihin, oli vähäistä (4 artikkelia).

KUVIO 3. TUTKIMUKSEN KONTEKSTI

Tutkimuksen konteksti. Viimeisenä tarkasteltiin sitä, missä kontekstissa kouluakäymättömyyttä on tutkittu (kuvio 3). Koulu on luonnollisesti ylivoimaisesti tutkituin ympäristö, mutta myös laajemman yhteisön merkitystä on tutkittu runsaasti. Osittain tämä selittynee taas kulttuurieroilla, noin 65 % yhteisökontekstia käsitteleviä tutkimuksia oli peräisin Yhdysvalloista tai Kanadasta. Tätä selittää suuri erilaisia, käytännössä yhteiskunnassa heikommassa asemassa olevia vähemmistöjä (esim. latinot) koskeva tutkimus.

TAULUKKO 5. TUTKIMUKSEN LÄHESTYMISTAPA (EI KOULUAKÄYMÄTTÖMYYS)

Näkökulma	Lukumäärä
Osallistuminen (attendance)	62
Erottaminen (suspension)	37
Psyykkiset sairaudet	34
Keskeyttäminen (dropout)	25
Fyysiset sairaudet	15

Näiden sisällöllisten analyysien lisäksi arvioimme, kuinka moni tutkimusartikkeleista lähestyi aihetta jostain muusta näkökulmasta (taulukko 5). Tarkoitamme tällä sitä, että artikkeleissa tutkittiin pääasiassa (esim. asiasanojen tai abstraktin perusteella) jotain kouluakäymättömyyttä sivuavaa ilmiötä, mutta kouluakäymättömyys tai koulunkäynnin ongelmat (School Attendance Problems) ei ollut suoraan tutkimuskohteena. Yli puolet kaikista artikkeleista voitiin luokitella tällaisiksi.

Yhteenvedona vuosina 2014–2019 tehdystä tutkimuksesta voidaan sanoa, että tutkimusta on tehty jatkuvasti ja ennen kaikkea määrällisesti, mutta toisaalta lähinnä Pohjois-Amerikassa. Länsi-Euroopassa on tehty jonkin verran tutkimusta, mutta tutkimus koulujärjestelmistä, jotka muistuttavat suomalaista – eli käytännössä kotimainen ja pohjoismainen tutkimus – on toistaiseksi vielä varsin vähäistä. Katsausartikkeleiden ja meta-analyysien suuri osuus kertoo siitä, että kouluakäymättömyyden tutkimus elää voimakkaan aiheen määrittelyn, ja toisaalta vaikean ongelman ratkaisuun tähtäämisen aikaa. Lisäksi tietyt painotukset, kuten kouluympäristöstä sulkemisen tutkimuksen suhteellisen suuri osuus, selittyvät suurimmaksi osaksi sillä, että brittiläisen kulttuurin maissa (erityisesti Yhdysvalloissa) koulusta erottaminen on yleinen rangaistus muun muassa pinnaamiseen. Pohjoismaisessa kontekstissa ei aihetta ole juuri tutkittu. Lisäksi iso osa kirjallisuutta, joka käsittelee kouluakäymättömyyttä, on artikkelien kirjoittajien näkökulmasta ensisijaisesti jotain toista, sivuavaa aihetta tutkivaa. Tämä voi aiheuttaa käsitteellisiä ongelmia tämän tärkeän aiheen tutkimustulosten hyödyntämisessä. Kaikki tässä katsauksessa analysoitu kirjallisuus löytyy verkkoliitteestä 6. Katsaukset ja meta-analyysit löytyvät verkkoliitteestä 7.

VERKKOLIITE 6. BIBLIOGRAFIA.

Vuosina 2014–2019 julkaistu vertaisarvioitu koulua käymättömyyteen liittyvä kirjallisuus

- Allen, Q., & White-Smith, K. (2018). 'That's why I say stay in school': Black mothers' parental involvement, cultural wealth, and exclusion in their son's schooling. *Urban Education*, 53(3), 409-435. doi:10.1177/0042085917714516
- Allison, M. A., & Attisha, E. (2019). The link between school attendance and good health. *Pediatrics*, 143(2), 1-13. doi:10.1542/peds.2018-3648
- Alvarez-Roldan, A., Parra, I., & Gamella, J. F. (2018). Reasons for the underachievement and school drop out of spanish romani adolescents A mixed methods participatory study. *International Journal of Intercultural Relations*, 63, 113-127. doi:10.1016/j.ijintrel.2018.02.001
- Anderson, K. P., Egalite, A. J., & Mills, J. N. (2019). Discipline reform: The impact of a statewide ban on suspensions for truancy. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 24(1), 68-91. doi:10.1080/10824669.2018.1537794
- Ang, R. P., Fariyah, N., & Lau, S. (2014). An outcome evaluation of the implementation of the outward bound singapore five-day 'intercept' program. *Journal of Adolescence*, 37(6), 771-778. doi:10.1016/j.adolescence.2014.05.003
- Annamma, S. A., Anyon, Y., Joseph, N. M., Farrar, J., Greer, E., Downing, B., & Simmons, J. (2019). Black girls and school discipline: The complexities of being overrepresented and understudied. *Urban Education*, 54(2), 211-242. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0042085916646610
- Anyon, Y., Jenson, J. M., Altschul, I., Farrar, J., McQueen, J., Greer, E., . . . Simmons, J. (2014). The persistent effect of race and the promise of alternatives to suspension in school discipline outcomes. *Children and Youth Services Review*, 44, 379-386. doi:10.1016/j.childyouth.2014.06.025
- Aqeel, M., Anjum, U., Jami, H., Hassan, A., & Sadia, A. (2016). Perceived parental school involvement and problems faced by students: Comparison of truant and punctual students. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 31(1), 241-265.
- Arthurs, N., Patterson, J., & Bentley, A. (2014). Achievement for students who are persistently absent: Missing school, missing out? *The Urban Review*, 46(5), 860-876. doi:10.1007/s11256-014-0307-4
- Attwood, G., & Croll, P. (2015). Truancy and well-being among secondary school pupils in england. *Educational Studies*, 41(1-2), 14-28. doi:10.1080/03055698.2014.955725
- Baams, L., Talmage, C. A., & Russell, S. T. (2017). Economic costs of bias-based bullying. *School Psychology Quarterly*, 32(3), 422-433. doi:10.1037/spq0000211
- Bademci, H. Ö., Karadayı, E. F., Pur Karabulut, İ G., & Bağdatlı Vural, N. (2018). Öğrencilerin özsaygılarının artırılması yoluyla okul terkinin önlenmesi = the prevention of early school leaving by increasing students' self-esteem. *Türk Psikoloji Yazilari*, 21(41), 60-77.
- Baker, M., & Bishop, F. L. (2015). Out of school: A phenomenological exploration of extended non-attendance. *Educational Psychology in Practice*, 31(4), 354-368. doi:10.1080/02667363.2015.1065473
- Baker-Smith, E. (2018). Suspensions suspended: Do changes to high school suspension policies change suspension rates? *Peabody Journal of Education*, 93(2), 190-206. doi:http://dx.doi.org/10.1080/0161956X.2018.1435043
- Balfanz, R., & Byrnes, V. (2018). Using data and the human touch: Evaluating the NYC inter-agency campaign to reduce chronic absenteeism. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 107-121. doi:10.1080/10824669.2018.1435283
- Balkis, M. (2018). Academic amotivation and intention to school dropout: The mediation role of academic achievement and absenteeism. *Asia Pacific Journal of Education*, 38(2), 257-270. doi:10.1080/02188791.2018.1460258
- Balkis, M., Arslan, G., & Duru, E. (2016). The school absenteeism among high school students: Contributing factors. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 16(6), 1819- 1831.
- Balu, R., & Ehrlich, S. B. (2018). Making sense out of incentives: A framework for considering the design, use, and implementation of incentives to improve attendance. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 93-106. doi:10.1080/10824669.2018.1438898
- Baly, M. W., Cornell, D. G., & Lovegrove, P. (2014). A longitudinal investigation of selfand peer reports of bullying victimization across middle school. *Psychology in the Schools*, 51(3), 217-240. doi:http://dx.doi.org/10.1002/pits.21747

- Bamgboye, E. A., Odusote, T., Olusanmi, I., Nwosu, J., Phillips-Ononye, T., Akpa, O. M., . . . Ladipo, O. A. (2017). School absenteeism among orphans and vulnerable children in lagos state, nigeria: A situational analysis. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 12(3), 264-276. doi:10.1080/17450128.2017.1325545
- Banerjee, R., Weare, K., & Farr, W. (2014). Working with 'Social and emotional aspects of learning' (SEAL): Associations with school ethos, pupil social experiences, attendance, and attainment. *British Educational Research Journal*, 40(4), 718-742. doi:10.1002/berj.3114
- Bannink, R., Broeren, S., Heydelberg, J., van 't Klooster, E., van Baar, C., & Raat, H. (2014). Your health, an intervention at senior vocational schools to promote adolescents' health and health behaviors. *Health Education Research*, 29(5), 773-785.
- Bartholomay, E. M., & Houlihan, D. D. (2014). A review of absenteeism and truancy: Interventions and universal procedures. *Behavior Analysis in Practice*, 7(2), 151-153. doi:10.1007/s40617-014-0016-1
- Bat-Pitault, F., Viorrain, M., Da Fonseca, D., Charvin, I., Guignard-Perret, A., Putois, B., . . . Franco, P. (2019). Troubles du sommeil de l'adolescent associés à un absentéisme scolaire: Le pédopsychiatre est souvent déterminant pour une prise en charge efficace en consultation de somnologie = adolescent sleep disorders associated with school absenteeism: The child and adolescent psychiatrist is often crucial for effective management in sleep consultation. *L'Encéphale: Revue De Psychiatrie Clinique Biologique Et Thérapeutique*, 45(1), 82-89. doi:10.1016/j.encep.2018.06.006
- Benoit, L., Barreteau, S., & Moro, M. R. (2015). « Phobie scolaire chez l'adolescent migrant », la construction identitaire dans une approche transculturelle = 'anxious school refusal in immigrant adolescent', transcultural aspect of identity development. *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 63(2), 84-90. doi:10.1016/j.neurenf.2014.05.001
- Berkowitz, R. (2014). Student and teacher responses to violence in school: The divergent views of bullies, victims, and bully-victims. *School Psychology International*, 35(5), 485- 503. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0143034313511012
- Birioukov, A. (2016). Beyond the excused/unexcused absence binary: Classifying absenteeism through a voluntary/involuntary absence framework. *Educational Review*, 68(3), 340-357. doi:10.1080/00131911.2015.1090400
- Birraux, A. (2014). Parents dans les situations de phobies scolaires = parents in school phobia situations. *Revue Adolescence*, 32(3), 465-479. doi:10.3917/ado.089.0465
- Blake, J. J., Gregory, A., James, M., & Hasan, G. W. (2016). Early warning signs: Identifying opportunities to disrupt racial inequities in school discipline through databased decision making. *School Psychology Forum*, 10(3), 289-306.
- Blake, J. J., Keith, V. M., Luo, W., Le, H., & Salter, P. (2017). The role of colorism in explaining african american females' suspension risk. *School Psychology Quarterly*, 32(1), 118-130. doi:10.1037/spq0000173
- Blandin, M., Harf, A., & Moro, M. R. (2018). Le refus scolaire anxieux au risque de l'adolescence: Une étude qualitative du vécu adolescent et parental = school refusal at the risk of adolescence: A qualitative study of adolescent and parental experience. *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 66(4), 194-202. doi:10.1016/j.neurenf.2018.02.002
- Bodén, L. (2017). Going with the affective flows of digital school absence text messages. *Learning, Media and Technology*, 42(4), 406-419. doi:10.1080/17439884.2017.1247859
- Bottiani, J. H., Bradshaw, C. P., & Mendelson, T. (2017). A multilevel examination of racial disparities in high school discipline: Black and white adolescents' perceived equity, school belonging, and adjustment problems. *Journal of Educational Psychology*, 109(4), 532-545. doi:http://dx.doi.org/10.1037/edu0000155
- Brekke, I., & Reisel, L. (2017). The impact of birthweight and adolescent health on educational attainment. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 61(1), 60-75. doi:http://dx.doi.org/10.1080/00313831.2015.1066442
- Briggs, A. (2017). Links between senior high school indigenous attendance, retention and engagement: Observations at two urban high schools. *Australian Journal of Indigenous Education*, 46(1), 34-43.
- Brouwer-Borghuis, M., Heyne, D., Sauter, F. M., & Scholte, R. H. J. (2019). The link: An alternative educational program in the netherlands to reengage school-refusing adolescents with schooling. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 75-91. doi:10.1016/j.cbpra.2018.08.001
- Burton, C. M., Marshal, M. P., & Chisolm, D. J. (2014). School absenteeism and mental health among sexual minority youth and heterosexual youth. *Journal of School Psychology*, 52(1), 37-47. doi:10.1016/j.jsp.2013.12.001
- Canfield, J. P., Nolan, J., Harley, D., Hardy, A., & Elliott, W. (2016). Using a person-centered approach to examine the impact of homelessness on school absences. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 33(3), 199-205. doi:10.1007/s10560- 015-0420-6

- Carless, B., Melvin, G. A., Tonge, B. J., & Newman, L. K. (2015). The role of parental self-efficacy in adolescent school-refusal. *Journal of Family Psychology*, 29(2), 162-170. doi:10.1037/fam0000050
- Carroll, H. C. M. (T. (2015). Pupil absenteeism and the educational psychologist. *Educational Studies*, 41(1-2), 47-61. doi:10.1080/03055698.2014.955731
- Centeio, E. E., Cance, J. D., Barcelona, J. M., & Castelli, D. M. (2018). Relationship between health risk and school attendance among adolescents. *American Journal of Health Education*, 49(1), 28-32.
- Chen, C., Culhane, D. P., Metraux, S., Park, J. M., & Venable, J. C. (2016). The heterogeneity of truancy among urban middle school students: A latent class growth analysis. *Journal of Child and Family Studies*, 25(4), 1066-1075. doi:10.1007/s10826-015-0295-3
- Childs, J., & Grooms, A. A. (2018). Improving school attendance through collaboration: A catalyst for community involvement and change. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 122-138. doi:10.1080/10824669.2018.1439751
- Cholewa, B., Hull, M. F., Babcock, C. R., & Smith, A. D. (2018). Predictors and academic outcomes associated with in-school suspension. *School Psychology Quarterly*, 33(2), 191-199. doi:10.1037/spq0000213
- Christogiorgos, S., & Giannakopoulos, G. (2014). School refusal and the parentchild relationship: A psychodynamic perspective. *Journal of Infant, Child & Adolescent Psychotherapy*, 13(3), 182-192. doi:10.1080/15289168.2014.937976
- Chu, B. C., Guarino, D., Mele, C., O'Connell, J., & Coto, P. (2019). Developing an online early detection system for school attendance problems: Results from a researchcommunity partnership. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 35-45. doi:10.1016/j.cbpra.2018.09.001
- Chu, B. C., Rizvi, S. L., Zendegui, E. A., & Bonavitacola, L. (2015). Dialectical behavior therapy for school refusal: Treatment development and incorporation of webbased coaching. *Cognitive and Behavioral Practice*, 22(3), 317-330. doi:10.1016/j.cbpra.2014.08.002
- Chu, E. M., & Ready, D. D. (2018). Exclusion and urban public high schools: Short- and long-term consequences of school suspensions. *American Journal of Education*, 124(4), 479-509.
- Clemens, E. V., Klopfenstein, K., Lalonde, T. L., & Tis, M. (2018). The effects of placement and school stability on academic growth trajectories of students in foster care. *Children and Youth Services Review*, 87, 86-94. doi:10.1016/j.childyouth.2018.02.015
- Clementi, M. A., Kao, G. S., & Monico, E. (2018). Pain acceptance as a predictor of medical utilization and school absenteeism in adolescents with chronic pain. *Journal of Pediatric Psychology*, 43(3), 294-302. doi:10.1093/jpepsy/jsx125
- Cobb-Clark, D., Kassenboehmer, S. C., Le, T., McVicar, D., & Zhang, R. (2015). Is there an educational penalty for being suspended from school? *Education Economics*, 23(4), 376-395. doi:http://dx.doi.org/10.1080/09645292.2014.980398
- Cochran, J. D., Campbell, S. M., Baker, H. M., & Leeds, E. M. (2014). The role of student characteristics in predicting retention in online courses. *Research in Higher Education*, 55(1), 27-48. doi:10.1007/s11162-013-9305-8
- Coco, J. C. (2017). Retention of displaced students after hurricanes katrina and rita. *Journal of College Student Retention: Research, Theory and Practice*, 19(1), 98-111. doi:10.1177/1521025115611615
- Coleman, N. (2015). Promoting resilience through adversity: Increasing positive outcomes for expelled students. *Educational Studies*, 41(1-2), 171-187. doi:10.1080/03055698.2014.955741
- Conger, D., Gibbs, C. R., Uchikoshi, Y., & Winsler, A. (2019). New benefits of public school pre-kindergarten programs: Early school stability, grade promotion, and exit from ELL services. *Early Childhood Research Quarterly*, 48, 26-35. doi:10.1016/j.ecresq.2018.10.015
- Conry, J. M., & Richards, M. P. (2018). The severity of state truancy policies and chronic absenteeism. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 187-203. doi:10.1080/10824669.2018.1439752
- Cook, P. J., Dodge, K. A., Gifford, E. J., & Schulting, A. B. (2017). A new program to prevent primary school absenteeism: Results of a pilot study in five schools. *Children and Youth Services Review*, 82, 262-270. doi:10.1016/j.childyouth.2017.09.017
- Cooklin, A. R., Lucas, N., Strazdins, L., Westrupp, E., Giallo, R., Canterford, L., & Nicholson, J. M. (2014). Heightened maternal separation anxiety in the postpartum: The role of socioeconomic disadvantage. *Journal of Family Issues*, 35(11), 1497-1519. doi:10.1177/0192513X13481776
- Cooper-Vince, C., Emmert-Aronson, B., Pincus, D. B., & Comer, J. S. (2014). The diagnostic utility of separation anxiety disorder symptoms: An item response theory analysis. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 42(3), 417-428. doi:10.1007/s10802-013-9788-y

- Coskun, M., & Sozen, E. (2017). Evaluation of the changes in the regulation of secondary education institutions according to teachers' viewpoints (Turkey). *Educational Research and Reviews*, 12(4), 202-211.
- Costa, B., Pini, S., Baldwin, D. S., Silove, D., Manicavasagar, V., Abelli, M., . . . Martini, C. (2017). Oxytocin receptor and G-protein polymorphisms in patients with depression and separation anxiety. *Journal of Affective Disorders*, 218, 365-373. doi:10.1016/j.jad.2017.03.056
- Cottrell, C. (2018). Racial differences in anger and depression as mediators in the relationship between suspension and juvenile delinquency: A test of general strain theory. *Journal for the Advancement of Educational Research International*, 12(1), 58-69.
- Cox, R. B., Jr., Shreffler, K. M., Merten, M. J., Schwerdtfeger Gallus, K. L., & Dowdy, J. L. (2015). Parenting, peers, and perceived norms: What predicts attitudes toward sex among early adolescents? *Journal of Early Adolescence*, 35(1), 30-53. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0272431614523131
- Craun, E. A., Haight, C., DeCou, C. R., Babbitt, S. C., & Wong, M. M. (2017). The differential relationship among peer group indicators and internalizing symptoms in a problematic absenteeism population. *North American Journal of Psychology*, 19(2), 485- 498.
- Creggan, C., & Adair-Creggan, K. (2015). The positive impact of project-based learning on attendance of an economically disadvantaged student population: A multiyear study. *Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning*, 9(2), 1-8. doi:http://dx.doi.org/10.7771/1541-5015.1496
- Crispin, L. M. (2017). Extracurricular participation, "at-risk" status, and the high school dropout decision. *Education Finance and Policy*, 12(2), 166-196. doi:http://dx.doi.org/10.1162/EDFP_a_00212
- Crosby, S. D., Day, A. G., Somers, C. L., & Baroni, B. A. (2018). Avoiding school suspension: Assessment of a trauma-informed intervention with court-involved, female students. *Preventing School Failure*, 62(3), 229-237. doi:http://dx.doi.org/10.1080/1045988X.2018.1431873
- Crowe, D. R. (2015). Retention of college students and freshman-year music ensemble participation. *Journal of College Student Retention: Research, Theory and Practice*, 17(3), 373-380. doi:10.1177/1521025115575918
- Cruz, R. A., & Rodl, J. E. (2018). Crime and punishment: An examination of school context and student characteristics that predict out-of-school suspension. *Children and Youth Services Review*, 95, 226-234. doi:10.1016/j.chilyouth.2018.11.007
- Dagley, M., Georgiopoulos, M., Reece, A., & Young, C. (2016). Increasing retention and graduation rates through a STEM learning community. *Journal of College Student Retention: Research, Theory and Practice*, 18(2), 167-182. doi:10.1177/1521025115584746
- D'Agostino, E. M., Day, S. E., Konty, K. J., Larkin, M., Saha, S., & Wyka, K. (2018). The association of health-related fitness and chronic absenteeism status in New York City middle school youth. *Journal of Physical Activity & Health*, 15(7), 483-491. doi:10.1123/jpah.2017-0388
- Dahl, P. (2016). Factors associated with truancy: Emerging adults' recollections of skipping school. *Journal of Adolescent Research*, 31(1), 119-138. doi:10.1177/0743558415587324
- Daly, A., Mbenga, B., & Camara, A. (2016). Barriers to participation and retention: Engaging and returning 'out of school' children in the Gambia. *Education 3- 13*, 44(2), 181-196. doi:10.1080/03004279.2014.929723
- D'Amico, M. M., Dika, S. L., Elling, T. W., Algozzine, B., & Ginn, D. J. (2014). Early integration and other outcomes for community college transfer students. *Research in Higher Education*, 55(4), 370-399. doi:10.1007/s11162-013-9316-5
- Davis, C. A. (2014). Unraveled, untold stories: An ethnodrama. *Adult Education Quarterly: A Journal of Research and Theory*, 64(3), 240-259. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0741713614531067
- Davis, C. R. (2017). 'Why are the black kids being suspended?' an examination of a school district's efforts to reform a faulty suspension policy through community conversations. *The School Community Journal*, 27(1), 159-179.
- Davis, H. A., Chang, M., Andrzejewski, C. E., & Poirier, R. R. (2014). Examining relational engagement across the transition to high schools in three US high schools reformed to improve relationship quality. *Learning Environments Research*, 17(2), 263- 286. doi:http://dx.doi.org/10.1007/s10984-013-9148-4
- Davoudzadeh, P., McTernan, M. L., & Grimm, K. J. (2015). Early school readiness predictors of grade retention from kindergarten through eighth grade: A multilevel discrete-time survival analysis approach. *Early Childhood Research Quarterly*, 32, 183-192. doi:10.1016/j.ecresq.2015.04.005
- De Castella, K., & Byrne, D. (2015). My intelligence may be more malleable than yours: The revised implicit theories of intelligence (self-theory) scale is a better predictor of achievement, motivation, and student disengagement. *European Journal of Psychology of Education*, 30(3), 245-267. doi:http://dx.doi.org/10.1007/s10212-015-0244- Y

- de Freitas, S., Gibson, D., Du Plessis, C., Halloran, P., Williams, E., Ambrose, M., . . . Arnab, S. (2015). Foundations of dynamic learning analytics: Using university student data to increase retention. *British Journal of Educational Technology*, 46(6), 1175-1188. doi:10.1111/bjet.12212
- de Groot, R., van Dijk, M., Savelberg, H., van Acker, F., & Kirschner, P. (2017). Physical activity and school absenteeism due to illness in adolescents. *Journal of School Health*, 87(9), 658-664. doi:http://dx.doi.org/10.1111/josh.12542
- de Guzman, A. B., Gatan, R. G. R., Gesmundo, Ira Bianca Mae G., & Golosinda, A. J. H. (2015). From a distance: A grounded theory study of separation anxiety among filipino incarcerated elderly. *Educational Gerontology*, 41(8), 567-581.
- de Ramos, E. T., & Stella, C. (2016). Significados da escolarização para alunos da educação de jovens e adultos = meaning of schooling of students of youth and adult education. *Psicologia: Teoria E Prática*, 18(2), 189-207. doi:10.15348/1980- 6906/psicologia.v18n2p189-200
- de, I. V., Irvin, M. J., Jordan, A. W., Hannum, W. H., & Farmer, T. W. (2014). Reasons for student dropout in an online course in a rural K-12 setting. *Distance Education*, 35(3), 324-344. doi:10.1080/01587919.2015.955259
- Delfabbro, P., Winefield, H., Winefield, A., Malvaso, C., & Plueckhahn, T. (2017). Factors associated with attrition in a 10-year longitudinal study of young people: Implications for studies of employment in school leavers. *Australian Psychologist*, 52(1), 41-51. doi:10.1111/ap.12207
- Delvecchio, E., Di Riso, D., Mabilia, D., Salcuni, S., & Lis, A. (2014). The separation anxiety scale for children: Validation with italian children. *European Journal of Developmental Psychology*, 11(5), 635-644. doi:10.1080/17405629.2014.915804
- Delvecchio, E., Miconi, D., & Di Riso, D. (2015). Early evidence of the italian validation of separation anxiety assessment scale for children. *European Journal of Developmental Psychology*, 12(3), 335-343. doi:10.1080/17405629.2015.1021326
- Demanet, J., & Van Houtte, M. (2016). Are flunkers social outcasts? A multilevel study of grade retention effects on same-grade friendships. *American Educational Research Journal*, 53(3), 745-780. doi:10.3102/0002831216646867
- Dembo, R. S., & LaFleur, J. (2019). Community health contexts and school suspensions of students with disabilities. *Children and Youth Services Review*, 102, 120- 127. doi:10.1016/j.childyouth.2019.04.027
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Barrett, K., Ungaro, R., Winters, K. C., Belenko, S., . . . Wareham, J. (2014). Brief intervention for truant youth sexual risk behavior and marijuana use. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(5), 318-333. doi:10.1080/1067828X.2014.928116
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Barrett, K., Winters, K. C., Ungaro, R., Karas, L., . . . Wareham, J. (2015). The validity of truant youths' marijuana use and its impact on alcohol use and sexual risk taking. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 24(6), 355-365. doi:10.1080/1067828X.2013.844089
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Schmeidler, J., Wareham, J., Ungaro, R., Winters, K. C., . . . Belenko, S. (2016). Brief intervention impact on truant youths' marijuana use: Eighteen-month follow-up. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 25(1), 18-32. doi:10.1080/1067828X.2013.872068
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Ungaro, R., Barrett, K., Gullledge, L., Winters, K. C., . . . Wareham, J. (2014). Brief intervention for truant youth sexual risk behavior and alcohol use: A parallel process growth model analysis. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(3), 155-168. doi:10.1080/1067828X.2013.786643
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Wareham, J., Schmeidler, J., Winters, K. C., Barrett, K., . . . Belenko, S. (2014). Impact of brief intervention services on drug-using, truant youth arrest charges over time. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(6), 375-388. doi:10.1080/1067828X.2012.741560
- Dembo, R., Krupa, J. M., Wareham, J., Schmeidler, J., & DiClemente, R. J. (2017). A multigroup, longitudinal study of truant youths, marijuana use, depression, and STD-associated sexual risk behavior. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 26(3), 192-204. doi:10.1080/1067828X.2016.1260510
- Dembo, R., Schmeidler, J., Wareham, J., Briones-Robinson, R., Winters, K. C., & Ungaro, R. (2016). Impact of brief intervention services on drug-using truant youths' selfreported delinquency and arrest charges: A longitudinal study. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 25(5), 458-479. doi:10.1080/1067828X.2015.1103344
- Dembo, R., Wareham, J., Schmeidler, J., & Winters, K. C. (2016). Exploratory two-level analysis of individual- and school-level factors on truant youth emotional/psychological functioning. *Journal of Educational Research*, 109(6), 596-607. doi:http://dx.doi.org/10.1080/00220671.2014.1002881
- Dembo, R., Wareham, J., Schmeidler, J., Briones-Robinson, R., & Winters, K. C. (2016). Differential effects of mental health problems among truant youths. *The Journal of Behavioral Health Services & Research*, 43(3), 402-427. doi:10.1007/s11414-014- 9435-6

- Demir, K., & Akman Karabeyoglu, Y. (2016). Factors associated with absenteeism in high schools. *Eurasian Journal of Educational Research*, 6(2), 37-56.
- DeVoogd, K., Lane-Garon, P., & Kralowec, C. A. (2016). Direct instruction and guided practice matter in conflict resolution and social-emotional learning. *Perspectives in Peer Programs*, 27(1), 23-37.
- Diegel, K. (2015). Angstbedingte schulverweigerung: Verhaltenstherapeutisch orientiertes vorgehen bei schulphobischem verhalten an einer psychologischen beratungsstelle = anxious school absenteeism: Cognitive-behavioral treatment of school phobia at a psychological counseling center. *Praxis Der Kinderpsychologie Und Kinderpsychiatrie*, 64(1), 20-32. doi:10.13109/prkk.2015.64.1.20
- Dougherty, S. M. (2018). How measurement and modeling of attendance matter to assessing dimensions of inequality. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 9-23. doi:10.1080/10824669.2018.1438203
- Downes, P. (2018). The neglected shadow: European perspectives on emotional supports for early school leaving prevention. *The International Journal of Emotional Education*, 10(2), 122-130.
- Dronkers, J., Veerman, G. M., & Pong, S. (2017). Mechanisms behind the negative influence of single parenthood on school performance: Lower teaching and learning conditions? *Journal of Divorce & Remarriage*, 58(7), 471-486. doi:10.1080/10502556.2017.1343558
- Echeverría, S. E., Vélez-Valle, E., Janevic, T., & Prystowsky, A. (2014). The role of poverty status and obesity on school attendance in the united states. *Journal of Adolescent Health*, 55(3), 402-407. doi:10.1016/j.jadohealth.2014.03.012
- Ekstrand, B. (2015). What it takes to keep children in school: A research review. *Educational Review*, 67(4), 459-482. doi:10.1080/00131911.2015.1008406
- Egalite, A. J. (2019). Peers with special educational needs and students' absences. *Educational Studies*, 45(2), 182-208. doi:10.1080/03055698.2018.1446325
- Elliott, J. G., & Place, M. (2019). Practitioner review: School refusal: Developments in conceptualisation and treatment since 2000. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60(1), 4-15. doi:10.1111/jcpp.12848
- Elsherbiny, M. M. (2017). Using a preventive social work program for reducing school refusal. *Children & Schools*, 39(2), 81-88. doi:10.1093/cs/cdx005
- Embeita, C. (2019). Reintegration to secondary education following school exclusion: An exploration of the relationship between home and school from the perspective of parents. *Educational and Child Psychology*, 36(3), 18-32.
- Emerson, N. D., Distelberg, B., Morrell, H. E. R., Williams-Reade, J., Tapanes, D., & Montgomery, S. (2016). Quality of life and school absenteeism in children with chronic illness. *The Journal of School Nursing*, 32(4), 258-266. doi:10.1177/1059840515615401
- Esch, P., Bocquet, V., Pull, C., Couffignal, S., Lehnert, T., Graas, M., . . . Ansseau, M. (2014). The downward spiral of mental disorders and educational attainment: A systematic review on early school leaving. *BMC Psychiatry*, 14
- Everhart, R. S., Miller, S., Leibach, G. G., Dahl, A. L., & Koinis-Mitchell, D. (2018). Caregiver asthma in urban families: Implications for school absenteeism. *The Journal of School Nursing*, 34(2), 108-113. doi:10.1177/1059840516689326
- Eyasu, N. (2017). Causes of grade nine students' grade retention in general secondary schools of dabat woreda in north gondar, ethiopia. *International Journal of Education and Literacy Studies*, 5(2), 84-100.
- Feemster, K. G., Proctor, S. L., & Hoffmann, N. G. (2016). A pragmatic strategy for monitoring substance use and potential impacts of prevention programming for local school districts. *Preventing School Failure*, 60(4), 286-295. doi:10.1080/1045988X.2015.1124833
- Feldman, M. A., Ojanen, T., Gesten, E. L., Smith-Schrandt, H., Brannick, M., Totura, C. M. W., . . . Brown, K. (2014). The effects of middle school bullying and victimization on adjustment through high school: Growth modeling of achievement, school attendance, and disciplinary trajectories. *Psychology in the Schools*, 51(10), 1046- 1062.
- Feniger, Y., Gorodzeisky, A., & Krumer-Nevo, M. (2019). Who pays the price for parental education-occupation mismatch? evidence from an israeli city. *SAGE Open*, 9(1), 1-11. doi:http://dx.doi.org/10.1177/2158244019835916
- Ferrara, M. M. (2015). Parent involvement facilitators: Unlocking social capital wealth. *School Community Journal*, 25(1), 29-51.
- Finning, K., Harvey, K., Moore, D., Ford, T., Davis, B., & Waite, P. (2018a). Secondary school educational practitioners' experiences of school attendance problems and interventions to address them: A qualitative study. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 23(2), 213-225. doi:10.1080/13632752.2017.1414442

- Finning, K., Harvey, K., Moore, D., Ford, T., Davis, B., & Waite, P. (2018b). 'Secondary school educational practitioners' experiences of school attendance problems and interventions to address them: A qualitative study': Corrigendum. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 23(2), iii. doi:10.1080/13632752.2018.1477540
- Finning, K., Ukoumunne, O. C., Ford, T., Danielsson-Waters, E., Shaw, L., Jager, R. D., . . . Moore, D. A. (2019). The association between child and adolescent depression and poor attendance at school: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 245, 928-938. doi:10.1016/j.jad.2018.11.055
- Fisher, B. W., & Tanner-Smith, E. (2016). Examining school security measures as moderators of the association between homophobic victimization and school avoidance. *Journal of School Violence*, 15(2), 234-257. doi:10.1080/15388220.2014.983644
- Fleming, C. B., Mason, W. A., Thompson, R. W., Haggerty, K. P., & Gross, T. J. (2016). Child and parent report of parenting as predictors of substance use and suspensions from school. *The Journal of Early Adolescence*, 36(5), 625-645. doi:10.1177/0272431615574886
- Flynn, R. M., Lissy, R., Alicea, S., Tazartes, L., & McKay, M. M. (2016). Professional development for teachers plus coaching related to school-wide suspensions for a large urban school system. *Children and Youth Services Review*, 62, 29-39. doi:10.1016/j.childyouth.2016.01.015
- Ford, T., Parker, C., Salim, J., Goodman, R., Logan, S., & Henley, W. (2018). The relationship between exclusion from school and mental health: A secondary analysis of the british child and adolescent mental health surveys 2004 and 2007. *Psychological Medicine*, 48(4), 629-641. doi:10.1017/S003329171700215X
- Fornander, M. J., & Kearney, C. A. (2019). Family environment variables as predictors of school absenteeism severity at multiple levels: Ensemble and classification and regression tree analysis. *Frontiers in Psychology*, 10 doi:10.3389/fpsyg.2019.02381
- Franceschini-Mandel, A., Brunelle, J., Soriano, S., Bodeau, N., Frénet, F., Dubois, J., . . . Périsset, D. (2018). Quelle place pour une école dans un hôpital dans le cadre de soins associés au décrochage scolaire = adolescents at risk of school dropout: Is scholar intervention within an adolescent psychiatric department a therapeutic option? *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 66(1), 22-30. doi:10.1016/j.neurenf.2017.05.001
- Freeman, J., Simonsen, B., McCoach, D. B., Sugai, G., Lombardi, A., & Horner, R. (2015). An analysis of the relationship between implementation of school-wide positive behavior interventions and supports and high school dropout rates. *The High School Journal*, 98(4), 290-315. doi:10.1353/hsj.2015.0009
- Frehill, N., & Dunsmuir, S. (2015). The influence of sense of school belonging on traveller students' secondary school completion. *Educational and Child Psychology*, 32(2), 10-21.
- Galand, B., & Hospel, V. (2015). Facteurs associés au risque de décrochage scolaire: Vers une approche intégrative = factors associated with the risk of school dropout: Toward an integrative approach. *Orientation Scolaire Et Professionnelle*, 44(3), 339-369.
- Gallé-Tessonneau, M., & Gana, K. (2019). Development and validation of the school refusal evaluation scale for adolescents. *Journal of Pediatric Psychology*, 44(2), 153-163. doi:10.1093/jpepsy/psy061
- Gallé-Tessonneau, M., Doron, J., & Grondin, O. (2017). Des critères de repérage aux stratégies de prise en charge du refus scolaire: Une revue de littérature internationale systématique = from diagnosis criteria to therapeutic strategies of school refusal: An international systematic review. *Pratiques Psychologiques*, 23(1), 1-19. doi:10.1016/j.prps.2016.03.001
- Gallé-Tessonneau, M., Grondin, O., Koleck, M., & Doron, J. (2018). Considérations méthodologiques pour la construction de questionnaires: L'exemple de la School Refusal Evaluation (SCREEN) = methodological considerations for scale design the example of the School Refusal Evaluation (SCREEN) survey. *Annales MédicoPsychologiques*, 176(9), 863-869. doi:10.1016/j.amp.2017.03.029
- Gao, Q., Li, H., Zou, H., Cross, W., Bian, R., & Liu, Y. (2015). The mental health of children of migrant workers in Beijing: The protective role of public school attendance. *Scandinavian Journal of Psychology*, 56(4), 384-390. doi:10.1111/sjop.12232
- Garcia, A. R., Metraux, S., Chen, C., Park, J. M., Culhane, D. P., & Furstenberg, F. F. (2018). Patterns of multisystem service use and school dropout among seventh-, eighth-, and ninth-grade students. *Journal of Early Adolescence*, 38(8), 1041-1073. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0272431617714329
- Gase, L. N., Butler, K., Kuo, T., Bodin, L., Byrdson, K., Carter, H., . . . Holmes, V. (2015). The current state of truancy reduction programs and opportunities for enhancement in los angeles county. *Children and Youth Services Review*, 52, 17-25. doi:10.1016/j.childyouth.2015.02.008
- Gase, L. N., Kuo, T., Collier, K., Guerrero, L. R., & Wong, M. D. (2014). Assessing the connection between health and education: Identifying potential leverage points for public health to improve school attendance. *American Journal of Public Health*, 104(9), e47-e54. doi:10.2105/AJPH.2014.301977

- Gaspard, J. -, Liengme, N., & Minjard, R. (2015). Enjeux et perspectives psychopathologiques de la phobie scolaire = psychopathological problems and viewpoints about school phobia. *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 63(2), 67-75. doi:10.1016/j.neurenf.2014.11.004
- Gastic, B. (2017). Disproportionality in school discipline in massachusetts. *Education and Urban Society*, 49(2), 163-179. doi:10.1177/0013124516630594
- Gee, K. A. (2018). Minding the gaps in absenteeism: Disparities in absenteeism by race/ethnicity, poverty and disability. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 204-208. doi:10.1080/10824669.2018.1428610
- Genao, S. (2015). Utilizing data to combat absenteeism and decrease dropout rates. *Education and Urban Society*, 47(4), 463-475. doi:10.1177/0013124513497790
- Gentle-Genitty, C., Karikari, I., Chen, H., Wilka, E., & Kim, J. (2015). Truancy: A look at definitions in the USA and other territories. *Educational Studies*, 41(1-2), 62-90. doi:10.1080/03055698.2014.955734
- Gibson, P. A., Wilson, R., Haight, W., Kayama, M., & Marshall, J. M. (2014). The role of race in the out-of-school suspensions of black students: The perspectives of students with suspensions, their parents and educators. *Children and Youth Services Review*, 47, 274-282. doi:10.1016/j.childyouth.2014.09.020
- Gibson, P., Haight, W., Cho, M., Nashandi, N. J. C., & Yoon, Y. J. (2019). A mixed methods study of black girls' vulnerability to out-of-school suspensions: The intersection of race and gender. *Children and Youth Services Review*, 102, 169-176. doi:10.1016/j.childyouth.2019.05.011
- González, C., Kearney, C. A., Jiménez-Ayala, C. E., Sanmartín, R., Vicent, M., Inglés, C. J., & García-Fernández, J. M. (2018). Functional profiles of school refusal behavior and their relationship with depression, anxiety, and stress. *Psychiatry Research*, 269, 140-144. doi:10.1016/j.psychres.2018.08.069
- González, C., Kearney, C. A., Lagos-San Martín, N., Sanmartín, R., Vicent, M., Inglés, C. J., & García-Fernández, J. M. (2018). School refusal assessment Scale- Revised chilean version: Factorial invariance and latent means differences across gender and age. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 36(8), 835-843. doi:10.1177/0734282917712173
- Gottfried, M. A. (2014a). 'Can neighbor attributes predict school absences': Erratum. *Urban Education*, 49(3), E1. doi:10.1177/0042085914531812
- Gottfried, M. A. (2014b). Can neighbor attributes predict school absences? *Urban Education*, 49(2), 216-250. doi:10.1177/0042085913475634
- Gren-Landell, M., Ekerfelt Allvin, C., Bradley, M., Andersson, M., & Andersson, G. (2015). Teachers' views on risk factors for problematic school absenteeism in swedish primary school students. *Educational Psychology in Practice*, 31(4), 412-423. doi:10.1080/02667363.2015.1086726
- Grinshteyn, E., & Yang, Y. T. (2017). The association between electronic bullying and school absenteeism among high school students in the united states. *Journal of School Health*, 87(2), 142-149.
- Gubbels, J., van, d. P., & Assink, M. (2019a). Risicofactoren voor spijbelen en schooluitval: Een meta-analyse = risk factors for truancy and school dropout: A metaanalysis. *Kind En Adolescent*, 40(3), 215-249. doi:10.1007/s12453-019-00211-w
- Gubbels, J., van, d. P., & Assink, M. (2019b). Risk factors for school absenteeism and dropout: A meta-analytic review. *Journal of Youth and Adolescence*, 48(9), 1637- 1667. doi:10.1007/s10964-019-01072-5
- Gunu, I. M. (2018). Alternatives to school exclusion in ghana: Changing the rhythm of dealing with truancy in ghanaian high schools. *SAGE Open*, 8(4), 1-9. doi:http://dx.doi.org/10.1177/2158244018805361
- Hagborg, J. M., Berglund, K., & Fahlke, C. (2018). Evidence for a relationship between child maltreatment and absenteeism among high-school students in sweden. *Child Abuse & Neglect*, 75, 41-49. doi:10.1016/j.chiabu.2017.08.027
- Haight, C. M., Chapman, G. V., Hendron, M., Loftis, R., & Kearney, C. A. (2014). Evaluation of a truancy diversion program at nine at-risk middle schools. *Psychology in the Schools*, 51(7), 779-787. doi:10.1002/pits.21775
- Hakkarainen, A. M., Holopainen, L. K., & Savolainen, H. K. (2015). A five-year follow-up on the role of educational support in preventing dropout from upper secondary education in finland. *Journal of Learning Disabilities*, 48(4), 408-421. doi:10.1177/0022219413507603
- Halvorsrud, K. (2017). Student dropout in upper secondary education in norway: A challenge to the principles of the welfare state? *London Review of Education*, 15(2), 302-316.
- Hancock, K. J., Gottfried, M. A., & Zubrick, S. R. (2018). Does the reason matter? how student-reported reasons for school absence contribute to differences in achievement outcomes among 14-15 year olds. *British Educational Research Journal*, 44(1), 141-174. doi:10.1002/berj.3322

- Hassan, A., Jami, H., & Aqeel, M. (2016). Academic self-concept, self-esteem, and academic achievement among truant and punctual students. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 31(1), 223-240.
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S. K. (2014). Parental perspectives of the role of school factors in school refusal. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 19(2), 131-153. doi:10.1080/13632752.2013.816199
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S. K. (2015a). Assessing reasons for school nonattendance. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 59(3), 316-336. doi:10.1080/00313831.2014.904424
- Havik, T., Bru, E., & Ertesvåg, S. K. (2015b). School factors associated with school refusal- and truancy-related reasons for school non-attendance. *Social Psychology of Education: An International Journal*, 18(2), 221-240. doi:10.1007/s11218-015-9293-y
- Hemphill, S. A., Heerde, J. A., Scholes-Balog, K., Herrenkohl, T. I., Toumbourou, J. W., & Catalano, R. F., Jr. (2014). Effects of early adolescent alcohol use on midadolescent school performance and connection: A longitudinal study of students in victoria, australia and washington state, united states. *Journal of School Health*, 84(11), 706-715. doi:http://dx.doi.org/10.1111/josh.12201
- Henderson, D. X., & Barnes, R. R. (2016). Exploring dimensions of social inclusion among alternative learning centres in the USA. *International Journal of Inclusive Education*, 20(7), 726-742. doi:http://dx.doi.org/10.1080/13603116.2015.1111444
- Henderson, D. X., & McClinton, J. (2016). A qualitative exploration of suspended youth social connectedness in a community-based intervention program. *Child & Youth Services*, 37(3), 253-270. doi:10.1080/0145935X.2015.1083402
- Hendron, M., & Kearney, C. A. (2016). School climate and student absenteeism and internalizing and externalizing behavioral problems. *Children & Schools*, 38(2), 109- 116. doi:10.1093/cs/cdw009
- Henry, G., & Yelkper, D. (2017). Truancy and its influence on students' learning in dormaa senior high school. *Asian Journal of Education and Training*, 3(1), 43-52.
- Heppen, J. B., Zeiser, K., Holtzman, D. J., O'Cummings, M., Christenson, S., & Pohl, A. (2018). Efficacy of the check & connect mentoring program for at-risk general education high school students. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 11(1), 56-82.
- Hernandez-Melis, C., Fenning, P., & Lawrence, E. (2016). Effects of an alternative to suspension intervention in a therapeutic high school. *Preventing School Failure*, 60(3), 252-258. doi:http://dx.doi.org/10.1080/1045988X.2015.1111189
- Herron, M. D., & Martin, J. (2015). Capacity and opportunity: Predicting engagement for middle school students with behavioral disorders. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 23(4), 215-225. doi:10.1177/1063426614557816
- Heyne, D. (2019). Developments in classification, identification, and intervention for school refusal and other attendance problems: Introduction to the special series. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 1-7. doi:10.1016/j.cbpra.2018.12.003
- Heyne, D. A., Vreeke, L. J., Maric, M., Boelens, H., & Van Widenfelt, B. M. (2017). Functional assessment of school attendance problems: An adapted version of the school refusal assessment Scale-Revised. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 25(3), 178-192. doi:10.1177/1063426616661701
- Heyne, D., Gren-Landell, M., Melvin, G., & Gentle-Genitty, C. (2019). Differentiation between school attendance problems: Why and how? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 8-34. doi:10.1016/j.cbpra.2018.03.006
- Heyne, D., Sauter, F. M., Ollendick, T. H., Van Widenfelt, B. M., & Westenberg, P. M. (2014). Developmentally sensitive cognitive behavioral therapy for adolescent school refusal: Rationale and case illustration. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 17(2), 191-215. doi:10.1007/s10567-013-0160-0
- Hiatt, C., Laursen, B., Stattin, H., & Kerr, M. (2017). Best friend influence over adolescent problem behaviors: Socialized by the satisfied. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 46(5), 695-708. doi:10.1080/15374416.2015.1050723
- Hinze-Pifer, R., & Sartain, L. (2018). Rethinking universal suspension for severe student behavior. *Peabody Journal of Education*, 93(2), 228-243. doi:http://dx.doi.org/10.1080/0161956X.2018.1435051
- Howland, A., Chen, L., Chen, M., & Min, M. (2017). Exploring socio-demographics, mobility, and living arrangement as risk factors for academic performance among children experiencing homelessness. *Preventing School Failure*, 61(4), 268-279. doi:10.1080/1045988X.2016.1272541
- Hsu, J., Qin, X., Beavers, S. F., & Mirabelli, M. C. (2016). Asthma-related school absenteeism, morbidity, and modifiable factors. *American Journal of Preventive Medicine*, 51(1), 23-32. doi:10.1016/j.amepre.2015.12.012

- Hughes, M. R., Gaines, J. S., & Pryor, D. W. (2015). Staying away from school: Adolescents who miss school due to feeling unsafe. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 13(3), 270-290. doi:10.1177/1541204014538067
- Hysing, M., Haugland, S., Stormark, K. M., Bøe, T., & Sivertsen, B. (2015). Sleep and school attendance in adolescence: Results from a large population-based study. *Scandinavian Journal of Public Health*, 43(1), 2-9. doi:10.1177/1403494814556647
- Iannelli, C., & Smyth, E. (2017). Curriculum choices and school-to-work transitions among upper-secondary school leavers in Scotland and Ireland. *Journal of Education and Work*, 30(7), 731-740. doi:http://dx.doi.org/10.1080/013639080.2017.1383093
- Inglés, C. J., González-Maciá, C., García-Fernández, J. M., Vicent, M., & Martínez-Monteagudo, M. C. (2015). Current status of research on school refusal. *European Journal of Education and Psychology*, 8(1), 37-52. doi:10.1016/j.ejeps.2015.10.005
- Ingul, J. M., Havik, T., & Heyne, D. (2019). Emerging school refusal: A schoolbased framework for identifying early signs and risk factors. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 46-62. doi:10.1016/j.cbpra.2018.03.005
- Ismail, N., & Jusoh, A. J. (2016). Truancy among students at a secondary school in Malaysia based on choice theory. *International Journal of Choice Theory and Reality Therapy*, 36(1), 104-121.
- Iverson, A., French, B. F., Strand, P. S., Gotch, C. M., & McCurley, C. (2018). Understanding school truancy: Risk-need latent profiles of adolescents. *Assessment*, 25(8), 978-987. doi:10.1177/1073191116672329
- Kanu, M., Hepler, N., & Labi, H. (2015). Assessing effectiveness of students taking a right stand (STARS) Nashville student assistance programs. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 24(6), 323-330. doi:http://dx.doi.org/10.1080/1067828X.2013.829015
- Karaman, Ö., Tomakin, H., Kiliç, I., & Yilmaz, E. (2016). Opinions of high school students involved in violence. *Journal of Education and Practice*, 7(35), 45-51.
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. (2014). A response to intervention model to promote school attendance and decrease school absenteeism. *Child & Youth Care Forum*, 43(1), 1-25. doi:10.1007/s10566-013-9222-1
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling contemporary approaches to school attendance and school absenteeism: Toward promotion and nimble response, global policy review and implementation, and future adaptability (part 1). *Frontiers in Psychology*, 10 doi:10.3389/fpsyg.2019.02222
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling Contemporary Approaches to School Attendance and School Absenteeism: Toward Promotion and Nimble Response, Global Policy Review and Implementation, and Future Adaptability (Part 2). *Frontiers in Psychology*, 10, 2605. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02605>
- Keppens, G., & Spruyt, B. (2015). Short-term fun or long-term gain: A mixed methods empirical investigation into perceptions of truancy among non-truants in Flanders. *Educational Studies*, 41(3), 326-340. doi:10.1080/03055698.2015.1005578
- Keppens, G., & Spruyt, B. (2017). The development of persistent truant behaviour: An exploratory analysis of adolescents' perspectives. *Educational Research*, 59(3), 353-370. doi:10.1080/00131881.2017.1339286
- Keppens, G., & Spruyt, B. (2019). The school as a socialization context: Understanding the influence of school bonding and an authoritative school climate on class skipping. *Youth & Society*, 51(8), 1145-1166. doi:10.1177/0044118X17722305
- Khan, K. A., Tran, S. T., Mano, K. E. J., Simpson, P. M., Cao, Y., & Hainsworth, K. R. (2015). Predicting multiple facets of school functioning in pediatric chronic pain: Examining the direct impact of anxiety. *The Clinical Journal of Pain*, 31(10), 867-875. doi:10.1097/AJP.0000000000000181
- Kiani, C., Otero, K., Taufique, S., & Ivanov, I. (2018). Chronic absenteeism: A brief review of causes, course and treatment. *Adolescent Psychiatry*, 8(3), 214-230. doi:10.2174/2210676608666180709155116
- King, N., Dewey, C., & Borish, D. (2015). Determinants of primary school nonenrollment and absenteeism: Results from a retrospective, convergent mixed methods, cohort study in rural western Kenya. *PLoS ONE*, 10(9)
- Kipchumba, E., & Sulaiman, M. (2017). Making schools more girl friendly: Exploring the effects of 'girl friendly space' on school attendance of adolescent girls. *International Journal of Education and Practice*, 5(11), 189-198.
- Ladd, H. F., & Sorensen, L. C. (2017). Returns to teacher experience: Student achievement and motivation in middle school. *Education Finance and Policy*, 12(2), 241- 279. doi:10.1162/EDFP_a_00194
- Lagestad, P., Ranesh, V., & Welde, B. (2015). Do small rural high schools differ from larger schools in relation to absentee rates in physical education? *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*, 7(4), 98-109.

- Larner, G. (2016). Family therapy with children and adolescents. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 37(4), 439-442. doi:10.1002/anzf.1194
- Lee, K. K. S., Chong, J. Q., & Abu Bakar, A. K. (2018). School refusal in adolescents with systemic lupus erythematosus (SLE): A case series. *Asian Journal of Psychiatry*, 34, 59-60. doi:10.1016/j.ajp.2018.04.021
- Lenhoff, S. W., & Pogodzinski, B. (2018). School organizational effectiveness and chronic absenteeism: Implications for accountability. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 153-169. doi:10.1080/10824669.2018.1434656
- Lenzen, C., Brunner, R., & Resch, F. (2016). Schulabsentismus: Entwicklungen und fortbestehende herausforderungen = school absenteeism: Preliminary developments and maintaining persisting challenges. *Zeitschrift Für Kinder- Und Jugendpsychiatrie Und Psychotherapie*, 44(2), 101-111. doi:10.1024/1422-4917/a000405
- Levy-Warren, M. (2014). A resumption of adolescent development: Discussion of 'school refusal and the parent-child relationship'. *Journal of Infant, Child & Adolescent Psychotherapy*, 13(3), 198-201. doi:10.1080/15289168.2014.939030
- Loprinzi, P. D., & Frith, E. (2018). Accelerometer-assessed physical activity and school absenteeism due to illness or injury among children and adolescents: NHANES 2003 to 2006. *American Journal of Health Promotion*, 32(3), 571-577. doi:10.1177/0890117116684241
- Mac Iver, M. A., & Mac Iver, D. J. (2019). "STEMming" the swell of absenteeism in the middle years: Impacts of an urban district summer robotics program. *Urban Education*, 54(1), 65-88. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0042085915618712
- Maeda, N. (2016). School-based behavioural consultation for school-refusal behaviour. *International Journal of Psychological Studies*, 8(1), 40-52. doi:10.5539/ijps.v8n1p40
- Maeda, N. (2017). Effectiveness of Morita Therapy-Based Consultation for a School-Refusing Adolescent with Psychogenic Fever. *Journal of Education and Training Studies*, 5(12), 1. <https://doi.org/10.11114/jets.v5i12.2671>
- Mahoney, J. (2015). Daily, monthly, yearly attendance data charts: Improved attendance equals improved achievement scores. *Children & Schools*, 37(2), 125-128. doi:10.1093/cs/cdv002
- Mallett, C. A. (2016). Truancy: It's not about skipping school. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 33(4), 337-347. doi:10.1007/s10560-015-0433-1
- Malloy, J. M., Bohanon, H., & Francoeur, K. (2018). Positive behavioral interventions and supports in high schools: A case study from new hampshire. *Journal of Educational & Psychological Consultation*, 28(2), 219-247. doi:http://dx.doi.org/10.1080/10474412.2017.1385398
- Martin, A. J. (2014). The role of ADHD in academic adversity: Disentangling ADHD effects from other personal and contextual factors. *School Psychology Quarterly*, 29(4), 395-408. doi:http://dx.doi.org/10.1037/spq0000069
- Matela, T., Ferreira, A. E., & de Wet, C. (2014). Educational risk factors for psychological truancy in lesotho: A qualitative exploration. *Journal of Psychology in Africa*, 24(5), 449-452.
- Matos, M. G., Gaspar, T., Tomé, G., & Paiva, T. (2016). Sleep variability and fatigue in adolescents: Associations with school-related features. *International Journal of Psychology*, 51(5), 323-331. doi:10.1002/ijop.12167
- Maynard, B. R., Heyne, D., Brendel, K. E., Bulanda, J. J., Thompson, A. M., & Pigott, T. D. (2018). Treatment for school refusal among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Research on Social Work Practice*, 28(1), 56-67. doi:10.1177/1049731515598619
- Maynard, B. R., Vaughn, M. G., Nelson, E. J., Salas-Wright, C., Heyne, D. A., & Kremer, K. P. (2017). Truancy in the united states: Examining temporal trends and correlates by race, age, and gender. *Children and Youth Services Review*, 81, 188-196. doi:10.1016/j.childyouth.2017.08.008
- Mazerolle, L., Antrobus, E., Bennett, S., & Eggins, E. (2017). Reducing truancy and fostering a willingness to attend school: Results from a randomized trial of a policeschool partnership program. *Prevention Science*, 18(4), 469-480. doi:10.1007/s11121-017-0771-7
- McBride, A. M., Chung, S., & Robertson, A. (2016). Preventing academic disengagement through a middle school-based social and emotional learning program. *Journal of Experiential Education*, 39(4), 370-385. doi:http://dx.doi.org/10.1177/1053825916668901
- McElderry, C. G., & Cheng, T. C. (2014). Understanding the discipline gap from an ecological perspective. *Children & Schools*, 36(4), 241-249. doi:http://dx.doi.org/10.1093/cs/cdu020
- McKay-Brown, L., McGrath, R., Dalton, L., Graham, L., Smith, A., Ring, J., & Eyre, K. (2019). Reengagement with education: A multidisciplinary home-school-clinic approach developed in australia for school-refusing youth. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 92-106. doi:10.1016/j.cbpra.2018.08.003

McQuillin, S. D., & Lyons, M. D. (2016). Brief instrumental school-based mentoring for middle school students: Theory and impact. *Advances in School Mental Health Promotion*, 9(2), 73-89. doi:<http://dx.doi.org/10.1080/1754730X.2016.1148620>

Melvin ym. 2019. The Kids and Teens at School (KiTeS) Framework: An Inclusive Bioecological Systems Approach to Understanding School Absenteeism and School Attendance Problems

Melvin, G. A., & Gordon, M. S. (2019). Antidepressant medication: Is it a viable and valuable adjunct to cognitive-behavioral therapy for school refusal? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 107-118. doi:10.1016/j.cbpra.2018.07.005

Melvin, G. A., Dudley, A. L., Gordon, M. S., Klimkeit, E., Gullone, E., Taffe, J., & Tonge, B. J. (2017). Augmenting cognitive behavior therapy for school refusal with fluoxetine: A randomized controlled trial. *Child Psychiatry and Human Development*, 48(3), 485-497. doi:10.1007/s10578-016-0675-y

Messeter, T., & Soni, A. (2018). A systematic literature review of the 'managed move' process as an alternative to exclusion in UK schools. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 23(2), 169-185. doi:10.1080/13632752.2017.1383676

Monahan, K. C., VanDerhei, S., Bechtold, J., & Cauffman, E. (2014). From the school yard to the squad car: School discipline, truancy, and arrest. *Journal of Youth and Adolescence*, 43(7), 1110-1122. doi:10.1007/s10964-014-0103-1

Motti-Stefanidi, F., Masten, A., & Asendorpf, J. B. (2015). School engagement trajectories of immigrant youth: Risks and longitudinal interplay with academic success. *International Journal of Behavioral Development*, 39(1), 32-42. doi:<http://dx.doi.org/10.1177/0165025414533428>

Munkhaugen, E. K., Gjevik, E., Pripp, A. H., Sponheim, E., & Diseth, T. H. (2017). School refusal behaviour: Are children and adolescents with autism spectrum disorder at a higher risk? *Research in Autism Spectrum Disorders*, 41-42, 31-38. doi:10.1016/j.rasd.2017.07.001

Novak, A. (2018). The association between experiences of exclusionary discipline and justice system contact: A systematic review. *Aggression and Violent Behavior*, 40, 73-82. doi:10.1016/j.avb.2018.04.002

Novak, A. S. (2019). The association between disciplinary alternative school placement and youth outcomes: A meta-analytic assessment. *Journal of School Violence*, 18(3), 421-439. doi:10.1080/15388220.2018.1512416

Ogilvie, S., Head, S., Parekh, S., Heintzman, J., & Preyde, M. (2019). Association of school engagement, academic difficulties and school avoidance with psychological difficulties among adolescents admitted to a psychiatric inpatient unit. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 36(4), 419-427. doi:10.1007/s10560-018-0570-4

Oner, O., Yurtbasi, P., Er, A., & Basoglu, N. (2014). The inpatient treatment process for severe school refusal. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni / Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, 24(2), 176-179. doi:10.5455/bcp.20130408022318

Ono, M. (2017a). Comprehensive support through consultation with a school principal: Junior high school student with prolonged school non-attendance and nonsupport. *Japanese Journal of Special Education*, 54(5), 307-315.

Ono, M. (2017b). Comprehensive support, shaping, and maintaining school attending behavior despite difficulty in changing conditions at the school: Junior high school student with prolonged school non-attendance. *Japanese Journal of Special Education*, 55(1), 37-46.

Orpinas, P., & Raczynski, K. (2016). School climate associated with school dropout among tenth graders. *Pensamiento Psicológico*, 14(1), 9-20.

Paget, A., & Emond, A. (2016). The role of community paediatrics in supporting schools to avoid exclusions that have a basis in health. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 21(1), 8-21. doi:10.1080/13632752.2016.1139281

Parr, A. K., & Bonitz, V. S. (2015). Role of family background, student behaviors, and school-related beliefs in predicting high school dropout. *The Journal of Educational Research*, 108(6), 504-514. doi:10.1080/00220671.2014.917256

Pena-Shaff, J., Bessette-Symons, B., Tate, M., & Fingerhut, J. (2019). Racial and ethnic differences in high school students' perceptions of school climate and disciplinary practices. *Race, Ethnicity and Education*, 22(2), 269-284. doi:<http://dx.doi.org/10.1080/13613324.2018.1468747>

Pengpid, S., & Peltzer, K. (2017). Prevalence, demographic and psychosocial correlates for school truancy among students aged 13-15 in the association of southeast asian nations (ASEAN) member states. *Journal of Child and Adolescent Mental Health*, 29(3), 197-203. doi:10.2989/17280583.2017.1377716

Perçinel, İ, Bilaç, Ö, & Yazici, K. U. (2015). Primer insomnianın neden olduğu okul reddi: Bir olgu sunumu = primary insomnia as a cause for school refusal: A case report. *Çocuk Ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 22(1), 43-48.

Perry, B. L., & Morris, E. W. (2014). Suspending progress: Collateral consequences of exclusionary punishment in public schools. *American Sociological Review*, 79(6), 1067-1087. doi:10.1177/0003122414556308

- Pesta, R. (2018). Labeling and the differential impact of school discipline on negative life outcomes: Assessing ethno-racial variation in the school-to-prison pipeline. *Crime & Delinquency*, 64(11), 1489-1512. doi:10.1177/0011128717749223
- Pflug, V., & Schneider, S. (2016). School absenteeism: An online survey via social networks. *Child Psychiatry and Human Development*, 47(3), 417-429. doi:10.1007/s10578-015-0576-5
- Phillips, D., Gormley, W., & Anderson, S. (2016). The effects of tulsa's CAP head start program on middle-school academic outcomes and progress. *Developmental Psychology*, 52(8), 1247-1261. doi:http://dx.doi.org/10.1037/dev0000151
- Poteat, V. P., Berger, C., & Dantas, J. (2017). How victimization, climate, and safety around sexual orientation and gender expression relate to truancy. *Journal of LGBT Youth*, 14(4), 424-435. doi:http://dx.doi.org/10.1080/19361653.2017.1365037
- Poteat, V. P., Scheer, J. R., & Chong, E. S. K. (2016). Sexual orientation-based disparities in school and juvenile justice discipline: A multiple group comparison of contributing factors. *Journal of Educational Psychology*, 108(2), 229-241. doi:http://dx.doi.org/10.1037/edu0000058
- Powers, K., Hagans, K., & Linn, M. (2017). A mixed-method efficacy and fidelity study of check and connect. *Psychology in the Schools*, 54(9), 1019-1033. doi:10.1002/pits.22038
- Prakash, R., Beattie, T., Javalkar, P., Bhattacharjee, P., Ramanaik, S., Thalinja, R., . . . Isac, S. (2017). Correlates of school dropout and absenteeism among adolescent girls from marginalized community in north karnataka, south india. *Journal of Adolescence*, 61, 64-76. doi:10.1016/j.adolescence.2017.09.007
- Price, A. (2015). Improving school attendance: Can participation in outdoor learning influence attendance for young people with social, emotional and behavioural difficulties? *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 15(2), 110-122. doi:10.1080/14729679.2013.850732
- Pyne, J. (2019). Suspended attitudes: Exclusion and emotional disengagement from school. *Sociology of Education*, 92(1), 59-82. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0038040718816684
- Ramanaik, S., Collumbien, M., Prakash, R., Howard-Merrill, L., Thalinja, R., Javalkar, P., . . . Bhattacharjee, P. (2018). Education, poverty and 'purity' in the context of adolescent girls' secondary school retention and dropout: A qualitative study from karnataka, southern india. *PLoS ONE*, 13(9)
- Reid, K. (2015). Introduction to special edition. *Educational Studies*, 41(1-2), 4- 13. doi:10.1080/03055698.2014.955724
- Reissner, V., Jost, D., Krahn, U., Knollmann, M., Weschenfelder, A., Neumann, A., . . . Hebebrand, J. (2015). The treatment of school avoidance in children and adolescents with psychiatric illness: A randomized controlled trial. *Deutsches Ärzteblatt International*, 112(39), 655-662.
- Reissner, V., Knollmann, M., Burgmann-Kaden, B., Mikoteit, T., Hebebrand, J., & Wölfl, S. (2017). Schulabsentismus bei jugendlichen ALG-II-empfangern aus bedarfsgemeinschaften: Ergebnisse aus einer liaisonambulanz für schulabsentismus = school absenteeism in adolescents from families receiving unemployment benefits: Results from an outpatient liaison counseling for school absenteeism. *Forensische Psychiatrie, Psychologie, Kriminologie*, 11(2), 133-140. doi:10.1007/s11757-017-0414-7
- Reissner, V., Knollmann, M., Spie, S., Jost, D., Neumann, A., & Hebebrand, J. (2019). Modular treatment for children and adolescents with problematic school absenteeism: Development and description of a program in germany. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 63-74. doi:10.1016/j.cbpra.2018.07.001
- Rocque, M., Jennings, W. G., Piquero, A. R., Ozkan, T., & Farrington, D. P. (2017). The importance of school attendance: Findings from the cambridge study in delinquent development on the life-course effects of truancy. *Crime & Delinquency*, 63(5), 592-612. doi:10.1177/0011128716660520
- Rogers, L. T. (2014). Absenteeism and truancy issues: Are mentoring programs funded by the office of juvenile justice and delinquency prevention the answer? *Children & Schools*, 36(3), 185-188. doi:10.1093/cs/cdu013
- Rousseau-Salvador, C., Amouroux, R., Annequin, D., Salvador, A., Tourniaire, B., & Rusinek, S. (2014). Anxiety, depression and school absenteeism in youth with chronic or episodic headache. *Pain Research & Management*, 19(5), 235-240. doi:10.1155/2014/541618
- Saelzer, C., & Lenski, A. E. (2016). Mind the gap: How students differentially perceive their school's attendance policies in germany. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 21(4), 246-260. doi:10.1080/10824669.2016.1206824
- Sapountzis, I. (2014). The space to be: Commentary on 'school refusal and the parent-child relationship'. *Journal of Infant, Child & Adolescent Psychotherapy*, 13(3), 193-197. doi:10.1080/15289168.2014.937977
- Schlumberger, S., Jeudy, C., & Pionnié-Dax, N. (2014). De l'impasse scolaire à la créativité avec les familles = from school impasse to creativity in working with families. *Revue Adolescence*, 32(3), 481-491. doi:10.3917/ado.089.0481

- Senyamator, F., Gyimah, E. K., & Minadzi, V. M. (2018). Factors affecting pupils' absenteeism at felicormfort junior high school (JHS) in cape coast, ghana. *Journal of Education and Learning*, 7(6), 138-149.
- Servoss, T. J. (2017). School security and student misbehavior: A multi-level examination. *Youth & Society*, 49(6), 755-778. doi:10.1177/0044118X14561007
- Shabazian, A. N. (2015). The significance of location: Patterns of school exclusionary disciplinary practices in public schools. *Journal of School Violence*, 14(3), 273-298. doi:10.1080/15388220.2014.913254
- Sibeoni, J., Orri, M., Podlipski, M., Labey, M., Campredon, S., Gerardin, P., & Revah-Levy, A. (2018). The experience of psychiatric care of adolescents with anxietybased school refusal and of their parents: A qualitative study. *Journal of the Canadian Academy of Child and Adolescent Psychiatry / Journal De L'Académie Canadienne De Psychiatrie De L'Enfant Et De L'Adolescent*, 27(1), 39-49.
- Skedgell, K., & Kearney, C. A. (2016). Predictors of absenteeism severity in truant youth: A dimensional and categorical analysis. *American Secondary Education*, 45(1), 46-58.
- Skedgell, K., & Kearney, C. A. (2018). Predictors of school absenteeism severity at multiple levels: A classification and regression tree analysis. *Children and Youth Services Review*, 86, 236-245. doi:10.1016/j.childyouth.2018.01.043
- Skiba, R. J., Chung, C., Trachok, M., Baker, T. L., Sheya, A., & Hughes, R. L. (2014). Parsing disciplinary disproportionality: Contributions of infraction, student, and school characteristics to out-of-school suspension and expulsion. *American Educational Research Journal*, 51(4), 640-670. doi:10.3102/0002831214541670
- Spirito, A., Hernandez, L., Cancilliere, M. K., Graves, H. R., Rodriguez, A. M., Operario, D., . . . Barnett, N. P. (2018). Parent and adolescent motivational enhancement intervention for substance-using, truant adolescents: A pilot randomized trial. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 47, S467-S479. doi:10.1080/15374416.2017.1399402
- Staudt, M. (2014). The needs of parents of youth who are truant: Implications for best practices. *Best Practices in Mental Health: An International Journal*, 10(1), 47-53.
- Steinberg, M. P., & Lacoe, J. (2018). Reforming school discipline: School-level policy implementation and the consequences for suspended students and their peers. *American Journal of Education*, 125(1), 29-77. doi:10.1086/699811
- Steiner, R. J., & Rasberry, C. N. (2015). Brief report: Associations between inperson and electronic bullying victimization and missing school because of safety concerns among US high school students. *Journal of Adolescence*, 43, 1-4. doi:10.1016/j.adolescence.2015.05.005
- Stone, S., & Uretsky, M. (2016). School correlates of academic behaviors and performance among McKinney-vento identified youth. *Urban Education*, 51(6), 600-628. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0042085915602540
- Strand, A. M. (2014). 'School – no thanks – it ain't my thing': Accounts for truancy students' perspectives on their truancy and school lives. *International Journal of Adolescence and Youth*, 19(2), 262-277. doi:10.1080/02673843.2012.743920
- Strand, A. M., & Granlund, M. (2014). The school situation for students with a high level of absenteeism in compulsory school: Is there a pattern in documented support? *Scandinavian Journal of Educational Research*, 58(5), 551-569. doi:10.1080/00313831.2013.773561
- Strand, A., Anbäcken, E., & Granlund, M. (2015). Social support for adolescents with a high level of truancy in swedish compulsory schooling. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 20(4), 293-311. doi:10.1080/10824669.2015.1041635
- Strand, P. S., & Lovrich, N. P. (2014). Graduation outcomes for truant students: An evaluation of a school-based, court-engaged community truancy board with case management. *Children and Youth Services Review*, 43, 138-144. doi:10.1016/j.childyouth.2014.05.008
- Strand, P. S., Gotch, C. M., French, B. F., & Beaver, J. L. (2019). Factor structure and invariance of an adolescent risks and needs assessment. *Assessment*, 26(6), 1105- 1116. doi:10.1177/1073191117706021
- Subedi, B. R., Reese, N., & Powell, R. (2015). Measuring teacher effectiveness through hierarchical linear models: Exploring predictors of student achievement and truancy. *Journal of Education and Training Studies*, 3(2), 34-43.
- Sullivan, P. W., Ghushchyan, V., Navaratnam, P., Friedman, H. S., Kavati, A., Ortiz, B., & Lanier, B. (2018). The national burden of poorly controlled asthma, school absence and parental work loss among school-aged children in the united states. *Journal of Asthma*, 55(6), 659-667. doi:10.1080/02770903.2017.1350972
- Sullivan, P., Ghushchyan, V. G., Navaratnam, P., Friedman, H. S., Kavati, A., Ortiz, B., & Lanier, B. (2018). School absence and productivity outcomes associated with childhood asthma in the USA. *Journal of Asthma*, 55(2), 161-168. doi:10.1080/02770903.2017.1313273

- Suzuki, M., & Kato, D. (2016). Expressed area of synthetic HTP test and school maladjustment in Japanese early adolescents. *Asia Pacific Journal of Counselling and Psychotherapy*, 7(1-2), 3-14. doi:10.1080/21507686.2016.1199440
- Tadakawa, M., Takeda, T., Monma, Y., Koga, S., & Yaegashi, N. (2016). The prevalence and risk factors of school absenteeism due to premenstrual disorders in Japanese high school students—A school-based cross-sectional study. *BioPsychoSocial Medicine*, 10 doi:10.1186/s13030-016-0067-3
- Teuscher, S., & Makarova, E. (2018). Students' school engagement and their truant behavior: Do relationships with classmates and teachers matter? *Journal of Education and Learning*, 7(6), 124-137.
- Thayer, A. J., Cook, C. R., Fiat, A. E., Bartlett-Chase, M., & Kember, J. M. (2018). Wise feedback as a timely intervention for at-risk students transitioning into high school. *School Psychology Review*, 47(3), 275-290.
- Tomek, S., Bolland, A. C., Hooper, L. M., Hitchcock, S., & Bolland, J. M. (2017). The impact of middle school connectedness on future high school outcomes in a black American sample. *Middle Grades Research Journal*, 11(1), 1-12.
- Tondellier, M. (2014). Les familles à l'épreuve des ruptures scolaires = families under stress of school expulsion. *Orientation Scolaire Et Professionnelle*, 43(3), 315-335.
- Tonge, B. J., & Silverman, W. K. (2019). Reflections on the field of school attendance problems: For the times they are a-changing? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 119-126. doi:10.1016/j.cbpra.2018.12.004
- Tsimicalis, A., Genest, L., Stevens, B., Ungar, W. J., & Barr, R. (2018). The impact of a childhood cancer diagnosis on the children and siblings' school attendance, performance, and activities: A qualitative descriptive study. *Journal of Pediatric Oncology Nursing*, 35(2), 118-131. doi:10.1177/1043454217741875
- Van Eck, K., Johnson, S. R., Bettencourt, A., & Johnson, S. L. (2017). How school climate relates to chronic absence: A multi-level latent profile analysis. *Journal of School Psychology*, 61, 89-102. doi:10.1016/j.jsp.2016.10.001
- Vaughan, E. L., Martinez, S., Escobar, O. S., & Denton, L. K. (2016). School factors and alcohol use: The moderating effect of nativity in a national sample of Latino adolescents. *Substance Use & Misuse*, 51(6), 742-751. doi:10.3109/10826084.2016.1155603
- Vellos, R. E., & Vadeboncoeur, J. A. (2015). Rebuilding attendance practices with youth: The role of social mediation. *Educational Studies*, 41(1-2), 91-108. doi:10.1080/03055698.2014.955735
- Virtanen, T. E., Lerkkanen, M., Poikkeus, A., & Kuorelahti, M. (2014). Student behavioral engagement as a mediator between teacher, family, and peer support and school truancy. *Learning and Individual Differences*, 36, 201-206. doi:10.1016/j.lindif.2014.09.001
- Walter, D., Hautmann, C., Rizk, S., Lehmkuhl, G., & Doepfner, M. (2014). Short and long-term effects of inpatient cognitive-behavioral treatment of adolescents with anxious-depressed school absenteeism: A within-subject comparison of changes. *Child & Family Behavior Therapy*, 36(3), 171-190. doi:10.1080/07317107.2014.934173
- Wang, H., Chu, J., Loyalka, P., Xin, T., Shi, Y., Qu, Q., & Yang, C. (2016). Can social-emotional learning reduce school dropout in developing countries? *Journal of Policy Analysis and Management*, 35(4), 818-847. doi:10.1002/pam.21915
- Welsh, R. O. (2018). Opposite sides of the same coin? exploring the connections between school absenteeism and student mobility. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 70-92. doi:10.1080/10824669.2018.1438204
- Welsh, R. O., & Little, S. (2018). Caste and control in schools: A systematic review of the pathways, rates and correlates of exclusion due to school discipline. *Children and Youth Services Review*, 94, 315-339. doi:10.1016/j.childyouth.2018.09.031
- Weschenfelder, A., Reissner, V., Knollmann, M., Hebebrand, J., Wasem, J., & Neumann, A. (2018). Ökonomische evaluation eines manualbasierten therapiekonzeptes für psychisch kranke kinder und jugendliche mit schulvermeidendem verhalten = economic evaluation of a manual-based, multimodal cognitive behavioural therapy for school avoiding children with psychiatric disorder. *Zeitschrift Für Kinder- Und Jugendpsychiatrie Und Psychotherapie*, 46(1), 47-56. doi:10.1024/1422-4917/a000501
- Wheaton, A. G., Chapman, D. P., & Croft, J. B. (2016). School start times, sleep, behavioral, health, and academic outcomes: A review of the literature. *Journal of School Health*, 86(5), 363-381. doi:http://dx.doi.org/10.1111/josh.12388
- White, H., LaFleur, J., Houle, K., Hyry-Dermith, P., & Blake, S. M. (2017). Evaluation of a school-based transition program designed to facilitate school reentry following a mental health crisis or psychiatric hospitalization. *Psychology in the Schools*, 54(8), 868-882. doi:10.1002/pits.22036

Wong, J. W. Y., O'Donnell, M., Bayliss, D., Fletcher, J., & Glauert, R. (2017). Patterns of participation in year 9 academic testing and factors predicting absence on the day of test. *Educational Research for Policy and Practice*, 16(2), 109-127. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s10671-016-9195-6>

Wright, M. F. (2015). Adolescents' cyber aggression perpetration and cyber victimization: The longitudinal associations with school functioning. *Social Psychology of Education: An International Journal*, 18(4), 653-666. doi:[10.1007/s11218-015-9318-6](http://dx.doi.org/10.1007/s11218-015-9318-6)

Wroblewski, A. P., Dowdy, E., Sharkey, J. D., & Kyung Kim, E. (2019). Socioemotional screening to predict truancy severity: Recommendations for educators. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 21(1), 19-29. doi:<http://dx.doi.org/10.1177/1098300718768773>

Zein, R., Vignoli, E., Cohen-Scali, V., & Lallemand, N. (2019). Le risque de décrochage scolaire chez des collégiens libanais: Le rôle spécifique du sentiment d'efficacité, de l'anxiété et du soutien parental et enseignant ? = the risk of dropping out of school of lebanese schoolchildren: The specific role of self-efficacy, anxiety, and parental or teacher support? *Pratiques Psychologiques*, 25(3), 329-347. doi:[10.1016/j.prps.2018.08.002](http://dx.doi.org/10.1016/j.prps.2018.08.002)

Zugaj, L., Gotheil, N., Delpech, S., Jung, C., & Delmas, C. (2016). La déscolarisation: Étude rétrospective d'une cohorte de 63 patients soignés en ambulatoire dans un secteur de pédopsychiatrie = out-of-school children: A retrospective cohort study in a french public psychiatric institution with ambulatory care. *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 64(2), 75-80. doi:[10.1016/j.neurenf.2016.01.002](http://dx.doi.org/10.1016/j.neurenf.2016.01.002)

VERKKOLIITE 7. KATSAUS- JA META-ANALYYSI – BIBLIOGRAFIA.

Vuosina 2014–2019 julkaistut vertaisarvioidut koulua käymättömyyteen liittyvät katsaus- tai meta-analyysi -artikkelit

- Allison, M. A., & Attisha, E. (2019). The link between school attendance and good health. *Pediatrics*, 143(2), 1-13. doi:10.1542/peds.2018-3648
- Attwood, G., & Croll, P. (2015). Truancy and well-being among secondary school pupils in England. *Educational Studies*, 41(1-2), 14-28. doi:10.1080/03055698.2014.955725
- Baams, L., Talmage, C. A., & Russell, S. T. (2017). Economic costs of bias-based bullying. *School Psychology Quarterly*, 32(3), 422-433. doi:10.1037/spq0000211
- Balu, R., & Ehrlich, S. B. (2018). Making sense out of incentives: A framework for considering the design, use, and implementation of incentives to improve attendance. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 93-106. doi:10.1080/10824669.2018.1438898
- Bartholomay, E. M., & Houlihan, D. D. (2014). A review of absenteeism and truancy: Interventions and universal procedures. *Behavior Analysis in Practice*, 7(2), 151-153. doi:10.1007/s40617-014-0016-1
- Birioukov, A. (2016). Beyond the excused/unexcused absence binary: Classifying absenteeism through a voluntary/involuntary absence framework. *Educational Review*, 68(3), 340-357. doi:10.1080/00131911.2015.1090400
- Carroll, H. C. M. (T. (2015). Pupil absenteeism and the educational psychologist. *Educational Studies*, 41(1-2), 47-61. doi:10.1080/03055698.2014.955731
- Ekstrand, B. (2015). What it takes to keep children in school: A research review. *Educational Review*, 67(4), 459-482. doi:10.1080/00131911.2015.1008406
- Elliott, J. G., & Place, M. (2019). Practitioner review: School refusal: Developments in conceptualisation and treatment since 2000. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60(1), 4-15. doi:10.1111/jcpp.12848
- Esch, P., Bocquet, V., Pull, C., Couffignal, S., Lehnert, T., Graas, M., . . . Anseau, M. (2014). The downward spiral of mental disorders and educational attainment: A systematic review on early school leaving. *BMC Psychiatry*, 14
- Finning, K., Ukoumunne, O. C., Ford, T., Danielsson-Waters, E., Shaw, L., Jager, R. D., . . . Moore, D. A. (2019). The association between child and adolescent depression and poor attendance at school: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 245, 928-938. doi:10.1016/j.jad.2018.11.055
- Gallé-Tessonneau, M., Doron, J., & Grondin, O. (2017). Des critères de repérage aux stratégies de prise en charge du refus scolaire: Une revue de littérature internationale systématique = from diagnosis criteria to therapeutic strategies of school refusal: An international systematic review. *Pratiques Psychologiques*, 23(1), 1-19. doi:10.1016/j.prps.2016.03.001
- Gaspard, J. -, Liengme, N., & Minjard, R. (2015). Enjeux et perspectives psychopathologiques de la phobie scolaire = psychopathological problems and viewpoints about school phobia. *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 63(2), 67-75. doi:10.1016/j.neurenf.2014.11.004
- Gentle-Genitty, C., Karikari, I., Chen, H., Wilka, E., & Kim, J. (2015). Truancy: A look at definitions in the USA and other territories. *Educational Studies*, 41(1-2), 62-90. doi:10.1080/03055698.2014.955734
- Gubbels, J., van, d. P., & Assink, M. (2019a). Risicofactoren voor spijbelen en schooluitval: Een meta-analyse = risk factors for truancy and school dropout: A metaanalysis. *Kind En Adolescent*, 40(3), 215-249. doi:10.1007/s12453-019-00211-w
- Gubbels, J., van, d. P., & Assink, M. (2019b). Risk factors for school absenteeism and dropout: A meta-analytic review. *Journal of Youth and Adolescence*, 48(9), 1637- 1667. doi:10.1007/s10964-019-01072-5
- Heyne, D., Gren-Landell, M., Melvin, G., & Gentle-Genitty, C. (2019). Differentiation between school attendance problems: Why and how? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 8-34. doi:10.1016/j.cbpra.2018.03.006
- Inglés, C. J., González-Maciá, C., García-Fernández, J. M., Vicent, M., & Martínez-Monteagudo, M. C. (2015). Current status of research on school refusal. *European Journal of Education and Psychology*, 8(1), 37-52. doi:10.1016/j.ejeps.2015.10.005

- Ingul, J. M., Havik, T., & Heyne, D. (2019). Emerging school refusal: A schoolbased framework for identifying early signs and risk factors. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 46-62. doi:10.1016/j.cbpra.2018.03.005
- Kanu, M., Hepler, N., & Labi, H. (2015). Assessing effectiveness of students taking a right stand (STARS) nashville student assistance programs. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 24(6), 323-330. doi:http://dx.doi.org/10.1080/1067828X.2013.829015
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. (2014). A response to intervention model to promote school attendance and decrease school absenteeism. *Child & Youth Care Forum*, 43(1), 1-25. doi:10.1007/s10566-013-9222-1
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling contemporary approaches to school attendance and school absenteeism: Toward promotion and nimble response, global policy review and implementation, and future adaptability (part 1). *Frontiers in Psychology*, 10 doi:10.3389/fpsyg.2019.02222
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling Contemporary Approaches to School Attendance and School Absenteeism: Toward Promotion and Nimble Response, Global Policy Review and Implementation, and Future Adaptability (Part 2). *Frontiers in Psychology*, 10, 2605. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02605>
- Kiani, C., Otero, K., Taufique, S., & Ivanov, I. (2018). Chronic absenteeism: A brief review of causes, course and treatment. *Adolescent Psychiatry*, 8(3), 214-230. doi:10.2174/2210676608666180709155116
- Mallett, C. A. (2016). Truancy: It's not about skipping school. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 33(4), 337-347. doi:10.1007/s10560-015-0433-1
- Maynard, B. R., Heyne, D., Brendel, K. E., Bulanda, J. J., Thompson, A. M., & Pigott, T. D. (2018). Treatment for school refusal among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Research on Social Work Practice*, 28(1), 56-67. doi:10.1177/1049731515598619
- Melvin ym. 2019. The Kids and Teens at School (KiTeS) Framework: An Inclusive Bioecological Systems Approach to Understanding School Absenteeism and School Attendance Problems
- Melvin, G. A., & Gordon, M. S. (2019). Antidepressant medication: Is it a viable and valuable adjunct to cognitive-behavioral therapy for school refusal? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 107-118. doi:10.1016/j.cbpra.2018.07.005
- Messeter, T., & Soni, A. (2018). A systematic literature review of the 'managed move' process as an alternative to exclusion in UK schools. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 23(2), 169-185. doi:10.1080/13632752.2017.1383676
- Novak, A. (2018). The association between experiences of exclusionary discipline and justice system contact: A systematic review. *Aggression and Violent Behavior*, 40, 73-82. doi:10.1016/j.avb.2018.04.002
- Novak, A. S. (2019). The association between disciplinary alternative school placement and youth outcomes: A meta-analytic assessment. *Journal of School Violence*, 18(3), 421-439. doi:10.1080/15388220.2018.1512416
- Tonge, B. J., & Silverman, W. K. (2019). Reflections on the field of school attendance problems: For the times they are a-changing? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 119-126. doi:10.1016/j.cbpra.2018.12.004
- Welsh, R. O. (2018). Opposite sides of the same coin? exploring the connections between school absenteeism and student mobility. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 70-92. doi:10.1080/10824669.2018.1438204
- Welsh, R. O., & Little, S. (2018). Caste and control in schools: A systematic review of the pathways, rates and correlates of exclusion due to school discipline. *Children and Youth Services Review*, 94, 315-339. doi:10.1016/j.childyouth.2018.09.031
- Wheaton, A. G., Chapman, D. P., & Croft, J. B. (2016). School start times, sleep, behavioral, health, and academic outcomes: A review of the literature. *Journal of School Health*, 86(5), 363-381. doi:http://dx.doi.org/10.1111/josh.12388

VERKKOLIITE 8. INTERVENTIOKIRJALLISUUDEN TULOKSET.

Koko kirjallisuuden lisäksi tarkastelimme vielä erikseen kouluakäymättömyyteen keskittyvää interventiotutkimusta vuosilta 2014-2019. Kouluakäymättömyyteen kohdistuvia interventioita käsitteleviä artikkeleita löytyi haussa 66, noin 22 % kaikesta relevantista kirjallisuudesta. Tutkimme interventiokirjallisuudesta koko kirjallisuutta koskevien tutkimuskysymysten lisäksi myös seuraavia asioita: 1) interventioiden sisältöä ja mille kolmiportaisen tuen tasolle interventio oli suunnattu; ja 2) minkälaista empiiristä tukea interventioiden käytölle artikkeleista löytyi.

TAULUKKO 1. ARTIKKELITYYPIT.

Tyyppi	Lukumäärä
Määrällinen	25
Laadullinen	9
Case-study	10
Mixed	9
Katsaus (review)	13
Meta-analyysi	1
Pitkittäis	35
Poikkileikkaus	7
Kommentti (commentary)	3
Artikkelisarjan johdantoartikkeli	1
Ei-englanninkielinen	6

Tutkimusten tyypit. Tutkimustyyppien lukumäärät on esitetty taulukossa 1. Näissäkin tutkimuksissa suurin tyyppi oli määrällinen tutkimus, joskin laadullisesti tutkittuja interventioita oli lähes yhtä paljon. Katsausartikkeleita julkaistiin myös todella paljon, 20 % kaikista interventioartikkeleista oli katsauksia. Suurin osa interventiotutkimusta toteutettiin pitkittäisasetelmassa. Tutkimusten osallistujamäärät riippuivat suuresti tyypistä, kahdessa suuressa kohorttitutkimuksessa oli yli 10 000 osallistujaa, mutta toisaalta 40 % määrällisesti tutkituista interventioista käsitti alle 100 osallistujaa. Tutkittavien lukumäärän mediaani oli 132.

TAULUKKO 2. ARTIKKELEISSA TUTKITTUJEN NUORTEN IKÄRYHMÄT.

Ikäryhmä	Lukumäärä
Alle 13	26
13	30
14	32
15	26
16	21
Yli 16	15

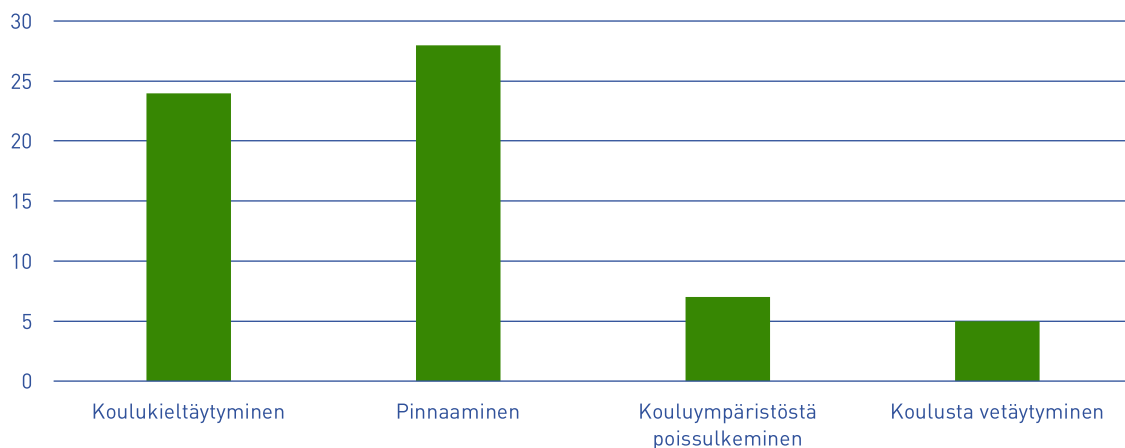
TAULUKKO 3. TUTKITTAVIEN KOTIMAA/ALUE.

Maa/alue	Lukumäärä
USA/Kanada	28
Länsi-Eurooppa (Saksa, Ranska, BeNeLux)	5
Muu Aasia	4
Muu EU	5
Muut pohjoismaat	1
Iso-Britannia	3
Australia/Uusi-Seelanti	3
Afrikka	1
Japani	4
Muu Eurooppa	0
Etelä/Väli-Amerikka	0
Suomi	0

Tutkittavien ikä ja kotimaa. Tutkittavien ikäjakauma löytyy taulukosta 2 ja heidän kotimaansa tai alueensa taulukosta 3. Kaikkia Suomen yläkoulua vastaavia ikäryhmiä oli tutkittu tasaisesti. Tutkittavat olivat kotoisin pääasiassa Pohjois-Amerikasta (42 %), kuten kouluakäymättömyyden tutkimuksessa muutenkin. Länsieurooppalaista tutkimusta oli varsin vähän, pohjoismaisia tutkimuksia vain yksi. Interventiotutkimuksia on julkaistu suhteellisen tasaisesti viime vuosina (taulukko 4).

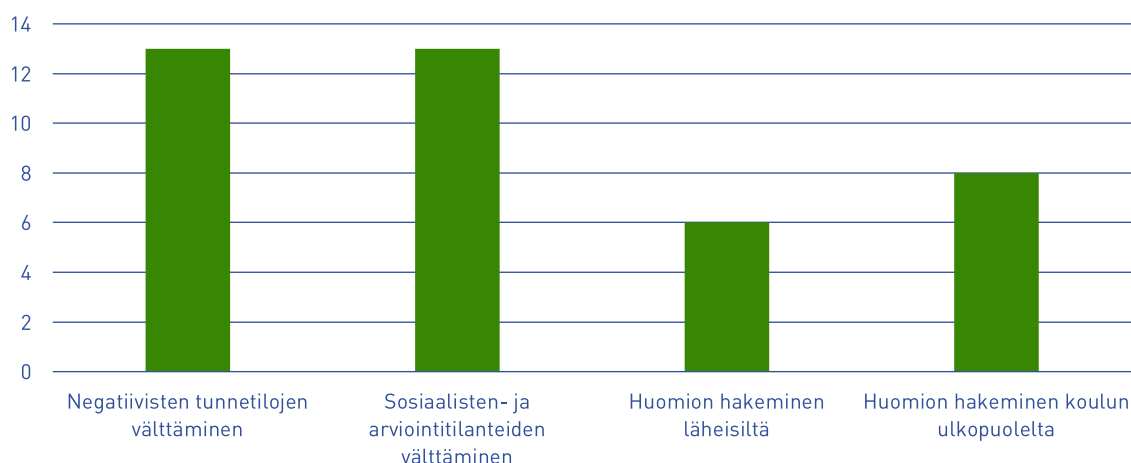
TAULUKKO 4. ARTIKKELEIDEN JULKAISUVUOSI.

Vuosi	Lukumäärä
2014	16
2015	11
2016	11
2017	7
2018	12
2019	9

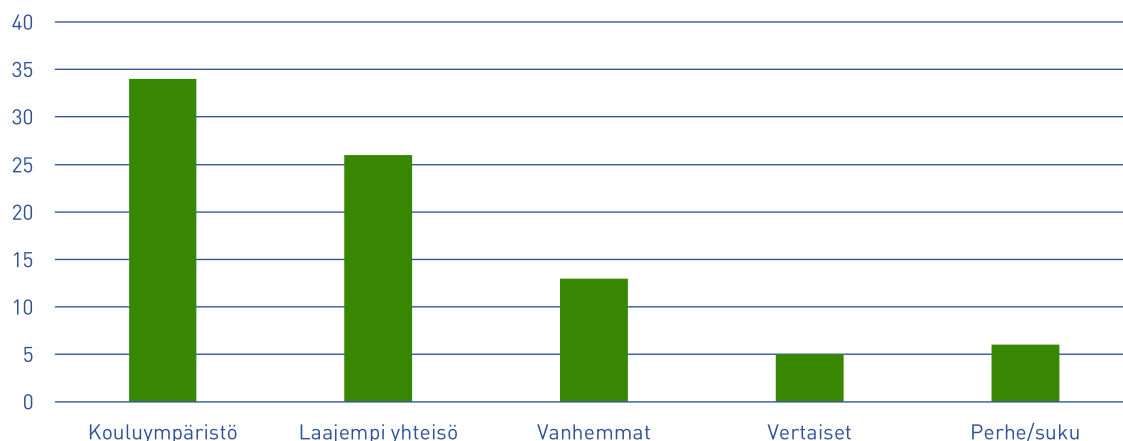

KUVIO 1. POISSAOLOTYYPPI

Poissaolotyyppi, toiminnallinen luokka ja tutkimuksen konteksti. Pinnaamiseen kohdistuvia interventioita oli tutkittu eniten; lisäksi lähes yhtä paljon tutkittiin koulukieltäytymiseen liittyviä interventioita (kuvio 1). Kouluympäristöstä poissulkemista ja koulusta vetäytymistä on tutkittu huomattavasti vähemmän kuin muita poissaolotyyppisiä. Kaksi interventiota perustui Heynen ym. (2019) teoreettiseen työhön. Kuten tutkimus yleensä, myös interventiotutkimus kohdistui toiminnallisista luokista poissaolojen sosiaalisten- ja arviointitilanteiden sekä negatiivisten tunnetilojen välttämiseen (kuvio 2). Toisaalta myös interventioita, jotka liittyivät huomion hakemiseen läheisiltä ja koulun ulkopuolelta, oli tutkittu jonkin verran. Interventioiden vaikutusta on tutkittu pääasiassa koulu- ja yhteisökontekstissa, joskin verrattuna koko kirjallisuuteen yhteisökontekstia on tutkittu interventioiden yhteydessä enemmän Pohjois-Amerikan ulkopuolella (kuvio 3). Vanhempiin kohdistuvia interventioita on tutkittu selkeästi näitä vähemmän. Kaikkein vähiten oli tutkittu sukuun ja vertaisiin kohdistuvia interventioita. Vaikka pystyimme luokittelemaan interventio kirjallisuuden poissaolotyyppien ja toiminnallisten luokkien mukaan, iso osa (66 %) siitäkin tutki kirjoittajien mukaan pääasiassa jotain kouluakäymättömyyttä sivuavaa ilmiötä (taulukko 5).

KUVIO 2. TOIMINNALLINEN LUOKKA

KUVIO 3. KONTEKSTI.

TAULUKKO 5. TUTKIMUKSEN LÄHESTYMISTAPA (EI KOULUAKÄYMÄTTÖMYYS)

Näkökulma	Lukumäärä
Osallistuminen (attendance)	20
Erottaminen (suspension)	3
Psyykkiset sairaudet	12
Keskeyttäminen (dropout)	6
Fyysiset sairaudet	2

Interventioiden sisältö ja tuen taso. Luokittelimme interventioiden sisällön kirjallisuudessa kuvattujen erilaisten lähestymistapojen kautta. Näitä olivat: 1) Yhteistyö vanhempien kanssa (esim. sitouttaminen, kotikäynnit, kouluttaminen, perheterapia; mm. Carless, Melvin, Tonge & Newman, 2015); 2) Sosio-emotionaalisten taitojen harjoittelu (esim. Wilhite & Bullock, 2012); 3) Positiivisen kouluilmapiirin kehittäminen ja positiivisten oppilas-opettajasuhteiden vahvistaminen, positiivisen käyttäytymisen vahvistaminen ja vahvuuksiin keskittyminen (esim. Hendron & Kearney, 2016); 4) Mentorointi, yksilötapaamiset (esim. counselling, tutoring yms.; Balfanz & Byrnes, 2018); 5) Kognitiivinen käyttäytymisterapia (CBT; Heyne, Sauter, Ollendick, Van Widenfel & Westenberg, 2014); 6) Yhteistyö ja monialainen työskentely (Brouwer-Borghuis, Heyne, Sauter & Scholte, 2019); 7) Vertaisryhmän käyttö (esim. tuki, mentorointi, ryhmäterapia; esim. Reissner, Knollmann, Spie, Jost, Neumann, & Hebebrand, 2019); 8) Opettajien kouluttaminen (Ekstrand, 2015); 9) Asteittainen altistaminen (gradual exposure; esim. McKay-Brown, McGrath, Dalton, Graham, Smith, Ring, & Eyre, 2019); 10) Muokattu oppimisympäristö (Brouwer-Borghuis ym., 2019); 11) Ydinkompetenssien kehittäminen (esim. positiivinen itsetunto, itsesäätely; Ekstrand, 2015); 12) Rentoutusharjoittelu, mindfulness, fyysisen kunnon parantaminen (esim. Schroevers & Brandsma, 2010); 13) Lääkehoito (esim. Kiani, Otero, Taufique & Ivanov, 2018); 14) Muu psykoterapia (esim. Chu, Rizvi, Zendegui, & Bonavitacola, 2018); ja 15) Motivaatiohaastattelu (Reissner ym., 2019).

TAULUKKO 6. INTERVENTIOIDEN SISÄLTÖ.

Sisältö	Lukumäärä
Yhteistyö vanhempien kanssa	31
Sosio-emotionaalisten taitojen harjoittelu	27
Positiivisen kouluilmapiirin kehittäminen	20
Mentorointi, yksilötapaamiset	20
Kognitiivinen käyttäytymisterapia (CBT)	18
Yhteistyö ja monialainen työskentely	17
Vertaisryhmän käyttö	17
Opettajien kouluttaminen	11
Asteittainen altistaminen	9
Muokattu oppimisympäristö	9
Ydinkompetenssien kehittäminen	8
Rentoutusharjoittelu, mindfulness, fyysinen kunto	7
Lääkehoito	7
Muu psykoterapia	5
Motivaatiohaastattelu	4

Taulukosta 6 näkyvät interventioiden sisällöt jaettuina yllä kuvattuihin luokkiin. Yhdessä interventiossa saatettiin käyttää useita lähestymistapoja. Yleisimmät sisällöt liittyivät yhteistyöhön vanhempien kanssa ja oppilaan sosio-emotionaalisten taitojen harjoitteluun. Koulukontekstissa keskeisiä interventioita olivat positiivisen ilmapiirin kehittäminen ja moniammatillinen yhteistyö. Lisäksi yksilöön kohdistuvista interventioista erilaiset mento-roinnin tavat ja terapiat olivat yleisiä sisältöjä. Silloin kun sen pystyi kirjallisuudesta päätte-lemään, interventioista 26 % tapahtui yleisen tuen tasolla, 36 % tehostetun ja 38 % erityisen tuen tasolla.

TAULUKKO 7. INTERVENTIOIDEN TOIMIVUUDEN ARVIOINTI.

Intervention toimivuus	Lukumäärä	%
Ei tulosta	5	8,3
Laadullinen tulos	14	23,3
Tilastollinen tulos ilman kontrollia	8	13,3
Kokeellisesti/kontrolloidusti todettu tulos	13	21,7
Ei tutkimus (kokemuksia, esittelyjä ym.)	7	11,7
Katsaus (review)	12	20,0
Meta-analyysi	1	1,7

Interventioiden toimivuuden arviointi. Viimeisenä tutkimme sitä, millä tavalla interventioiden onnistumista oli kirjallisuudessa arvioitu (taulukko 7). Neljässäkymmenessä interventiotutkimuksessa (60 % kaikista artikkeleista) arvioitiin intervention onnistumista jollain tavalla. Viidessä tutkimuksessa ei saatu selkeitä tuloksia. Laadullisia tuloksia ja määrällisiä, merkitseviä tuloksia löytyi noin kolmasosasta tutkimusartikkeleista. Vahvinta näyttöä interventioiden toiminnasta saatiin kokeellisesta tutkimuksesta (eli käytössä oli koe- ja kontrolliryhmä –asetelma). Tällaisia tutkimuksia oli 18 (27 %), näistä viidessätoista löytyi merkitsevä vaikutus; eli noin viidesosa tutkimusartikkeleista oli kokeellisia tutkimuksia, joissa todettiin intervention toimivan. Kokeellisesti todistetuista vaikuttavista interventioista yhdeksän oli Yhdysvalloista tai Kanadasta (yksi EU:sta); eli jälleen tutkimus painottui Pohjois-Amerikkaan. Näistä tutkimuksista suurin osa oli toteutettu koulukontekstissa. Erityisen tuen tutkimus oli todennäköisesti laadullista, muita tasoja tutkittiin myös määrällisesti. Kun se oli pääteltävissä, interventiot kohdistuivat pääasiassa pinnaamiseen ja koulukieltäytymiseen. Iso osa interventioartikkeleista oli myös katsauksia; tämä liittyy siihen, että erilaisia interventioita on kehitetty paljon, mutta niitä on toistaiseksi käsitelty vertaisarvioidussa kirjallisuudessa varsin vähän.

Interventiotutkimusoli vuosina 2014–2019 vaiheessa, jossa tutkimusta, erityisesti kokeellista tutkimusta oli vielä vähän, erityisen vähän Pohjois-Amerikan ulkopuolella. Pohjoismaissa tällaista tutkimusta ei ole vielä ilmeisesti tehty juuri lainkaan, osa artikkeleista oli katsauksia. Luultavasti käytännön toimijoilla on tällä hetkellä käytössä paljon erilaisia käytäntöjä johtuen kouluikäymättömyyden lisääntymisestä ja sitä kautta lisääntyneestä tarpeesta tehdä asialle jotain, mutta käytäntöjä ei olla ehditty vielä laajemmin tutkia kokeellisella tutkimusasetelmalla. Viisi interventiota kohdistui oppilaisiin, joilla oli paljon poissaoloja, mutta intervention kohteena olivat muut tekijät kuin poissaolo-ongelmat. Nämä artikkelit jätettiin pois yllä olevista analyyseistä, mutta ne ovat mukana interventiokirjallisuuden bibliografiassa. Interventiokirjallisuuden bibliografia löytyy verkkoliitteestä 9. Verkkoliitteestä 10 löytyvät interventiokirjallisuudessa käsitellyt ja nimetyt menetelmät, sekä suomeksi käännetyt menetelmät.

Lähteet

Balfanz, R., & Byrnes, V. (2018). Using data and the human touch: Evaluating the NYC inter-agency campaign to reduce chronic absenteeism. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 107-121. doi:10.1080/10824669.2018.1435283

Brouwer-Borghuis, M., Heyne D., Sauter F. & Scholte, R. 2019. The Link: An alternative educational program in the Netherlands to reengage school-refusing adolescents with schooling. *Cognitive and Behavioral Practice*, vol 26, (1), 75-91.

Carless, B., Melvin, G., Tonge, B. & Newman, L. 2015. The role of parental self-efficacy in adolescent school-refusal. *Journal of Family Psychology*, Vol. 29 (2), 162-170.

Chu, B. C., Rizvi, S. L., Zendegui, E. A., & Bonavitacola, L. (2015). Dialectical behavior therapy for school refusal: Treatment development and incorporation of web-based coaching. *Cognitive and Behavioral Practice*, 22(3), 317-330. doi:10.1016/j.cbpra.2014.08.002

Ekstrand. 2015. What it takes to keep children in school: A research review. *Educational Review*, vol 67 (4), 459 -482.

Hendron, M. & Kearney, C. A. 2016. School Climate and Student Absenteeism and Internalizing and Externalizing Behavioral Problems. *Children & Schools*, Vol 38 (2), 109-116

Heyne, D., Sauter, F., Ollendick, T., Van Widenfel, B. & Westenberg, P. 2014. Developmentally sensitive cognitive behavioral therapy for adolescent school refusal: Rationale and case illustration, vol. 17 (2), 191-215.

Kiani, C., Otero, K., Taufique, S. & Ivanov, I. 2018. Chronic absenteeism: A brief review of causes, course and treatment. *Adolescent Psychiatry*, vol. 8 (3), 214-230.

McKay-Brown, L., McGrath, R., Dalton, L., Graham, L., Smith, A., Ring, J. & Eyre, K. 2019. Reengagement with education: A multidisciplinary home-school-clinic approach developed in Australia for school-refusing youth. *Cognitive and Behavioral Practice*, Vol. 26 (1), 92-106.

Reissner, V., Knollmann, M., Spie, S., Jost, D., Neumann, A., & Hebebrand, J. (2019). Modular treatment for children and adolescents with problematic school absenteeism: Development and description of a program in Germany. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 63-74.

Schroevens, M. & Brandsma, R. 2010. Is learning mindfulness associated with improved affect after mindfulness-based cognitive therapy? *British Journal of Psychology*, Vol. 101 (1), 95-107.

Wilhite, S. & Bullock, L. M. 2012. Effects of the WhyTry social skills program on students with emotional and/or behavioral problems in an alternative school. *Emotional and Behavioural Difficulties*, Vol. 17 (2), 175-194.

VERKKOLIITE 9. INTERVENTIOKIRJALLISUUDEN BIBLIOGRAFIA.

Vuosina 2014–2019 julkaistut vertaisarvioidut koulua käymättömyyteen liittyvät interven-
tio-artikkelit

- Ang, R. P., Fariyah, N., & Lau, S. (2014). An outcome evaluation of the implementation of the outward bound singapore five-day 'intercept' program. *Journal of Adolescence*, 37(6), 771-778. doi:10.1016/j.adolescence.2014.05.003
- Anyon, Y., Jenson, J. M., Altschul, I., Farrar, J., McQueen, J., Greer, E., Simmons, J. (2014). The persistent effect of race and the promise of alternatives to suspension in school discipline outcomes. *Children and Youth Services Review*, 44, 379-386. doi:10.1016/j.childyouth.2014.06.025
- Bademci, H. Ö., Karadayı, E. F., Pur Karabulut, İ. G., & Bağdatlı Vural, N. (2018). Öğrencilerin özsaygılarının artırılması yoluyla okul terkinin önlenmesi = the prevention of early school leaving by increasing students' self-esteem. *Türk Psikoloji Yazıları*, 21(41), 60-77.
- Balfanz, R., & Byrnes, V. (2018). Using data and the human touch: Evaluating the NYC inter-agency campaign to reduce chronic absenteeism. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 107-121. doi:10.1080/10824669.2018.1435283
- Balu, R., & Ehrlich, S. B. (2018). Making sense out of incentives: A framework for considering the design, use, and implementation of incentives to improve attendance. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 23(1-2), 93-106. doi:10.1080/10824669.2018.1438898
- Banerjee, R., Weare, K., & Farr, W. (2014). Working with 'Social and emotional aspects of learning' (SEAL): Associations with school ethos, pupil social experiences, attendance, and attainment. *British Educational Research Journal*, 40(4), 718-742. doi:10.1002/berj.3114
- Bannink, R., Broeren, S., Heydelberg, J., van 't Klooster, E., van Baar, C., & Raat, H. (2014). Your health, an intervention at senior vocational schools to promote adolescents' health and health behaviors. *Health Education Research*, 29(5), 773-785.
- Bartholomay, E. M., & Houlihan, D. D. (2014). A review of absenteeism and truancy: Interventions and universal procedures. *Behavior Analysis in Practice*, 7(2), 151-153. doi:10.1007/s40617-014-0016-1
- Brouwer-Borghuis, M., Heyne, D., Sauter, F. M., & Scholte, R. H. J. (2019). The link: An alternative educational program in the netherlands to reengage school-refusing adolescents with schooling. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 75-91. doi:10.1016/j.cbpra.2018.08.001
- Carroll, H. C. M. (T. (2015). Pupil absenteeism and the educational psychologist. *Educational Studies*, 41(1-2), 47-61. doi:10.1080/03055698.2014.955731
- Chu, B. C., Rizvi, S. L., Zendegui, E. A., & Bonavitacola, L. (2015). Dialectical behavior therapy for school refusal: Treatment development and incorporation of webbased coaching. *Cognitive and Behavioral Practice*, 22(3), 317-330. doi:10.1016/j.cbpra.2014.08.002
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Barrett, K., Ungaro, R., Winters, K. C., Belenko, S., Wareham, J. (2014). Brief intervention for truant youth sexual risk behavior and marijuana use. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(5), 318-333. doi:10.1080/1067828X.2014.928116
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Barrett, K., Winters, K. C., Ungaro, R., Karas, L., Wareham, J. (2015). The validity of truant youths' marijuana use and its impact on alcohol use and sexual risk taking. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 24(6), 355-365. doi:10.1080/1067828X.2013.844089
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Ungaro, R., Barrett, K., Gullledge, L., Winters, K. C., Wareham, J. (2014). Brief intervention for truant youth sexual risk behavior and alcohol use: A parallel process growth model analysis. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(3), 155-168. doi:10.1080/1067828X.2013.786643
- Dembo, R., Briones-Robinson, R., Wareham, J., Schmeidler, J., Winters, K. C., Barrett, K., Belenko, S. (2014). Impact of brief intervention services on drug-using, truant youth arrest charges over time. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 23(6), 375-388. doi:10.1080/1067828X.2012.741560
- Dembo, R., Schmeidler, J., Wareham, J., Briones-Robinson, R., Winters, K. C., & Ungaro, R. (2016). Impact of brief intervention services on drug-using truant youths' selfreported delinquency and arrest charges: A longitudinal study. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse*, 25(5), 458-479. doi:10.1080/1067828X.2015.1103344

- DeVoogd, K., Lane-Garon, P., & Kralowec, C. A. (2016). Direct instruction and guided practice matter in conflict resolution and social-emotional learning. *Perspectives in Peer Programs*, 27(1), 23-37.
- Diegel, K. (2015). Angstbedingte schulverweigerung: Verhaltenstherapeutisch orientiertes vorgehen bei schulphobischem verhalten an einer psychologischen beratungsstelle = anxious school absenteeism: Cognitive-behavioral treatment of school phobia at a psychological counseling center. *Praxis Der Kinderpsychologie Und Kinderpsychiatrie*, 64(1), 20-32. doi:10.13109/prkk.2015.64.1.20
- Ekstrand, B. (2015). What it takes to keep children in school: A research review. *Educational Review*, 67(4), 459-482. doi:10.1080/00131911.2015.1008406
- Elliott, J. G., & Place, M. (2019). Practitioner review: School refusal: Developments in conceptualisation and treatment since 2000. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 60(1), 4-15. doi:10.1111/jcpp.12848
- Elsherbiny, M. M. (2017). Using a preventive social work program for reducing school refusal. *Children & Schools*, 39(2), 81-88. doi:10.1093/cs/cdx005
- Emerson, N. D., Distelberg, B., Morrell, H. E. R., Williams-Reade, J., Tapanes, D., & Montgomery, S. (2016). Quality of life and school absenteeism in children with chronic illness. *The Journal of School Nursing*, 32(4), 258-266. doi:10.1177/1059840515615401
- Ferrara, M. M. (2015). Parent involvement facilitators: Unlocking social capital wealth. *School Community Journal*, 25(1), 29-51.
- Finning, K., Harvey, K., Moore, D., Ford, T., Davis, B., & Waite, P. (2018a). Secondary school educational practitioners' experiences of school attendance problems and interventions to address them: A qualitative study. *Emotional & Behavioural Difficulties*, 23(2), 213-225. doi:10.1080/13632752.2017.1414442
- Flynn, R. M., Lissy, R., Alicea, S., Tazartes, L., & McKay, M. M. (2016). Professional development for teachers plus coaching related to school-wide suspensions for a large urban school system. *Children and Youth Services Review*, 62, 29-39. doi:10.1016/j.childyouth.2016.01.015
- Franceschini-Mandel, A., Brunelle, J., Soriano, S., Bodeau, N., Frénet, F., Dubois, J., Périsset, D. (2018). Quelle place pour une école dans un hôpital dans le cadre de soins associés au décrochage scolaire = adolescents at risk of school dropout: Is scholar intervention within an adolescent psychiatric department a therapeutic option? *Neuropsychiatrie De L'Enfance Et De L'Adolescence*, 66(1), 22-30. doi:10.1016/j.neurenf.2017.05.001
- Freeman, J., Simonsen, B., McCoach, D. B., Sugai, G., Lombardi, A., & Horner, R. (2015). An analysis of the relationship between implementation of school-wide positive behavior interventions and supports and high school dropout rates. *The High School Journal*, 98(4), 290-315. doi:10.1353/hcj.2015.0009
- Haight, C. M., Chapman, G. V., Hendron, M., Loftis, R., & Kearney, C. A. (2014). Evaluation of a truancy diversion program at nine at-risk middle schools. *Psychology in the Schools*, 51(7), 779-787. doi:10.1002/pits.21775
- Heppen, J. B., Zeiser, K., Holtzman, D. J., O'Cummings, M., Christenson, S., & Pohl, A. (2018). Efficacy of the check & connect mentoring program for at-risk general education high school students. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 11(1), 56-82.
- Heyne, D. (2019). Developments in classification, identification, and intervention for school refusal and other attendance problems: Introduction to the special series. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 1-7. doi:10.1016/j.cbpra.2018.12.003
- Heyne, D., Sauter, F. M., Ollendick, T. H., Van Widenfelt, B. M., & Westenberg, P. M. (2014). Developmentally sensitive cognitive behavioral therapy for adolescent school refusal: Rationale and case illustration. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 17(2), 191-215. doi:10.1007/s10567-013-0160-0
- Inglés, C. J., González-Maciá, C., García-Fernández, J. M., Vicent, M., & Martínez-Monteagudo, M. C. (2015). Current status of research on school refusal. *European Journal of Education and Psychology*, 8(1), 37-52. doi:10.1016/j.ejeps.2015.10.005
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. (2014). A response to intervention model to promote school attendance and decrease school absenteeism. *Child & Youth Care Forum*, 43(1), 1-25. doi:10.1007/s10566-013-9222-1
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling contemporary approaches to school attendance and school absenteeism: Toward promotion and nimble response, global policy review and implementation, and future adaptability (part 1). *Frontiers in Psychology*, 10 doi:10.3389/fpsyg.2019.02222
- Kearney, C. A., González, C., Graczyk, P. A., & Fornander, M. J. (2019). Reconciling Contemporary Approaches to School Attendance and School Absenteeism: Toward Promotion and Nimble Response, Global Policy Review and Implementation, and Future Adaptability (Part 2). *Frontiers in Psychology*, 10, 2605. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02605>

- Kiani, C., Otero, K., Taufique, S., & Ivanov, I. (2018). Chronic absenteeism: A brief review of causes, course and treatment. *Adolescent Psychiatry*, 8(3), 214-230. doi:10.2174/2210676608666180709155116
- Larner, G. (2016). Family therapy with children and adolescents. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 37(4), 439-442. doi:10.1002/anzf.1194
- Mac Iver, M. A., & Mac Iver, D. J. (2019). "STEMming" the swell of absenteeism in the middle years: Impacts of an urban district summer robotics program. *Urban Education*, 54(1), 65-88. doi:http://dx.doi.org/10.1177/0042085915618712
- Maeda, N. (2016). School-based behavioural consultation for school-refusal behaviour. *International Journal of Psychological Studies*, 8(1), 40-52. doi:10.5539/ijps.v8n1p40
- Maeda, N. (2017). Effectiveness of Morita Therapy-Based Consultation for a School-Refusing Adolescent with Psychogenic Fever. *Journal of Education and Training Studies*, 5(12), 1. <https://doi.org/10.11114/jets.v5i12.2671>
- Mahoney, J. (2015). Daily, monthly, yearly attendance data charts: Improved attendance equals improved achievement scores. *Children & Schools*, 37(2), 125-128. doi:10.1093/cs/cdv002
- Mallett, C. A. (2016). Truancy: It's not about skipping school. *Child & Adolescent Social Work Journal*, 33(4), 337-347. doi:10.1007/s10560-015-0433-1
- Malloy, J. M., Bohanon, H., & Francoeur, K. (2018). Positive behavioral interventions and supports in high schools: A case study from new hampshire. *Journal of Educational & Psychological Consultation*, 28(2), 219-247. doi:http://dx.doi.org/10.1080/10474412.2017.1385398
- Maynard, B. R., Heyne, D., Brendel, K. E., Bulanda, J. J., Thompson, A. M., & Pigott, T. D. (2018). Treatment for school refusal among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Research on Social Work Practice*, 28(1), 56-67. doi:10.1177/1049731515598619
- Mazerolle, L., Antrobus, E., Bennett, S., & Eggins, E. (2017). Reducing truancy and fostering a willingness to attend school: Results from a randomized trial of a policeschool partnership program. *Prevention Science*, 18(4), 469-480. doi:10.1007/s11121-017-0771-7
- McBride, A. M., Chung, S., & Robertson, A. (2016). Preventing academic disengagement through a middle school-based social and emotional learning program. *Journal of Experiential Education*, 39(4), 370-385. doi:http://dx.doi.org/10.1177/1053825916668901
- McKay-Brown, L., McGrath, R., Dalton, L., Graham, L., Smith, A., Ring, J., & Eyre, K. (2019). Reengagement with education: A multidisciplinary home-school-clinic approach developed in australia for school-refusing youth. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 92-106. doi:10.1016/j.cbpra.2018.08.003
- McQuillin, S. D., & Lyons, M. D. (2016). Brief instrumental school-based mentoring for middle school students: Theory and impact. *Advances in School Mental Health Promotion*, 9(2), 73-89. doi:http://dx.doi.org/10.1080/1754730X.2016.1148620
- Melvin, G. A., & Gordon, M. S. (2019). Antidepressant medication: Is it a viable and valuable adjunct to cognitive-behavioral therapy for school refusal? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 107-118. doi:10.1016/j.cbpra.2018.07.005
- Melvin, G. A., Dudley, A. L., Gordon, M. S., Klimkeit, E., Gullone, E., Taffe, J., & Tonge, B. J. (2017). Augmenting cognitive behavior therapy for school refusal with fluoxetine: A randomized controlled trial. *Child Psychiatry and Human Development*, 48(3), 485-497. doi:10.1007/s10578-016-0675-y
- Oner, O., Yurtbasi, P., Er, A., & Basoglu, N. (2014). The inpatient treatment process for severe school refusal. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni / Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, 24(2), 176-179. doi:10.5455/bcp.20130408022318
- Ono, M. (2017a). Comprehensive support through consultation with a school principal: Junior high school student with prolonged school non-attendance and nonsupport. *Japanese Journal of Special Education*, 54(5), 307-315.
- Ono, M. (2017b). Comprehensive support, shaping, and maintaining school attending behavior despite difficulty in changing conditions at the school: Junior high school student with prolonged school non-attendance. *Japanese Journal of Special Education*, 55(1), 37-46.
- Phillips, D., Gormley, W., & Anderson, S. (2016). The effects of tulsas's CAP head start program on middle-school academic outcomes and progress. *Developmental Psychology*, 52(8), 1247-1261. doi:http://dx.doi.org/10.1037/dev0000151
- Powers, K., Hagans, K., & Linn, M. (2017). A mixed-method efficacy and fidelity study of check and connect. *Psychology in the Schools*, 54(9), 1019-1033. doi:10.1002/pits.22038
- Price, A. (2015). Improving school attendance: Can participation in outdoor learning influence attendance for young people with social, emotional and behavioural difficulties? *Journal of Adventure Education and Outdoor Learning*, 15(2), 110-122. doi:10.1080/14729679.2013.850732

- Reissner, V., Jost, D., Krahn, U., Knollmann, M., Weschenfelder, A., Neumann, A., Hebebrand, J. (2015). The treatment of school avoidance in children and adolescents with psychiatric illness: A randomized controlled trial. *Deutsches Ärzteblatt International*, 112(39), 655-662.
- Reissner, V., Knollmann, M., Spie, S., Jost, D., Neumann, A., & Hebebrand, J. (2019). Modular treatment for children and adolescents with problematic school absenteeism: Development and description of a program in germany. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 63-74. doi:10.1016/j.cbpra.2018.07.001
- Rogers, L. T. (2014). Absenteeism and truancy issues: Are mentoring programs funded by the office of juvenile justice and delinquency prevention the answer? *Children & Schools*, 36(3), 185-188. doi:10.1093/cs/cdu013
- Spirito, A., Hernandez, L., Cancelliere, M. K., Graves, H. R., Rodriguez, A. M., Operario, D., Barnett, N. P. (2018). Parent and adolescent motivational enhancement intervention for substance-using, truant adolescents: A pilot randomized trial. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 47, S467-S479. doi:10.1080/15374416.2017.1399402
- Strand, A. M., & Granlund, M. (2014). The school situation for students with a high level of absenteeism in compulsory school: Is there a pattern in documented support? *Scandinavian Journal of Educational Research*, 58(5), 551-569. doi:10.1080/00313831.2013.773561
- Strand, P. S., & Lovrich, N. P. (2014). Graduation outcomes for truant students: An evaluation of a school-based, court-engaged community truancy board with case management. *Children and Youth Services Review*, 43, 138-144. doi:10.1016/j.childyouth.2014.05.008
- Thayer, A. J., Cook, C. R., Fiat, A. E., Bartlett-Chase, M., & Kember, J. M. (2018). Wise feedback as a timely intervention for at-risk students transitioning into high school. *School Psychology Review*, 47(3), 275-290.
- Walter, D., Hautmann, C., Rizk, S., Lehmkuhl, G., & Doepfner, M. (2014). Shortand long-term effects of inpatient cognitive-behavioral treatment of adolescents with anxious-depressed school absenteeism: A within-subject comparison of changes. *Child & Family Behavior Therapy*, 36(3), 171-190. doi:10.1080/07317107.2014.934173
- Wang, H., Chu, J., Loyalka, P., Xin, T., Shi, Y., Qu, Q., & Yang, C. (2016). Can social-emotional learning reduce school dropout in developing countries? *Journal of Policy Analysis and Management*, 35(4), 818-847. doi:10.1002/pam.21915
- Weschenfelder, A., Reissner, V., Knollmann, M., Hebebrand, J., Wasem, J., & Neumann, A. (2018). Ökonomische evaluation eines manualbasierten therapiekonzeptes für psychisch kranke kinder und jugendliche mit schulvermeidendem verhalten = economic evaluation of a manual-based, multimodal cognitive behavioural therapy for school avoiding children with psychiatric disorder. *Zeitschrift Für Kinder- Und Jugendpsychiatrie Und Psychotherapie*, 46(1), 47-56. doi:10.1024/1422-4917/a000501

VERKKOLIITE 10. INTERVENTIOMENETELMÄT.

Artikkeleissa käsitellyt interventiomenetelmät.

- @School program
- Ability School Engagement Program (ASEP) (Police-School partnership intervention)
- CARES-model
- Check and Connect dropout prevention program (C & C)
- CICO - Check in Check out
- Community Action Project (CAP) Head Start program
- Dialectical Behavior Therapy for School Refusal (DBT-SR)
- In2School
- Intentionally brief schoolbased mentoring program (SBM)
- LINK
- Manual-based multimodal treatment (MT)
- Mastering Each New Direction (MEND), a family-based psychosocial intervention for youths with CI (=chronic illness)
- Mediator Mentors
- Motivational enhancement therapy (MET) + Family Check-Up (FCU)
- MT - Multimodular treatment
- NYC Mayors Interagency Task Force to Combat Chronic Absenteeism
- Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention (OJJDP)
- Outdoor learning programme (OLP) (osana Award Scheme Development and Accreditation Network (ASDAN)-accredited programme:a)
- Outward Bound Singapore five-day "intercept" program
- Peer mentoring program
- RENEW-model
- Safe Schools/ Healthy Students (SS/HS)
- SEAL - Social and Emotional Aspects of Learning
- Social and emotional learning (SEL) program
- Success Mentors program
- SWPBIS - School Wide Positive Behavior Intervention and Support
- The STEM Robotics Summer Learning Program
- Truancy diversion program
- West Valley Community Truancy Board (WVCTB)
- Wise feedback
- Wyman's Teen Outreach Program® (TOP)
- Your health

Alleviivatut menetelmät tutkittu kokeellisella tutkimusasetelmalla.

Koulupoissaolojen selvittämiseen käytettäviä suomenkielisiä mittareita:

SRAS-R (School Refusal Assessment Scale -Revised)

- Tarkoitettu sekä lapsille ja nuorille että vanhemmille
 - suomenkielinen versio lapsille ja nuorille
http://www.socca.fi/files/7718/Koulupoissaolokysely_-_lapsi_nuori.pdf
 - suomenkielinen versio vanhemmille
http://www.socca.fi/files/7719/Koulupoissaolokysely_-_vanhemmat.pdf
- Lisätietoa:
 - Kearney, C. A. & Silverman, W. (1996). The evolution and reconciliation of taxonomic strategies for school refusal behavior. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 3(4), 339–354.
 - Kearney, C. A. 2007. Forms and functions of school refusal behavior in youth: an empirical analysis of absenteeism severity. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, Vol. 48 (1), 53–61.

ISAP (Inventory of School Attendance Problems)

- Tarkoitettu 11-18-vuotiaille lapsille ja nuorille
 - suomenkielinen versio <http://www.tuuve.fi/uncategorized/koulupoissaolojen-oi-reet-ja-syyt-kartoitus/>
- Lisätietoa:
 - Knollmann, M., Reissner, V. & Hebebrand, J. (2019). Towards a comprehensive assessment of school absenteeism: Development and initial validation of the inventory of school attendance problems. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 28 (3), 399–414.

SNACK (School Non-Attendance Checklist)

- Tarkoitettu vanhemmille
- Suomenkielinen versio valmisteilla
- Lisätietoa:
 - Heyne, D., Gren-Landell, M., Melvin, G., & Gentle-Genitty, C. (2019). Differentiation between school attendance problems: Why and how? *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(1), 8–34.

VERKKOLIITE 11. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIKEN MÄÄRÄN ARVIOIMINEN.

Vastaajat. Kyselyyn vastasi yhteensä 465 yläkouluissa työskentelevää ammattilaista. Vastaajia oli monista eri opetushenkilöstön, oppilashuollon palveluiden ja hallinnon ammattiryhmistä. Eri ammattien lukumäärät ja prosenttiosuudet kaikista vastaajista on esitetty taulukossa 1. Kuusi vastaajaa ei ilmoittanut ammattiaan, joten taulukossa vastaajien yhteismäärä on 459. Suurimmat ryhmät olivat erityisopettajat (168), rehtorit (96), opinto-ohjaajat (45) ja kuraattorit (45). Opinto-ohjaajista voidaan käyttää yläkoulussa nimitystä opinto-ohjaaja tai oppilaanohjaaja, tässä katsauksessa käytämme nimitystä opinto-ohjaaja. Ammatteja oli mahdollista ilmoittaa enemmän kuin yksi, ja useamman kuin yhden ammatin ilmoittaneet vastaajat muodostivat kaksi pääluokkaa. Ensimmäisen ryhmän muodostivat hallinnon edustajat, jotka toimivat lisäksi jossain opetushenkilöstön tai oppilashuollon palvelujen ammatissa (21). Suurimman osan tästä ryhmästä muodostivat rehtorit, jotka olivat lisäksi erityisopettajia, opinto-ohjaajia tai kuraattoreita. Toisen ryhmän muodostivat erityisopettajat, opinto-ohjaajat ja kuraattorit, jotka edustivat lisäksi jotain muuta näistä kolmesta ammatista (eli olivat esimerkiksi sekä opinto-ohjaajia että erityisopettajia) (19). Myös erityisluokanopettajina toimivat erityisopettajat kuuluivat tähän ryhmään. Taulukossa 1 ovat myös luokat Muu ohjauksellinen henkilöstö (5) ja Muu (12). Ensimmäiseen ryhmään kuului erityyppisiä ohjaajia (esim. kasvatusohjaaja, koulunkäynninohjaaja) sekä yhteisöpedagogi. Jälkimmäiseen ryhmään kuului useita psykiatrisia sairaanhoitajia, koululääkäri, joustavan perusopetuksen (JOPPO) opettaja, neuropsykiatrisen valmentaja, vastuukuraattori sekä muutamia hallinnon työntekijöitä, jotka eivät olleet rehtoreita (opetuspäällikkö, sivistysjohtaja ja erityisopetuksen koordinaattori).

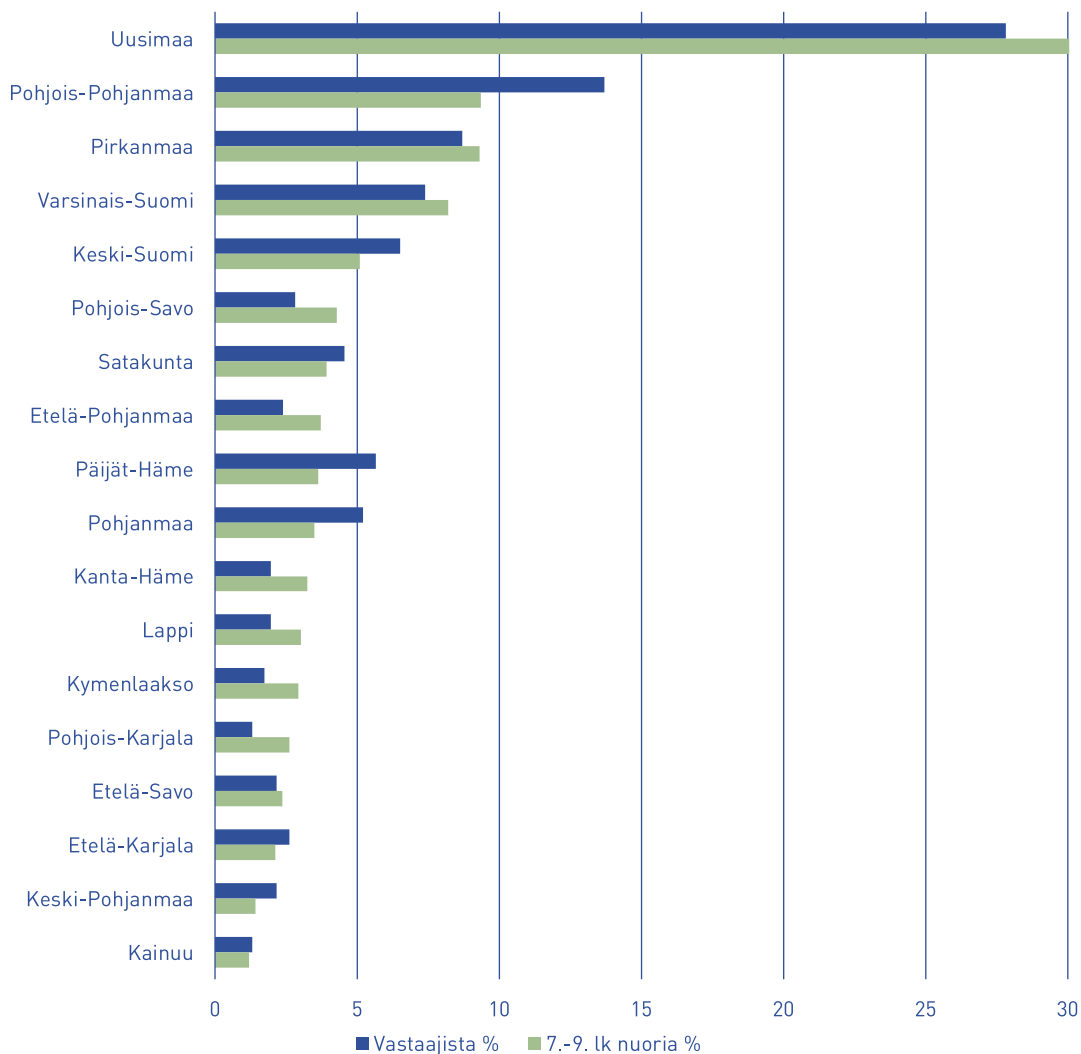
TAULUKKO 1. VASTAAJIEN AMMATTIEN LUKUMÄÄRÄT JA PROSENTTIOSUUEDET.

Työtehtävä	Lukumäärä	Prosentti
Erityisopettaja	168	36,1
Rehtori	96	20,6
Opinto-ohjaaja	45	9,7
Kuraattori	45	9,7
Hallinto + opetushenkilöstö ja/tai oppilashuollon palvelut	21	4,5
Yhdistelmä opetushenkilöstön ja oppilashuollon palvelujen ammateista	19	4,1
Kouluterveydenhoitaja	15	3,2
Koulupsykologi	15	3,2
Aineenopettaja	8	1,7
Luokanohjaaja	7	1,5
Erityisluokanopettaja	3	0,6
Muu ohjauksellinen henkilöstö	5	1,1
Muu	12	2,6
Yhteensä	459	

Kyselyn vastaajia tarkasteltiin myös sen suhteen, missä maakunnassa heidän koulunsa sijaitsee. Taulukossa 2 on esitetty vastaajien lukumäärät maakunnittain. Kuviossa 1 on esitetty vastaajien prosenttiosuus kaikista vastaajista maakunnittain. Maakunnat on esitetty laskevassa 7.–9.-luokkalaisten oppilaiden prosenttiosuudessa kaikista suomalaisista 7.–9.-luokkalaista (Suomen Virallinen tilasto, 2019a). Kuten kuviosta näkyy, vastaajien suhteellinen osuus kussakin maakunnassa vastaa melko hyvin yläkoululaisten suhteellista osuutta kyseisessä maakunnassa. Vastaajien voidaan katsoa edustavan kohtuullisen hyvin Suomen eri maakuntia.

TAULUKKO 2. VASTAAJIEN LUKUMÄÄRÄ MAAKUNNITTAIN.

Uusimaa	128
Pohjois-Pohjanmaa	63
Pirkanmaa	40
Varsinais-Suomi	34
Keski-Suomi	30
Päijät-Häme	26
Pohjanmaa	24
Satakunta	21
Pohjois-Savo	13
Etelä-Karjala	12
Etelä-Pohjanmaa	11
Etelä-Savo	10
Keski-Pohjanmaa	10
Kanta-Häme	9
Lappi	9
Kymenlaakso	8
Kainuu	6
Pohjois-Karjala	6

KUVIO 1. KYSELYN VASTAAJAT JA YLÄKOULULAISET MAAKUNNITTAIN.

Kyselyn vastaajat ryhmiteltiin seuraavaksi suurempiin ryhmiin sen mukaan, kuuluivatko he opetushenkilöstöön (253), oppilashuollon palvelujen henkilöstöön (87) vai hallintoon (119). Näihin ryhmiin kuuluvat ammatit on esitelty taulukossa 3. Opetushenkilöstön ja hallinnon edustajia oli kaikista maakunnista, oppilashuollon palvelujen edustajia oli kaikista muista maakunnista paitsi Etelä-Karjalasta, Etelä-Savosta sekä Pohjois-Karjalasta.

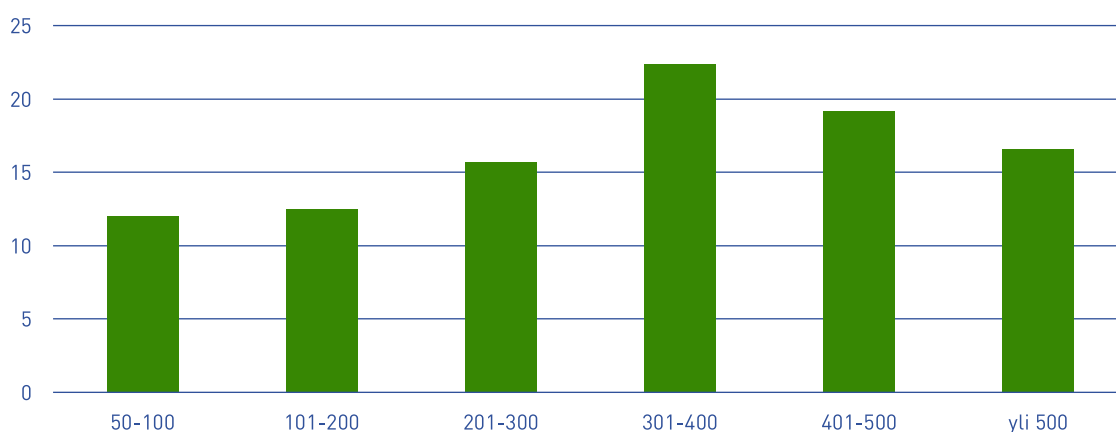
TAULUKKO 3. VASTAAJIEN LUOKITTELU KOLMEEN AMMATTIRYHMÄÄN.

Ammattiryhmä	Lukumäärä	% vastaajista	Ammatit
Opetushenkilöstö	253	55.1 %	Erityisopettaja, opinto-ohjaaja, aineenopettaja, luokanohjaaja ja edellisten yhdistelmät; avustajat/ohjaajat, Jopo-opettaja; erityisopettaja, joka toimii lisäksi koordinaattorina
Oppilashuollon palvelut	87	19.0 %	Kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, koululääkäri, Nepsy-valmentaja; kuraattori, joka toimii lisäksi opinto-ohjaajana tai erityisopettajana
Hallinto	119	25.9 %	Rehtori, vararehtori, rehtorin työn lisäksi muita tehtäviä (esim. erityisopettaja tai opinto-ohjaaja), opetuspäällikkö, sivistysjohtaja, erityisopetuksen koordinaattori

Koulun kokoa kysyttiin monivalintakysymyksellä, jossa oli vastausvaihtoehdot

- 50-100
- 101-200
- 201-300
- 301-400
- 401-500
- yli 500

Kuviosta 2 löytyvät vastaajien koulujen oppilasmäärät. Suurin osa vastaajista (22,4 %) työskenteli kouluissa, joiden koulun koko oli 301-400 oppilasta. Tämä vastasi koko maan yläkoulujen mediaania (329 vuonna 2019; SVT, 2019b).

KUVIO 2. VASTAAJIEN KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄT.

Koulua käymättömien oppilaiden määrä ja ongelman vakavuus. kyselyssä määriteltiin koulua käymätön opiskelija seuraavasti:

Tässä kyselyssä keskeinen käsite on koulua käymätön oppilas. Tällä käsitteellä tarkoitetaan **oppilasta, jonka poissaolot koulusta selvästi vaikeuttavat hänen koulunkäyntiään**. Tällaisen oppilaan poissaolot ovat aiheuttaneet koulun suunnalta toimenpiteitä/erityisjärjestelyjä (esimerkiksi yhteydenotto kotiin, yhteiset palaverit opettajan ja vanhempien kanssa, [perusopetuslaissa säädetty] oppimisen ja koulunkäynnin tuki, opetuksen räätälöinti erityisten opetusjärjestelyjen avulla [Pol 18§], oppilaan asioiden käsittely monialaisessa asiantuntijaryhmässä, yhteistyö lastensuojelun/sosiaalitoimen kanssa). Nämä toimenpiteet voivat vaihdella koulusta riippuen. Tällaisissa poissaoloissa **ei ole kyse** vanhempien kanssa yhdessä sovituista poissaoloista (esim. pitkä loma), kotiopetukseen huoltajan ilmoituksella siirtyneistä (oppivelvollisuus suoritetaan muutoin kuin perusopetuslain mukaisesti järjestettyyn perusopetukseen osallistumalla) tai satunnaisista sairasteluista (esim. kausiflunssa). Koska koulua käymättömistä oppilaista ei tehdä toistaiseksi virallisia tilastoja, kyseessä on oma arviosi.

Vastaajat arvioivat tämän määritelmän täyttävien oman koulunsa oppilaiden lukumäärän vapaasti täytettävällä kokonaisluvulla.

Jokaiselle vastaajalle laskettiin koulua käymättömien oppilaiden määrän arvion perusteella seuraava suhdeluku:

Koulua käymättömien oppilaiden lukumäärä

Koulun koko

Nimittäjä on laskettu yllä kuvatusta kuusiportaisesta koulun koon arviosta taulukon 4 mukaisesti. Tämä suhdeluku kuvaa kunkin vastaajan arviota koulua käymättömien oppilaiden prosenttiosuudesta vastaajan koulun oppilaista.

TAULUKKO 4. SUHDELUVUN LASKEMISESSA KÄYTETYT LUKUARVOT.

Koulun koko	Oppilaiden lukumäärän arvioinnissa käytetty luku
50-100	50
101-200	150
201-300	250
301-400	350
401-500	450
yli 500	550

Tätä suhdelukua käytettiin (tavalla joka kuvataan tarkemmin alla) arvioimaan, kuinka paljon koulua käymättömiä yläkoulun oppilaita Suomessa on. Analyysien varhaisessa vaiheessa huomattiin, että hallintohenkilökuntaan kuuluvat vastaajat näyttivät arvioivan koulua käymättömien oppilaiden suhteellisen osuuden systemaattisesti pienemmäksi kuin opetushenkilökuntaan kuuluvat vastaajat. Lisäksi erityiskoulujen työntekijät ($n = 9$) arvioivat suhteellisen osuuden huomattavasti suuremmaksi kuin vastaajat keskimäärin. Suhdeluvuissa näytti siis olevan systemaattista vinoumaa kahteen suuntaan, mikä saattaisi vääristää oppilaiden määrän arviointia. Ensinnäkin hallinnon edustajat saattavat arvioida koulua käymättömien oppilaiden määrää muita työntekijöitä pienemmäksi, koska esimerkiksi rehtorit, joita hallinnon edustajista oli ylivoimaisesti eniten, eivät välttämättä ole päivittäin tekemisissä näiden oppilaiden kanssa. Toiseksi jotkin ammattiryhmät, erityisesti erityiskoulujen opettajat, saattavat olla tekemisissä lähes pelkästään koulua käymättömien oppilaiden kanssa, joten heidänkään arvionsa näiden oppilaiden suhteellisesta osuudesta ei anna luotettavaa kuvaa siitä, kuinka paljon näitä oppilaita *keskimäärin* on Suomen kouluissa.

Nämä seikat otettiin huomioon koulua käymättömien oppilaiden määrän arvioinnissa kahdella tavalla. Ensinnäkin erityiskoulujen työntekijät eivät olleet mukana koulua käymättömien oppilaiden määrän arvioinnissa. Toiseksi keskeiset tunnusluvut (keskiarvo ja mediaani) laskettiin erikseen kaikille vastaajille ja kullekin ammattiryhmälle. Määrän arvioinnissa käytettiin maakunnittain laskettuja tunnuslukuja, mutta esitämme ensin koko maan tunnusluvut (taulukko 5) yleisten periaatteiden havainnollistamiseksi.

TAULUKKO 5. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIEN SUHTEELLINEN OSUUS KAIKISTA SUOMALAISISTA YLÄKOULULAISISTA.

		95 % Luottamusväli			
		Arvo	Prosentteina	Alaraja	Yläraja
Kaikki vastaajat	Keskiarvo	0,040	4,0 %	0,035	0,046
	Mediaani	0,024	2,4 %	0,022	0,029
Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,045	4,5 %	0,038	0,055
	Mediaani	0,028	2,8 %	0,022	0,033
Oppilashuollon palvelut	Keskiarvo	0,041	4,1 %	0,035	0,047
	Mediaani	0,036	3,6 %	0,035	0,036
Hallinto	Keskiarvo	0,031	3,1 %	0,025	0,038
	Mediaani	0,020	2,0 %	0,015	0,020

Opetushenkilöstön (keskiarvo = 0,045) ja hallinnon (keskiarvo = 0,031) suhdelukujen keskiarvojen välillä on tilastollisesti merkitsevä ero ($t(356) = 2,06$, $p = 0,04$, Cohenin $d = 0,25$). Opetushenkilöstön ja hallinnon mediaanit eroavat myös toisistaan merkitsevästi, sillä näiden ammattiryhmien 95 % luottamusvälit eivät ole päällekkäisiä (opetushenkilöstö: mediaani 0,028, luottamusväli 0,022 - 0,033; hallinto: mediaani 0,020, luottamusväli 0,015 - 0,020). Opetushenkilöstön ja hallinnon arviot koulua käymättömien oppilaiden suhteellisesta osuudesta eroavat siis toisistaan siten, että opetushenkilöstö arvioi suhteellisen osuuden suuremmaksi kuin hallinto.

Taulukosta nähdään myös, että kaikkien vastaajien ja kaikkien ammattiryhmien suhdeluvun keskiarvo on aina suurempi kuin saman suhdeluvun mediaani. Tämä johtuu siitä, että suhdeluvun jakaumat ovat vasemmalle vinoja, eli suurin osa havainnoista on keskittynyt pieniin arvoihin, mutta havainnoissa on mukana myös joitakin isoja arvoja, jotka vetävät keskiarvoa ylöspäin. Tässä tilanteessa luotettavampi tunnusluku keskimääräiselle suhdeluvulle on mediaani.

Tästä syystä varsinaisessa koulua käymättömien oppilaiden määrän lopullisessa arvioinnissa käytettiin mediaaneja.

TAULUKKO 6. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN OSUUS KOKO KOULUN OPPILAISTA.

Kaikkien oppilaiden luottamusvälit ovat bootstrap-algoritmillä laskettuja arvoja, hallinnon ja oppilashuollon keskiarvon luottamusvälit ovat keskiarvon kaavalla laskettuja arvoja, koska dataa oli liian vähän bootstrap-algoritmin käyttämistä varten. Samasta syystä opetushenkilöstön ja hallinnon mediaaneille ei ole laskettu luottamusvälejä.

				95 % Luottamusväli		Koulua käy- mättömät oppilaat
				Arvo	Alaraja	Yläaraja
Etelä-Karjala	Kaikki	Keskiarvo	0,022	0,012	0,033	85
		Mediaani	0,023	0,017	0,023	89
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,023	0,010	0,036	88
		Mediaani	0,023			89
	Hallinto	Keskiarvo	0,021	-0,003	0,046	83
		Mediaani	0,010			40
	Oppilaat	N	3889			
Etelä-Pohjanmaa	Kaikki	Keskiarvo	0,035	0,022	0,049	236
		Mediaani	0,027	0,017	0,053	181
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,043	0,006	0,081	294
		Mediaani	0,043			294
	Hallinto	Keskiarvo	0,031	0,002	0,061	213
		Mediaani	0,026			173
	Oppilaat	N	6775			
Etelä-Savo	Kaikki	Keskiarvo	0,061	0,029	0,103	260
		Mediaani	0,040	0,032	0,070	172
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,052	0,018	0,086	221
		Mediaani	0,040			172
	Hallinto	Keskiarvo	0,070	-0,035	0,174	299
		Mediaani	0,020			86
	Oppilaat	N	4289			
Kainuu	Kaikki	Keskiarvo	0,023	0,008	0,045	51
		Mediaani	0,017	0,006	0,067	37
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,016	-0,039	0,070	34
		Mediaani	0,016			34
	Hallinto	Keskiarvo	0,031	-0,052	0,115	68
		Mediaani	0,027			60
	Oppilaat	N	2186			
Kanta-Häme	Kaikki	Keskiarvo	0,029	0,020	0,040	173
		Mediaani	0,023	0,017	0,042	135
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,034	-0,021	0,090	203
		Mediaani	0,023			135
	Hallinto	Keskiarvo	0,024	0,001	0,047	141
		Mediaani	0,020			118
	Oppilaat	N	5923			
Keski-Pohjanmaa Hallinnosta oli vain yksi vastaaja, joten keskiarvo ja mediaani ovat tämän vastaajan arvo.	Kaikki	Keskiarvo	0,032	0,018	0,045	82
		Mediaani	0,033	0,014	0,040	87
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,035	0,019	0,051	91
		Mediaani	0,040			104
	Hallinto	Keskiarvo	0,006			15
		Mediaani	0,006			15
	Oppilaat	N	2599			
Keski-Suomi	Kaikki	Keskiarvo	0,069	0,040	0,107	642
		Mediaani	0,043	0,025	0,052	398
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,082	0,030	0,134	762
		Mediaani	0,043			398
	Hallinto	Keskiarvo	0,050	-0,404	0,504	464
		Mediaani	0,050			464
	Oppilaat	N	9279			

			Arvo	95 % Luottamusväli		Koulua käy- mättömät oppilaat
				Alaraja	Yläraja	
Kymenlaakso	Kaikki	Keskiarvo	0,020	0,013	0,026	106
		Mediaani	0,018	0,012	0,032	96
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,013	0,008	0,019	71
		Mediaani	0,012			64
	Hallinto	Keskiarvo	0,027	0,017	0,038	146
		Mediaani	0,028			150
	Oppilaat	N	5353			
Lappi	Kaikki	Keskiarvo	0,029	0,007	0,054	160
		Mediaani	0,020	0,000	0,080	110
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,044	0,000	0,088	243
		Mediaani	0,040			221
	Hallinto	Keskiarvo	0,011	-0,037	0,059	61
		Mediaani	0,000			0
	Oppilaat	N	5513			
Pirkanmaa	Kaikki	Keskiarvo	0,037	0,027	0,050	634
		Mediaani	0,022	0,018	0,036	372
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,036	0,021	0,050	603
		Mediaani	0,024			406
	Hallinto	Keskiarvo	0,048	-0,004	0,099	804
		Mediaani	0,020			339
	Oppilaat	N	16931			
Pohjanmaa	Kaikki	Keskiarvo	0,028	0,020	0,037	175
		Mediaani	0,024	0,020	0,033	154
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,023	0,017	0,030	146
		Mediaani	0,024			154
	Hallinto	Keskiarvo	0,020	0,005	0,035	129
		Mediaani	0,020			126
	Oppilaat	N	6298			
Pohjois-Karjala Opetushenkilöstöstä oli vain yksi vastaaja, joten keskiarvo ja mediaani ovat tämän vastaajan arvo.	Kaikki	Keskiarvo	0,016	0,004	0,033	77
		Mediaani	0,007	0,003	0,039	33
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,029			136
		Mediaani	0,029			136
	Hallinto	Keskiarvo	0,014	-0,011	0,038	65
		Mediaani	0,007			32
	Oppilaat	N	4760			
Pohjois-Pohjanmaa	Kaikki	Keskiarvo	0,038	0,027	0,052	649
		Mediaani	0,020	0,017	0,036	340
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,046	0,021	0,071	783
		Mediaani	0,023			389
	Hallinto	Keskiarvo	0,021	0,011	0,030	354
		Mediaani	0,018			302
	Oppilaat	N	17015			
Pohjois-Savo	Kaikki	Keskiarvo	0,040	0,026	0,059	315
		Mediaani	0,033	0,018	0,067	260
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,043	0,017	0,069	335
		Mediaani	0,035			272
	Hallinto	Keskiarvo	0,028	-0,027	0,083	220
		Mediaani	0,013			102
	Oppilaat	N	7798			

			Arvo	95 % Luottamusväli		Koulua käymättömät oppilaat
				Alaraja	Yläraja	
Päijät-Häme	Kaikki	Keskiarvo	0,067	0,043	0,099	446
		Mediaani	0,057	0,029	0,080	379
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,076	0,022	0,130	505
		Mediaani	0,045			301
	Hallinto	Keskiarvo	0,041	-0,013	0,096	274
		Mediaani	0,039			259
	Oppilaat	N	6624			
Satakunta	Kaikki	Keskiarvo	0,025	0,016	0,035	178
		Mediaani	0,020	0,011	0,033	143
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,031	0,004	0,059	225
		Mediaani	0,024			171
	Hallinto	Keskiarvo	0,021	0,006	0,037	152
		Mediaani	0,020			143
	Oppilaat	N	7137			
Uusimaa	Kaikki	Keskiarvo	0,041	0,032	0,052	2243
		Mediaani	0,023	0,022	0,029	1253
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,041	0,020	0,062	2251
		Mediaani	0,022			1218
	Hallinto	Keskiarvo	0,037	0,021	0,052	2009
		Mediaani	0,020			1096
	Oppilaat	N	54811			
Varsinais-Suomi	Kaikki	Keskiarvo	0,039	0,028	0,053	580
		Mediaani	0,030	0,020	0,044	441
	Opetushenkilöstö	Keskiarvo	0,039	0,024	0,055	587
		Mediaani	0,035			519
	Hallinto	Keskiarvo	0,022	-0,002	0,045	321
		Mediaani	0,017			255
	Oppilaat	N	14882			

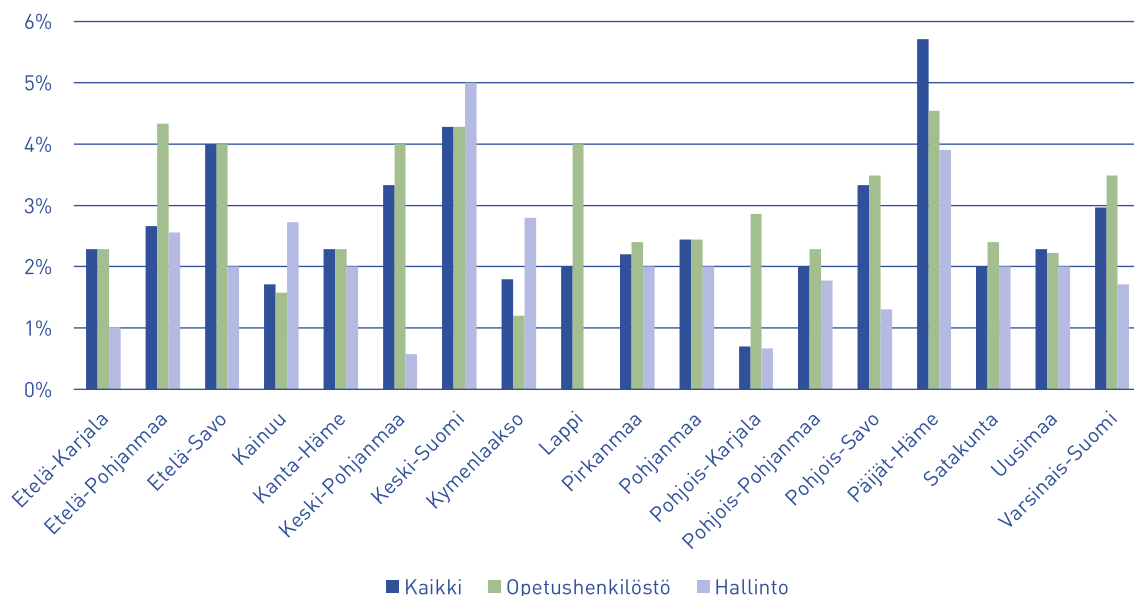
Arviot koulua käymättömien oppilaiden määrästä laskettiin seuraavasti. Ensin kustakin maakunnasta laskettiin kuusi tunnuslukua:

- 1) suhdeluvun keskiarvo maakunnan kaikkien vastaajien suhteen
- 2) suhdeluvun mediaani maakunnan kaikkien vastaajien suhteen
- 3) suhdeluvun keskiarvo maakunnan opetushenkilöstön suhteen
- 4) suhdeluvun mediaani maakunnan opetushenkilöstön suhteen
- 5) suhdeluvun keskiarvo maakunnan hallintohenkilöstön suhteen
- 6) suhdeluvun mediaani maakunnan hallintohenkilöstön suhteen

Kaikki yllä esitetyt tunnusluvut löytyvät taulukosta 6. Seuraavaksi haettiin yläkoulun oppilaiden lukumäärät maakunnittain vuonna 2019 Tilastokeskuksen tiedoista (SVT 2019a). Nämä oppilaiden maakuntakohtaiset lukumäärät löytyvät taulukosta 6 riviltä Oppilaat N. Tämän jälkeen arvio (tai tarkemmin sanottuna kuusi eri arvioita) kunkin maakunnan koulua käymättömien oppilaiden määrästä laskettiin kertomalla maakunnan yläkoululaisten lukumäärä jokaisella kuudella suhdeluvulla. Nämä arviot ovat taulukon 6 sarakkeessa koulua käymättömät oppilaat. Lopuksi arviot koko maan koulua käymättömien oppilaiden määrästä laskettiin laskemalla yhteen maakunnalliset arviot, jotka oli laskettu käyttämällä tunnuslukuja 1), 2), 4) ja 6). Nämä arviot on esitetty taulukossa 7. Koulua käymättömien oppilaiden suhteellinen osuus kaikista yläkoululaisista maakunnan mukaan on esitetty kuviossa 3.

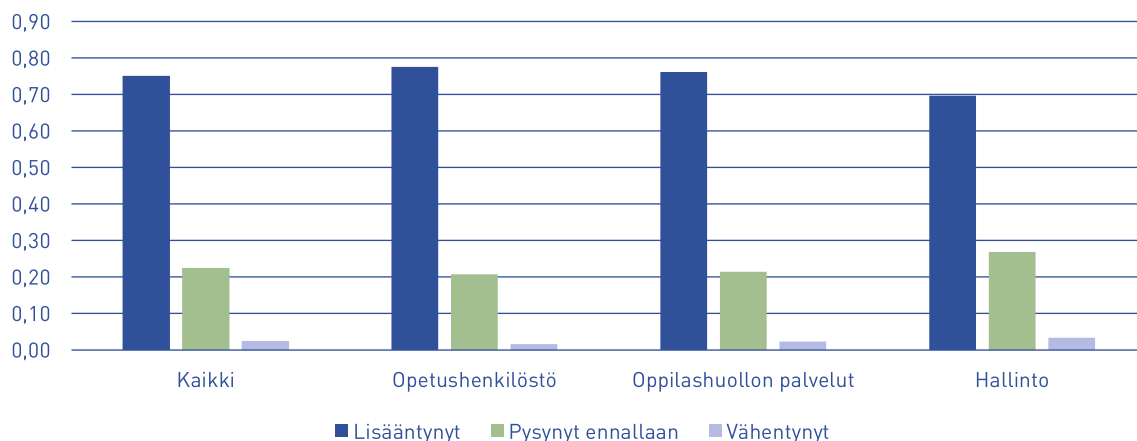
TAULUKKO 7. KOKO SUOMEN KOULUA KÄYMÄTTÖMÄT OPPILAAT.

Kaikkien vastaajien mediaanilla laskettu arvio	4680
Kaikkien vastaajien keskiarvolla laskettu arvio	7092
Opetushenkilöstön mediaanilla laskettu arvio	5077
Hallinnon mediaanilla laskettu arvio	3760

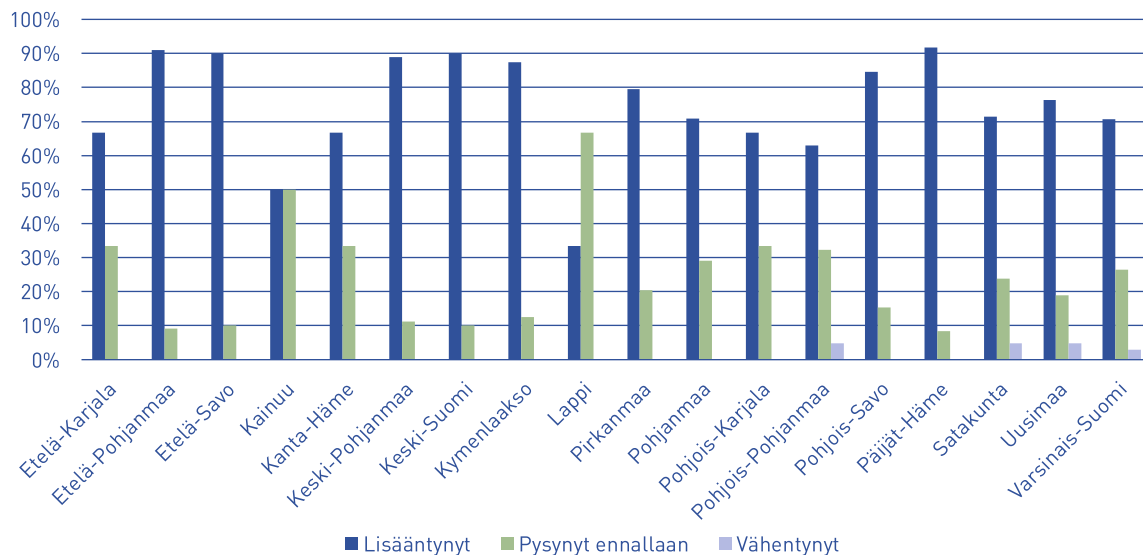

KUVIO 3. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN SUHTEELLINEN OSUUS KAIKISTA YLÄKOULULAISISTA MAAKUNNAN MUKAAN

Vastaajilta kysyttiin seuraavaksi kolmiportaisella asteikolla, onko koulua käymättömien oppilaiden määrä lisääntynyt, pysynyt ennallaan vai vähentynyt viime vuosina. Eri ammattiryhmien vastaajien prosenttiosuus koulua käymättömien oppilaiden määrän lisääntymisestä on esitetty kuviossa 4. Prosenttiosuus vastaajista maakunnittain on esitetty kuviossa 5. Ammattiryhmien tai maakuntien välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa prosenttiosuuksien jakaumissa.

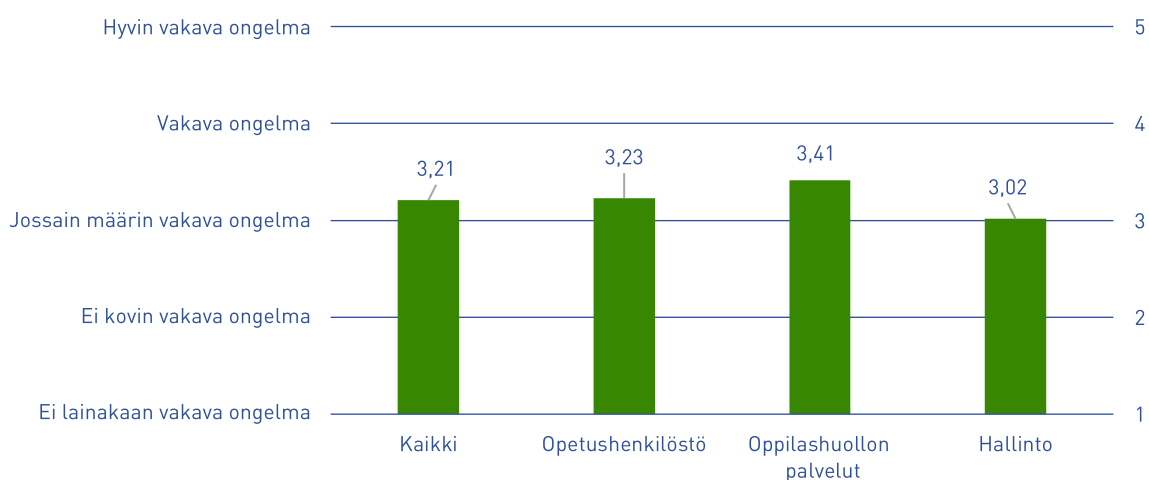
KUVIO 4. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN MÄÄRÄN MUUTOS VASTAAJAN AMMATIN MUKAAN, % VASTAAJISTA.

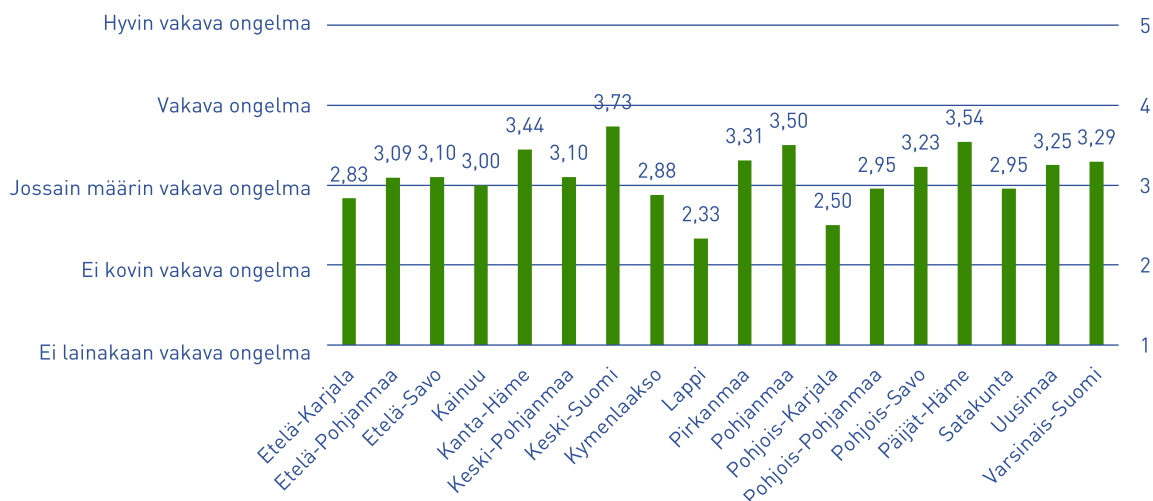
KUVIO 5. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN MÄÄRÄN MUUTOS VASTAAJAN MAAKUNNAN MUKAAN, % VASTAAJISTA

Vastaaajilta tiedusteltiin tämän jälkeen viisiportaisella likert-asteikolla, kuinka vakavana ongelmana he pitävät kouluakäymättömyyttä omassa koulussaan. Vastaukset analysoitiin jatkuvana muuttujana, jonka arvot sijoittuivat välille 1–5.

Kaikkien vastaajien ja eri ammattiryhmien keskiarvot on esitetty kuviossa 6. Ammattiryhmien keskiarvot erosivat toisistaan merkitsevästi ($F(2)=5,10$, $p=0,006$, $n_p^2=0,02$). Post hoc -testissä oppilashuollon palveluiden (3,41) ja hallinnon (3,02) keskiarvojen välillä oli merkitsevä ero. Näiden ryhmien välisen eron efektiivikoko (Cohenin d) oli 0,44. Maakuntakohtaiset keskiarvot löytyvät kuvioista 7. Myös maakuntakohtaiset keskiarvot erosivat toisistaan merkitsevästi ($F(17)=2,52$, $p=0,001$, $n_p^2=0,09$). Post hoc -testissä Keski-Suomen (3,73) ja Lapin (2,33) keskiarvojen välillä oli merkitsevä ero. Näiden ryhmien välinen Cohenin $d = 1,58$.

KUVIO 6. KOULUAKÄYMÄTTÖMYYSONGELMAN VAKAVUUS (KESKIARVO) VASTAAJAN AMMATIN MUKAAN

KUVIO 7. KOULUAKÄYMÄTTÖMYYSONGELMAN VAKAVUUS (KESKIARVO) VASTAAJAN MAAKUNNAN MUKAAN

Koulua käymättömien oppilaiden määrän arvioinnin perusteella voidaan perustellusti todeta, että koulua käymättömiä yläkoulun oppilaita on Suomessa luultavasti vähintään 4000. Kun tarkastellaan kaikkia vastaajia ilman jaottelua eri ammattiryhmiin (Taulukko 7), nähdään, että konservatiisemman tunnusluvun eli mediaanin mukaan laskettu arvio (4680) on reilusti yli neljän tuhannen. Keskiarvon mukaan laskettu arvio (7092) on vielä tätä paljon suurempi. Opetushenkilöstön ja hallinnon suhdelukujen todettiin eroavan toisistaan merkitsevästi siten, että opetushenkilöstö arvioi koulua käymättömien oppilaiden suhteellisen osuuden suuremaksi kuin hallinto. Tämä näkyy näiden oppilaiden määrän arvioinnissa siten, että opetushenkilöstön mediaanin mukaan laskettu arvio (5077) on selvästi suurempi kuin hallinnon mediaanin mukaan laskettu arvio (3760). Koska opetushenkilöstö on päivittäin läheisemmin tekemisissä oppilaiden kanssa kuin hallinto, on perusteltua ajatella, että heidän arvionsa perusteella laskettu Suomen koulua käymättömien oppilaiden määrä on lähempänä todellista koulua käymättömien määrää. Myös näin laskettuna päädytään johtopäätökseen, että koulua käymättömiä yläkoulun oppilaita on Suomessa yli 4000.

Vastaajat näyttävät olevan hyvin yksimielisiä siitä, että kouluakäymättömyys on lisääntynyt viime vuosina. Kaikista vastaajista 75,2 % oli tätä mieltä. 22,4 % mielestä kouluakäymättömyyden määrä on pysynyt ennallaan, ja vain 2,4 % oli sitä mieltä, että ongelma on pienentynyt. Eri ammattiryhmät ovat myös yksimielisiä asiasta. Myös kaikissa maakunnissa ne, joiden mielestä ongelma on pahentunut, ovat selvässä enemmistössä. Mahdollisesti näin ei ole Kainuussa ja Lapissa, mutta koska näistä maakunnista oli hyvin vähän vastaajia ($N < 10$), erot tunnusluvuissa eivät ole tilastollisesti merkitseviä, joten tällaista päätelmää ei tämän otoksen perusteella voi tehdä.

Vastaajat olivat myös selkeästi samaa mieltä siitä, että kouluakäymättömyys on vähintäänkin jossain määrin vakava ongelma. Oppilashuollon palveluissa työskentelevät arvioivat ongelman olevan vakavampi (3,41) kuin hallinnollisissa tehtävissä työskentelevät vastaajat (3,02), toisin sanoen kaikkien vastaajien mielestä ongelma on *vähintäänkin* jossain määrin vakava. Myös kaikkien maakuntien vastaajat (Lappia lukuun ottamatta), olivat sitä mieltä, että ongelma on vähintäänkin jossain määrin vakava. Lappi näyttäisi eroavat muista maakunnista myös muiden kysymysten vastausten suhteen samaan suuntaan, joten on mahdollista, että Lapissa ongelmaa ei koeta yhtä vakavaksi kuin muissa maakunnissa.

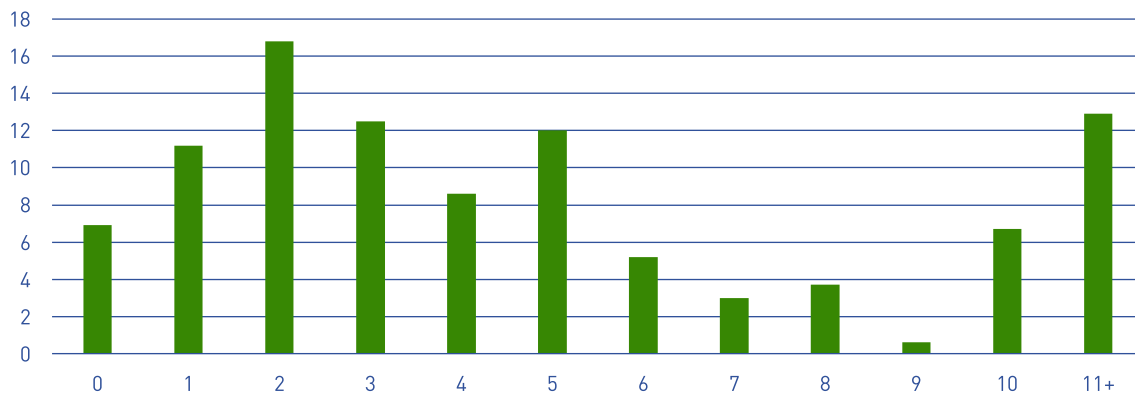
Lähteet

Suomen virallinen tilasto (2019a). Esi- ja peruskouluopetus [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-3709. 2019, Liitetaulukko 1. Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet maakunnittain 2019. Helsinki: Tilastokeskus. http://www.stat.fi/til/pop/2019/pop_2019_2019-11-14_tau_001.fi.html

Suomen virallinen tilasto (2019b): Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset [verkkojulkaisu]. ISSN=1796-3796. 2019. Helsinki: Tilastokeskus. http://www.stat.fi/til/kjarj/2019/kjarj_2019_2020-02-12_tie_001.fi.html

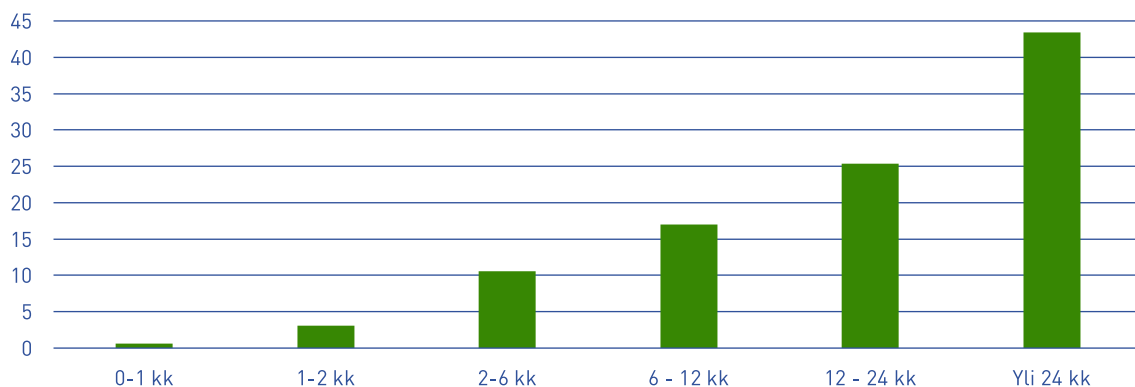
VERKKOLIITE 12. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN OMINAISUUKSIIN LIITTYVÄT TUTKIMUSTULOKSET.

Oppilaiden määrä/koulun henkilökunnan jäsen. Ensimmäiseksi selvitimme, kuinka monen koulua käymättömän oppilaan kanssa koulun henkilökunta on keskimäärin tekemisissä. Tulokset näkyvät kuviossa 1. Suurin yksittäinen eli tyypillisin oppilasmäärä työntekijää kohti oli kaksi koulua käymättömä oppilasta. Keskimäärin, mediaanilla eli keskimmaisella arvolla mitattuna, koulun työntekijä oli neljän oppilaan kanssa tekemisissä. Keskiarvo oli kuusi oppilasta, mutta siihen vaikuttaa muutama hyvin monen ongelmallisen oppilaan kanssa tekemisissä oleva vastaaja. Ammattien välillä oli merkitsevä ero ($F(2) = 4,04$, $p=0,018$, $\eta_p^2=0,02$), oppilashuollon palveluiden työntekijöiden keskiarvo oli lähes kahdeksan oppilasta, kun taas opetushenkilökunnalla noin viisi.

KUVIO 1. LUKUMÄÄRÄ KOULUAKÄYMÄTTÖMIÄ OPPILAITA JOIDEN KANSSA TEKEMISISSÄ, % VASTAAJISTA

Oppilaiden ominaisuudet. Tämä jälkeen selvitimme tarkemmin, keitä ovat koulua käymättömät oppilaat. Tutkimme asiaa suhteuttamalla toisiinsa kaksi kysymystä: kuinka monen koulua käymättömän oppilaan kanssa vastaaja tekee töitä, ja kuinka moni näistä oppilaista: 1) on tyttö/poika/muunsukupuolinen; 2) on maahanmuuttajataustainen 3) saa tehostettua/erityistä tukea; 4) on oppimisen vaikeus (esim. lukemisen tai kirjoittamisen vaikeus, ADHD); ja 5) kuinka monella on vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen (VSOP) päätös. Näistä kysymyksistä laskettiin kunkin ominaisuuden prosenttiosuus kaikista niistä koulua käymättömistä oppilaista, joiden kanssa vastaaja työskenteli. Tulosten perusteella 1) tytöt ja pojat ovat yhtä todennäköisesti koulua käymättömiä oppilaita (50 % tyttöjä, 50 % poikia; muunsukupuolisuus ei noussut esille vastauksissa); 2) noin 7 % koulua käymättömistä on maahanmuuttajataustaisia; 3) suurin osa saa tehostettua tai erityistä tukea (mediaani 100 %, keskiarvo 77 %); 4) noin 40 % on oppimisen vaikeus; ja 5) noin 35 % on vuosiluokkiin sitomaton opetus (VSOP).

KUVIO 2. KOULUA KÄYMÄTTÖMIEN OPPILAIDEN KESKIMÄÄRÄINEN POISSAOLO, % ARVIOIDUISTA OPPILAISTA

Poissaolojen kesto. Seuraava tutkittava ominaisuus oli ongelmallisen poissaolon kesto. Sitä tutkittiin pyytämällä vastaajaa ajattelemaan oppilaita, joiden kanssa on tekemisissä, ja arvioimaan heidän ongelmiansa kesto kuukausina. Vastaaja pystyi arvioimaan yhdestä kymmeneen oppilasta, oman valintansa mukaan. Tällä tavalla 424 vastaajaa arvioi yhteensä 2062 oppilaan koulunkäytöngelmien keston. Tulokset näkyvät kuviossa 2. Eri ammattiryhmät arvioivat keston suunnilleen samalla tavalla. Tyypillisin ongelmien kesto oli pisin mahdollinen vaihtoehto, yli kaksi vuotta. Näin pitkän ajan ongelma oli kestänyt noin 45 % arvioiduista oppilaista. Ongelmien keskimääräinen kesto (mediaani) oli noin vuoden.

TAULUKKO 1. POISSAOLOJEN SYYT.

Syy	N	KA	KH
Masennus/ Ahdistuneisuus $\alpha = 0,66$	457	3,52	0,91
Oppilasta ahdistaa koulun toimintaan liittyvät tilanteet	455	3,52	1,08
Oppilas kärsii pitkäaikaisista masennusoireista	454	3,51	1,01
Mielenkiinto koulun ulkopuolella $\alpha = 0,78$	457	3,51	0,89
Koulun ulkopuoliset tilanteet vievät ajan/mielenkiinnon	456	3,32	1,08
Oppilas ei ole kiinnostunut koulusta/ei arvosta koulunkäyntiä.	456	3,50	1,08
Oppilaan vuorokausirytmä on sekaisin	455	3,69	1,04
Fyysiset oireet $\alpha = 0,58$	456	3,21	0,84
Oppilas on usein sairas (esim. flunssat, virustaudit)	454	2,94	0,99
Oppilaalla on paljon oireita, joille ei ole selkeää lääketieteellistä syytä	455	3,48	1,01
Kodin olosuhteet $\alpha = 0,53$	458	2,60	0,68
Kodin olosuhteet vaikeuttavat koulunkäyntiä	454	3,00	0,99
Vanhemmat eivät ole kiinnostuneet oppilaan koulunkäynnistä/arvosta koulunkäyntiä	449	2,61	0,93
Vanhempi haluaa pitää oppilaan kotona	454	2,19	0,92
Sosiaaliset ongelmat koulussa $\alpha = 0,72$	457	2,45	0,70
Oppilasta kiusataan	453	2,31	0,78
Oppilaalla ei ole ystäviä koulussa	455	2,69	0,96
Oppilas ei tule toimeen muiden oppilaiden kanssa (esim. suuttuu helposti)	456	2,33	0,88
Pessimismi/ välttely $\alpha = 0,50$	456	2,42	0,76
Oppilas haluaisi mieluummin opiskella kotona	451	2,26	0,92
Oppilas ei usko selviävänsä opinnoista	456	2,57	0,92
Opiskelu koulun tiloissa hankalaa $\alpha = 0,34$	457	2,12	0,77
Oppilaan koulupäivää on jouduttu lyhentämään, koska koulussa ei tarjolla tukea	453	2,40	1,17
Oppilas ei voi käydä koulua luokan/koulun työrauhaongelmien/rauhattomuuden vuoksi	457	1,83	0,76
Ulkoinen ongelmakäyttäytyminen $\alpha = 0,53$	456	2,05	0,77
Oppilaan koulupäivä on jouduttu keskeyttämään häiriökäyttäytymisen takia	456	1,96	0,87
Oppilaan päihteiden käyttö vaikeuttaa koulunkäyntiä	454	2,13	0,98
Oppilas/perhe ei tule toimeen koulun henkilökunnan kanssa $\alpha = 0,62$	457	1,84	0,68
Kodin ja koulun välinen yhteistyö ei toimi	455	1,69	0,76
Oppilas ei tule toimeen opettajan/opettajien kanssa	455	2,00	0,84

TAULUKKO 2. POISSAOLON SYIDEN VÄLISET KORRELAATIOIOT.

	Masennus/ Ahdistuneisuus	Mielenkiinto koulun ulko- puolella	Fyysiset oireet	Kodin olosuh- teet	Sosiaaliset ongelmat kou- lussa	Pessimismi/ väittely	Opiskelu koulun tiloissa han- kalaa	Ulkoinen ongel- ma-käyttäyty- minen
Mielenkiinto koulun ulkopuolella	0,16							
p	0,001							
N	457							
Fyysiset oireet	0,33	0,27						
p	0,000	0,000						
N	455	455						
Kodin olosuhteet	0,21	0,37	0,27					
p	0,000	0,000	0,000					
N	457	457	456					
Sosiaaliset ongelmat koulussa	0,42	0,26	0,28	0,33				
p	0,000	0,000	0,000	0,000				
N	457	457	455	457				
Pessimismi/väittely	0,33	0,29	0,22	0,25	0,37			
p	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000			
N	456	456	455	456	456			
Opiskelu koulun tiloissa hankalaa	0,32	0,12	0,25	0,25	0,35	0,44		
p	0,000	0,011	0,000	0,000	0,000	0,000		
N	456	456	456	457	456	456		
Ulkoinen ongelmakäyttäytyminen	0,11	0,47	0,18	0,30	0,27	0,23	0,25	
p	0,023	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
N	456	456	454	456	456	455	455	
Oppilas/perhe ei tule toimeen koulun hlökunnan kanssa	0,12	0,31	0,20	0,36	0,36	0,39	0,46	0,32
p	0,009	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
N	456	456	456	457	456	456	457	455

Kouluakäymättömyyden syyt. Lopuksi vastaajat arvioivat sitä, mistä syistä nuoret ovat poissa koulusta. Tätä varten tähän selvitykseen kehitettiin Koulua käymättömien -tutkijakollegion tuella 21 kysymyksen mittari, joka perustui osittain tilannekatsauksen johdannossa kuvattuihin teorioihin ja tutkimuksiin kouluakäymättömyyden syistä. Kysymykset arvioitiin asteikolla 1(ei koskaan) – 5 (hyvin usein). Nämä 21 kysymystä tiivistettiin vielä faktorianalyysin avulla yhdeksään syyluokkaan. Syyluokat ja alkuperäiset kysymykset löytyvät taulukosta 1. Syyluokkien väliset korrelaatiot löytyvät taulukosta 2. Yksittäisistä syistä vastaajat arvioivat tärkeimmäksi oppilaan sekoittuneen vuorokausirytmien ja sen, että koulun sosiaaliset tilanteet ahdistavat oppilasta. Alhaisin keskiarvo oli kysymyksellä kodin ja koulun yhteistyöstä. Syyluokkien erot on esitetty graafisesti kuviossa 3. Psykkiset ongelmat ja koulun vähäinen kiinnostavuus ovat vastaajien mielestä poissaolo-ongelmien tärkeimmät syyt. Oppilaat ovat näistä syistä poissa silloin tällöin ja usein –vaihtoehtojen väliltä. Fyysiset oireet aiheuttavat vastaajien mielestä poissaoloja lähinnä silloin tällöin, sosiaaliset ongelmat ja koulunkäyntiin suuntautuva välttelevä asenne vähän vähemmän. Kouluun liittyvät tekijät ja ulkoinen ongelmakäyttäytyminen ovat poissaolojen syynä harvoin. Eri ammattiryhmiä verrattaessa hallintohenkilökunta arvioi johdonmukaisesti jokaisen syyn hieman vähemmän usein poissaoloja aiheuttavaksi. Myös erikokoisten koulujen välillä oli suuntaa antava ero: kaikkein suurimpien koulujen henkilökunta arvioi kaikkien syiden esiintyvän hieman useammin kuin pienten koulujen henkilökunta. Ryhmien välisien erojen merkitystä kuvaavat efektikoot olivat kuitenkin pääasiassa pieniä ($\eta_p^2 = 0,02-0,06$). Suurin efektikoko ammattiryhmien välillä oli luokassa sosiaaliset ongelmat koulussa ja koulun kokoluokkien välillä ulkoisessa ongelmakäyttäytymisessä. Näiden valmiiden vaihtoehtojen lisäksi vastaajat pystyivät halutessaan vastaamaan vielä muu syy, mikä? –avokysymykseen. Näiden avovastausten luokitellut sisällöt ovat taulukossa 3. Kysymykseen vastasi 81 henkilöä, mutta vastaukset eivät juuri tuoneet lisää tietoa valmiisiin vastausvaihtoehtoihin verrattuna. Vastaajat olivat ehkä halunneet korostaa tiettyjä pulmia, jotka eivät tulleet tarpeeksi esille valmiissa vastausvaihtoehdoissa. Kyselystä selkeästi puuttuvia sisältöjä, jotka nousivat avokysymyksessä esille, olivat koulun ulkopuolisen palvelujärjestelmät puutteet ja diagnosoidut psyykkiset tai, erityisesti, fyysiset sairaudet.

KUVIO 3. POISSAOLOJEN LUOKITELLUT SYYT.

TAULUKKO 3. MUITA SYITÄ POISSAOLOILLE.

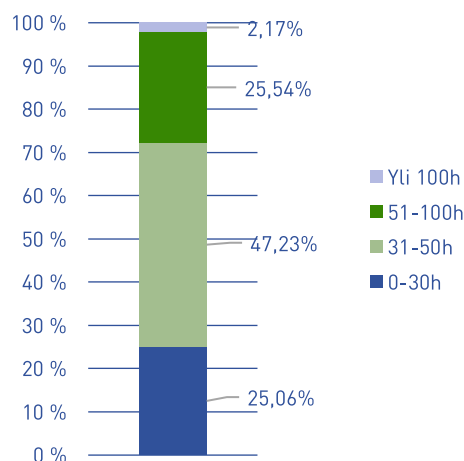
Luokka	Mainintoja
Mielenterveysongelmat	22
Ongelmat vanhemmuudessa	19
Ahdistuneisuus	12
Oppilaiden keskinäiset suhteet koulussa	9
Palvelujärjestelmän puutteet (koulun ulkopuolella)	9
Motivaation puute/laiskuus	8
Koulun rakenteisiin/toimintatapoihin liittyvät ongelmat	8
Elämänhallinnan vaikeudet	6
Diagnosoidut fyysiset tai psyykkiset oireet	6
Maahanmuuttajataustaan liittyvät ongelma	5
Nuoren omaehtoisuus	4

Koulun henkilökunta oli pääasiassa tekemisissä kohtuullisen (2-4) määrän koulua käymättömiä oppilaita kanssa. Vain noin 20 % vastaajista oli tekemisissä yli kymmenen poissaolo-ongelmallisen oppilaan kanssa. Sukupuoli ei näyttänyt vaikuttavan siihen, onko oppilaalla koulun käymisen ongelmia. Sen sijaan oppimisen vaikeudet olivat heillä selkeästi yleisempiä (n. 40 %) kuin tyypillisten oppilaiden joukossa (arviot vaihtelevat 4–10 %). Vuosiluokkiin sitomaton opetus oli varsin yleinen keino toimia kouluakäymättömien oppilaiden kanssa: vastaajien mukaan noin kolmasosa kouluakäymättömistä oppilaista oli siirretty vuosiluokkiin sitomattomaan opetukseen. Maahanmuuttajatausta vaikuttaisi olevan suhteellisen harvinaista koulua käymättömillä oppilailla, mutta katsottaessa Uudenmaan maakunnan tuloksia tilanne näyttää erilaiselta. Uudenmaan vastaajista kolmasosa oli tekemisissä maahanmuuttajataustaisten koulua käymättömien oppilaiden kanssa. Koko Uudenmaan maakunnassa koulua käymättömiä maahanmuuttajataustaisia oppilaita oli noin 13 %, eli huomattavasti enemmän koko maan tuloksiin verrattuna. Poissaolojen syistä keskeisimmiksi nousivat oppilaaseen liittyvät tekijät, joko psyykkiset ongelmat tai kiinnostuksen suuntautuminen koulun ulkopuolelle. Kouluun liittyvät tekijät näyttivät aiheuttavan vain harvoin vakavia poissaoloja. Eri ammattiryhmät ja erikokoisista kouluista tulevat vastaajat arvioivat syyt samalla tavalla.

VERKKOLIITE 13. KOULUN TOIMINTATAPOIHIN LIITTYVÄT TUTKIMUSTULOKSET.

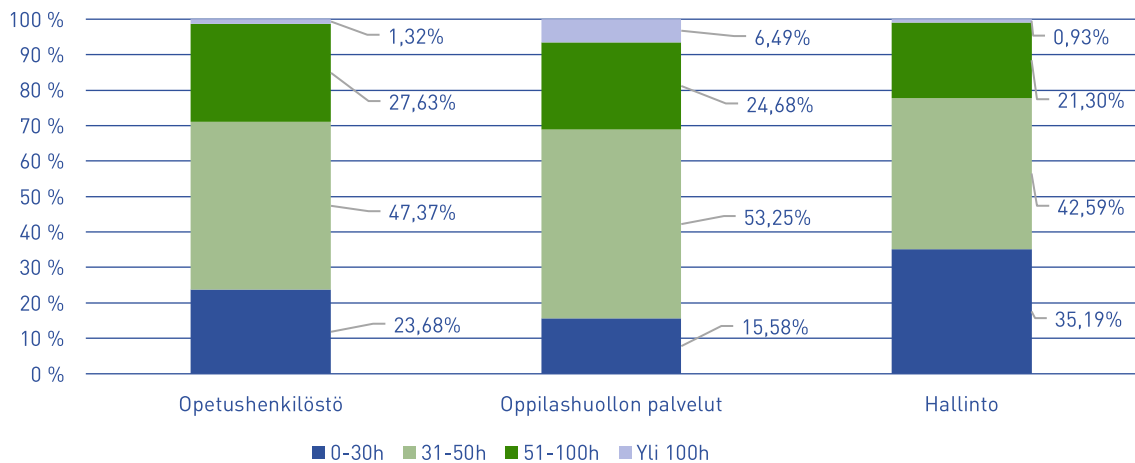
Koulun toimenpiteitä kouluakäymättömien oppilaiden suhteen kartoitettiin useilla kysymyksillä.

Poissaoloihin puuttumisen raja. Ensin tiedusteltiin neliportaisella monivalintakysymyksellä (asteikko 0-30 tuntia, 31-50 t, 51-100 t, Yli 100 tuntia, poissaoloja seurataan yksilöllisesti), miten paljon poissaoloja (luvallisia tai luvattomia) pitää kertyä, jotta asiaan puututaan vastaajan koulussa. Vaihtoehtoja oli mahdollista valita useita. Vastaajia, jotka valitsivat useamman kuin yhden valmiin numeerisen vaihtoehdon, oli vain muutama (n = 11). Heidän vastauksiaan käsiteltiin kuten he olisivat valinneet suurimman vaihtoehdon. Näin vastausten jakaumia voitiin analysoida χ^2 -testillä. Kuviossa 1 on esitetty poissaoloihin puuttumisen rajat suhteellisina osuuksina kaikista vastauksista. Suurin osa vastaajista (47 %) ilmoitti, että heidän koulussaan poissaoloihin puututaan, kun niitä on kertynyt 31-50 tuntia.

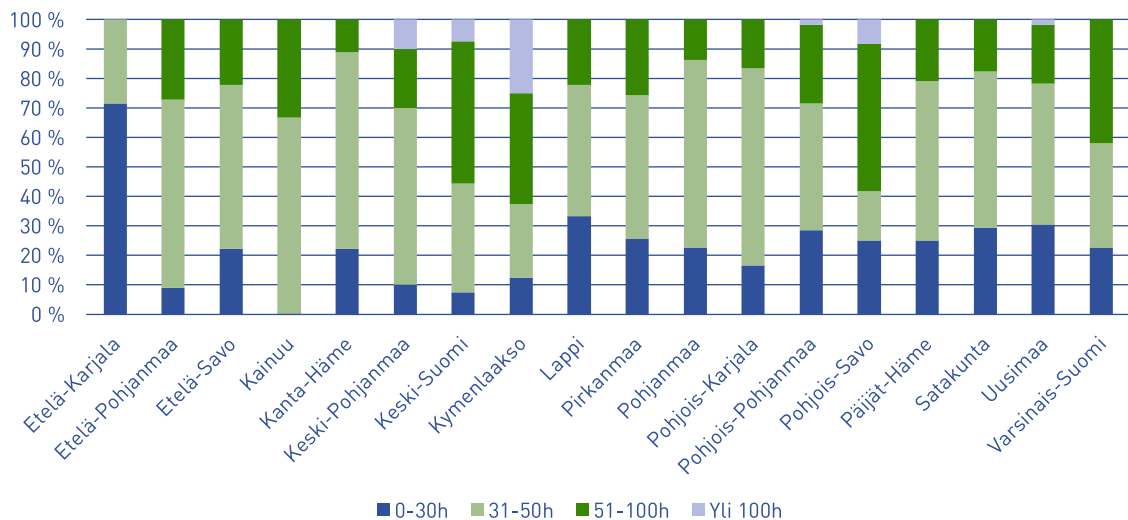
KUVIO 1. POISSAOLoihin PUUTTUMISEN RAJA, OSUUS KAIKISTA VASTAUKSISTA

Ammattiryhmien välisessä vertailussa kävi ilmi, että oppilashuollon palvelujen työntekijöiden mukaan poissaoloihin puututaan myöhemmin kuin hallinnon työntekijöiden mielestä ($\chi^2 (6) = 17,71, p = 0,007$, Cramerin $V = 0,15$). Nämä erot käyvät havainnollisesti ilmi kuviosta 2.

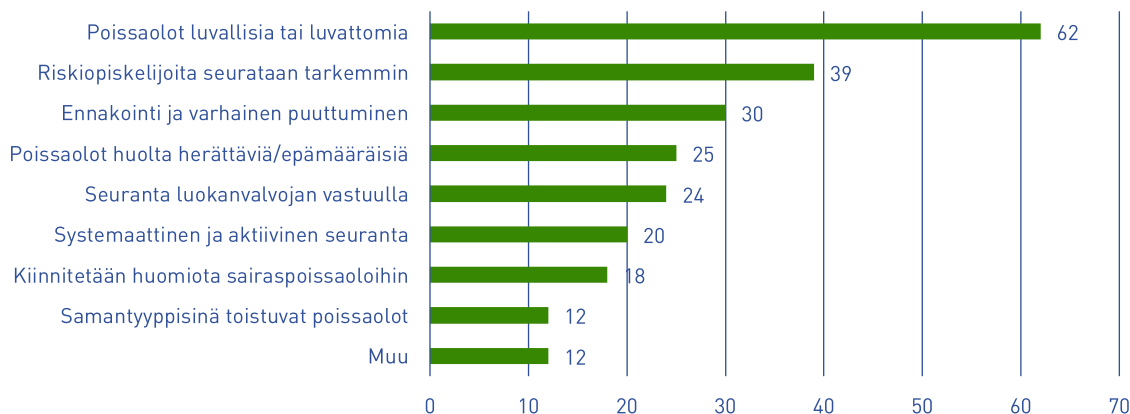
KUVIO 2. POISSAOLoihin PUUTTUMISEN RAJA, OSUUS VASTAUKSISTA AMMATTIRYHMÄN MUKAAN

Maakuntien välisessä vertailussa puolestaan selvisi, että isoista maakunnista Keski-Suomi ja Varsinais-Suomi poikkesivat muista maakunnista siten, että molemmissa poissaoloihin puututaan keskimääräistä myöhemmin ($\chi^2(51) = 75.471$, $p = 0,015$, Cramerin $V = 0,25$). Näissä maakunnissa suurin prosenttiosuus vastauksista sijoittui ryhmään ”poissaoloja on kerryttävä 51-100 tuntia, ennen kuin niihin puututaan” (Keski-Suomi 48 %, Varsinais-Suomi 42 %). Poissaoloihin puuttumisen rajat maakunnan mukaan on esitetty kuviossa 3. Kuvion perusteella saattaa näyttää siltä, että joidenkin muidenkin maakuntien jakaumat poikkeavat keskimääräisestä, mutta näissä maakunnissa on niin vähän vastaajia, että tämän otoksen perusteella niistä ei voi tehdä johtopäätöksiä. Vastaajien mukaan jokaisessa maakunnassa oli kuitenkin vähintään kaksi erilaista puuttumisen rajaa.

KUVIO 3. POISSAOLoihin PUUTTUMISEN RAJA, OSUUS VASTAUKSISTA MAAKUNNAN MUKAAN

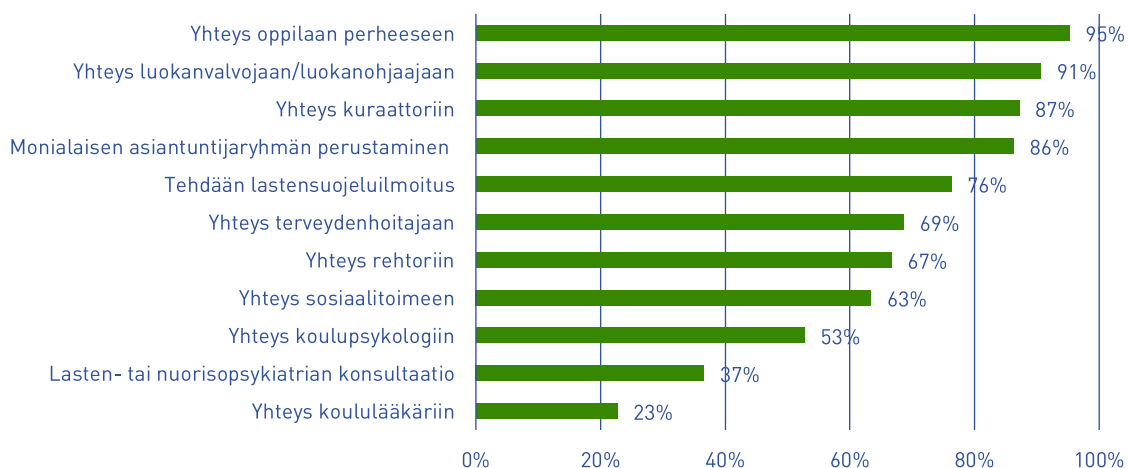
Mikäli poissolojen kertymistä seurattiin vastaajan koulussa yksilöllisesti, vastaajat saivat lisäksi halutessaan kertoa vapaamuotoisesti lisää siitä, mitä yksilöllinen tarkkailu tarkoittaa. Kuviosta 4 löytyvät vastausten perusteella syntyneet alaluokat ja kuinka usein näihin luokkiin kuuluvia vastauksia mainittiin. Vastausten perusteella muodostui yhdeksän alaluokkaa. Alaluokalla ”riskiopiskelijoita seurataan tarkemmin” tarkoitettiin sellaisten oppilaiden tiiviimpää seurantaa, joilla syystä tai toisesta on korkeampi riski kouluakäymättömyyteen. Tämän lisäksi luokkaan luokiteltiin kaikki vastaukset, joissa puhuttiin tapauskohtaisuudesta tai oppilaiden yksilöllisestä seurannasta. Luokkaan ”systemaattinen ja aktiivinen seuranta” luokiteltiin poissaolojen seurantaan liittyvien vastausten lisäksi myös kaikki vastaukset, joissa oli mainittu jokin malli, mitä koulussa hyödynnettiin poissaolojen tarkkailuun (esim. kaupungin malli poissaoloihin puuttumiseksi). ”Ennakointi ja varhainen puuttuminen” -luokkaan lajiteltiin kaikki vastaukset, joissa tuotiin jollakin tapaa ilmi tilanteiden ennakointia sekä sitä, että poissaoloihin puututaan matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman nopeasti. Saman tyyppisinä toistuvilla poissaoloilla tarkoitettiin esimerkiksi toistuvasti tietyiltä tunneilta kertyviä poissaoloja.

KUVIO 4. MITÄ POISSAOLOJEN YKSILÖLLINEN TARKKAILU TARKOITTAÄ, MAININTOJEN LUKUMÄÄRÄ

Vastausten perusteella poissaolojen yksilöllisellä tarkkailulla tarkoitettiin useimmin poissaolojen tyypin valvomista, eli sitä, onko kyseessä luvallinen vai luvaton poissaolo (62 mainintaa) (esim. *”Poissaolojen syiden merkitys eli onko luvallisia, luvattomia, sairastelua.”*). Myös riskiopiskelilaiden tarkempi seuranta nähtiin hyvänä poissaolojen yksilöllisen tarkkailun keinona (39 mainintaa) (esim. *”Selkeät sairaudesta tms. johtuvan syyn kohdalla tilannetta on ok, mutta ns. oirehtivan poissaolijan (riskiryhmän oppilas) kohdalla kynnys voi olla hyvin matala.”*). 30 maininnassa nostettiin esiin ennakointi ja varhainen puuttuminen tapana toteuttaa poissaolojen yksilöllistä seurantaa (esim. *”Poissaoloja seurataan aktiivisesti ja oppilaan tilanteesta riippuen niihin puututaan.”*). Luokkaan ”muu” kuuluvia mainintoja olivat esimerkiksi yhteydenpito vanhempiin sekä asian käsittely oppilashuoltoryhmässä.

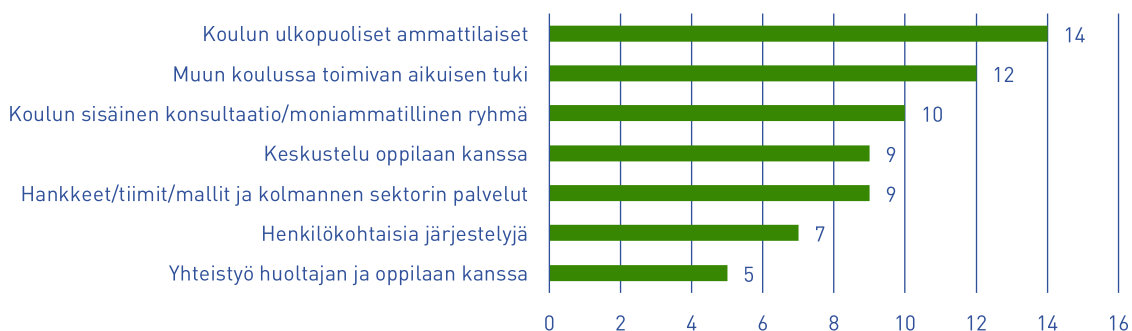
Koulun toimenpiteet. Seuraavaksi kyselyssä tiedusteltiin koulun toimintaa silloin, kun poissaolot vaikeuttavat selkeästi oppilaan koulunkäyntiä ja vaativat koulun suunnalta toimenpiteitä. Koulun toimintaa tiedusteltiin valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla sekä avokysymyksellä. Valmiita vaihtoehtoja oli mahdollista valita enemmän kuin yksi. Kuviossa 5 on esitetty valmiit vastausvaihtoehdot sekä miten vastaukset jakautuivat vastaajien kesken.

KUVIO 5. KOULUAKÄYMÄTTÖMYYTEEN PUUTTUMINEN, % VASTAAJISTA

Valtaosa vastaajista (95 %) ilmaisi yhteydenoton oppilaan perheeseen ensisijaisena toimintatapana poissaoloihin puuttumiseksi. Myös yhteydenotto luokanvalvojaan nähtiin tärkeänä keinona (91 % vastaajista). Kuraattorin mainitsi 87 % vastaajista.

Valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi vastaajilta tiedusteltiin avokysymyksellä lisätietoa muista koulun toimintatavoista silloin, kun poissaolot vaikeuttavat selkeästi oppilaan koulunkäyntiä. Kuviossa 6 esitetään avovastausten perusteella muodostetut luokat ja kuinka usein näihin luokkiin kuuluvia vastauksia mainittiin. Vastausten perusteella muodostui seitsemän luokkaa, jotka osittain sivusivat valmiita vastausvaihtoehtoja. Tästä voidaan päätellä, että aktiivisimmat vastaajat ovat mahdollisesti halunneet valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi korostaa omin sanoin jotakin toimintatapaa. Vastauksissa koulun ulkopuolisilla ammattilaisilla tarkoitettiin usein koulun ulkopuolista konsultaatiota tai moniammatillisen yhteistyön tekemistä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Henkilökohtaisilla järjestelyillä tarkoitettiin ennen kaikkea oppilaan opetusta koskevia järjestelyjä.

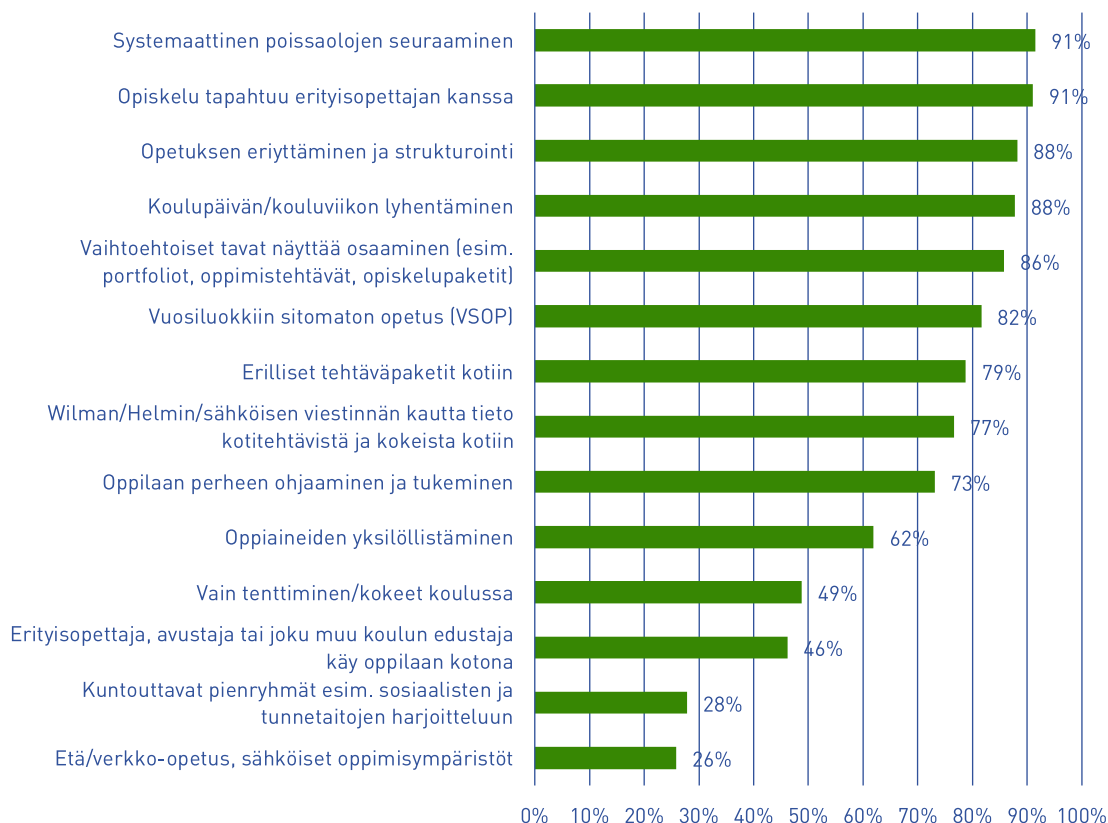

KUVIO 6. KOULUAKÄYMÄTTÖMYYTEEN PUUTTUMINEN, MAININTOJEN LUKUMÄÄRÄ AVOVASTAUKSIS

Vastaajien mukaan eniten käytettyjä avokysymyksien vastauksissa mainittuja toimintatapoja olivat koulun ulkopuolisten ammattilaisten tuen ja avun hyödyntäminen silloin, kun poissaolot vaikeuttavat oppilaan koulunkäyntiä (14 mainintaa) (esim. *”Ensisijaisesti keskustellaan oppilaan ja perheen kanssa, mutta herkästi otetaan muita toimijoita (perhesosiaalityö, lastensuojelu, erilaiset hoitotahot) mukaan.”*). Myös koulun sisällä toimivien muiden aikuisten apuun

tukeuduttiin 12 maininnassa (esim. *“Koulun oman kasvatusohjaajan antama tuki”*). Koulun sisäiseen konsultaatioon tai moniammatilliseen ryhmään liittyviä mainintoja oli 10 (esim. *“Konsultoidaan erityisopettajaa.”*). Myös keskustelua oppilaan itsensä kanssa (9 mainintaa) sekä yhteistyötä huoltajien kanssa (5 mainintaa) pidettiin tärkeinä puuttumisen keinoina (esim. *“Keskustellaan aina ensiksi oppilaan ja hänen perheensä kanssa.”*). Erilaiset hankkeiden mallit ja kolmannen sektorin palvelut mainittiin 9 kertaa (esim. *“Kaupungissa toimii liikkuvan tuen hankkeessa erityisopettaja ja sosiaalityöntekijä, jotka tekevät nuorta tukevaa työtä interventiona jonkin aikaa yrittäen omalta osaltaan saada koulunkäynnin taas normalisoitumaan.”*). Oppilaan henkilökohtaiset järjestelyt mainittiin 7 kertaa (esim. *“Tehdään räätälöity lukujärjestys ja toimintapaketti, jonka avulla taataan opinnoissa etenemistä muun tuen rinnalla.”*).

Opetusjärjestelyt. Tämän jälkeen kyselyssä tiedusteltiin valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla vastaajien näkemyksiä koulun tavoista järjestää koulua käymättömän oppilaan opetus. Valmiita vaihtoehtoja oli mahdollista valita enemmän kuin yksi. Tämän lisäksi avokysymyksen avulla haluttiin tiedustella muita mahdollisia keinoja. Kuviossa 7 on esitetty valmiit vastausvaihtoehdot sekä miten vastaukset jakautuivat vastaajien kesken. Yhtä tärkeinä keinoina koulua käymättömän oppilaan opetuksen järjestämiseksi pidettiin poissaolojen systemaattista seuranta (91 %) sekä opiskelua erityisopettajan kanssa (91 %). Myös opetuksen eriyttäminen ja strukturointi (88 %) sekä koulupäivän/kouluviikon lyhentäminen (88 %) nähtiin tärkeinä keinoina opetuksen järjestämiseksi.

KUVIO 7. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN, % VASTAAJISTA

Lisäksi myös tässä kysymyksessä oli mahdollista vastata avokysymykseen muista tavoista järjestää koulunkäynti koulua käymättömän oppilaan kohdalla. Kuviossa 8 on esitetty vastausten perusteella muodostetut luokat ja kuinka usein näihin luokkiin kuuluvia vastauksia mainittiin. Vastaukset luokiteltiin seitsemään luokkaan. Luokka ”yksilöllinen tukeminen oppilaan tarpeiden mukaan” sisälsi oppimisen tuen lisäksi maininnat oppilaiden yksilöllisistä tukitapaamisista esimerkiksi opinto-ohjaajan kanssa. Luokkaan ”pienryhmässä opiskelu” luokiteltiin kaikki maininnat, jotka viittasivat erilaisiin pienryhmiin (esim. Jopo-opetus, mopo-luokka, erilaiset tukiluokat, sairaalakoulu).

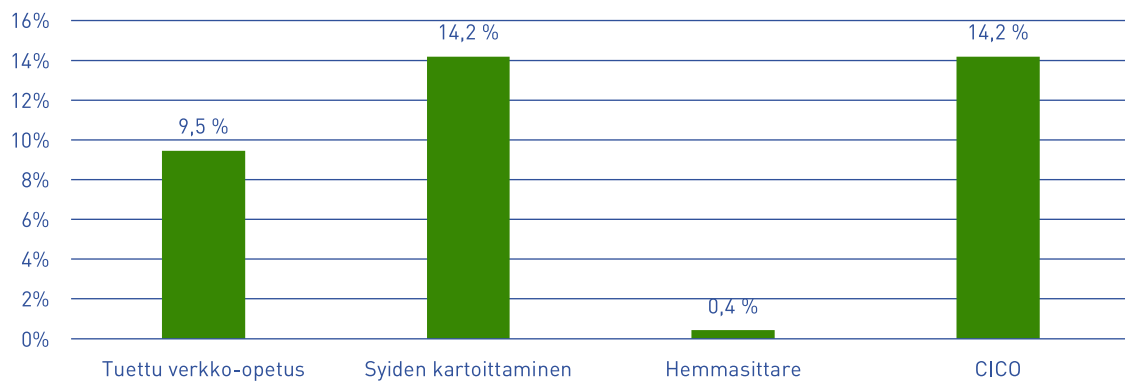
KUVIO 8. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN, MAININTOJEN LUKUMÄÄRÄ AVOVASTAUKSISSA

Avovastausten mukaan eniten käytettyjä tapoja koulua käymättömän oppilaan koulunkäynnin järjestämiseksi olivat yksilöllinen tukeminen oppilaan tarpeiden mukaan, joka mainittiin vastauksissa 16 kertaa (esim. *”Opinto-ohjaajan yksilölliset ohjaustapaamiset ja seuranta koulusakäynnin tueksi”*). Myös opetus koulun ulkopuolisissa tiloissa (14 mainintaa) ja pienryhmässä opiskelu (14 mainintaa) nähtiin hyvinä tapoina järjestää koulua käymättömän oppilaan opetus (esim. *”Fyysisesti luokka sijaitsee erillään isosta pääkoulusta kerrostalon alakerrassa, ja tämä on osoittautunut tärkeäksi tukitoimeksi ahdistusherkille nuorille.”*). Muu-luokkaan kuuluvia mainintoja olivat esimerkiksi erilaiset kuntouttavat jaksot.

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin, käytetäänkö heidän kouluissaan joitain tiettyä käytäntöjä tai menetelmiä. Vaihtoehtoja oli neljä, joista vastaaja saattoi halutessaan valita useita:

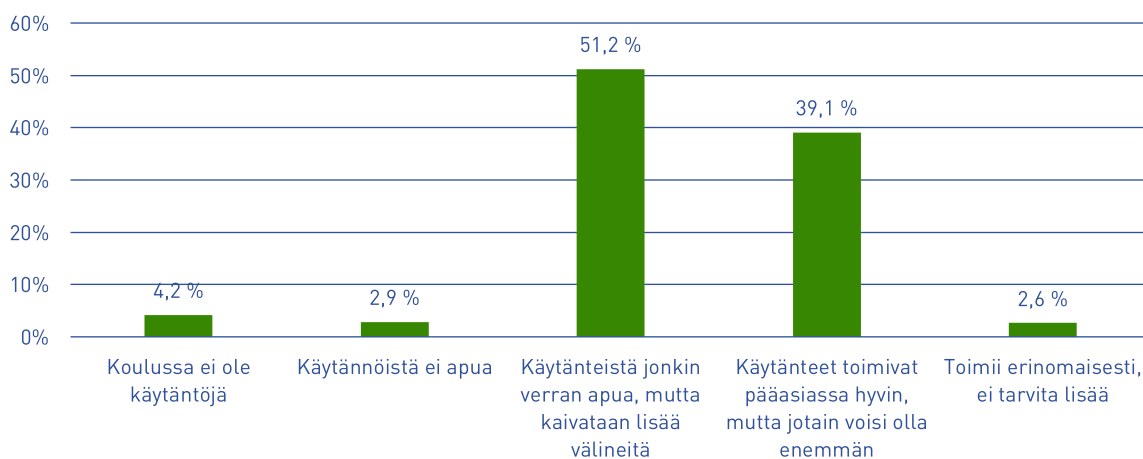
- Tuettu verkko-opetus, esim. Monni Online tai Tuuve
- Poissaolojen syiden tarkempi kartoittaminen esim. SRAS-R tai ISAP
- Hemmasittare –ohjelma (Perheen ja nuoren kokonaisvaltainen tukeminen)
- Check In/Check Out (CICO) –interventiomalli

Kaikki vaihtoehdot oli myös mahdollista jättää tyhjäksi. Kuviossa 9 on esitetty näitä menetelmiä käyttävien vastaajien osuus kaikista vastaajista. Yleisimmätkin näistä menetelmistä ovat käytössä ainoastaan vähän yli 14 % kouluista, joten nämä menetelmät eivät ole kovin laajassa käytössä Suomen kouluissa. Lisää koulupoissaolojen selvittämiseen käytettäviä mittareita löytyy verkkoliitteestä 10.

KUVIO 9. VASTAUSTEN OSUUS, JOISSA MENTELMÄ MAINITTU

Kaikkien käytäntöjen toimivuutta kartoitettiin monivalintakysymyksellä (mahdollista valita vain yksi vaihtoehto), jossa kysyttiin, kuinka hyvin koulunkäynnin järjestämisen tavat ja neljä edellä mainittua menetelmää ovat toimineet. Tulokset on esitetty kuviossa 10. Kuten kuviosta nähdään, ainoastaan noin 3 % vastaajista oli sitä mieltä, että käytännöt toimivat täydellisesti ja että niitä on tarpeeksi. Kääntäen voidaan sanoa, että yli 95 % vastaajista kaipaa lisää välineitä työskentelyyn koulua käymättömien oppilaiden kanssa.

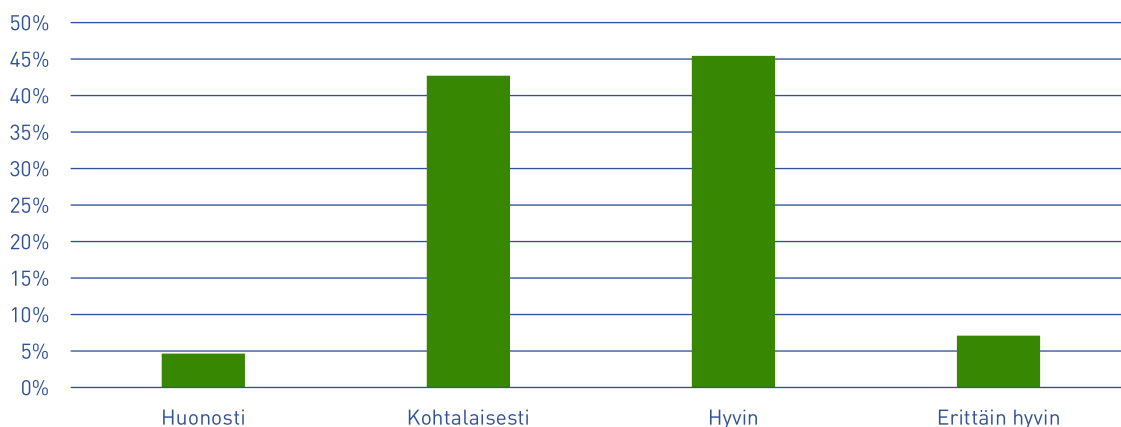

KUVIO 10. KÄYTÄNTÖJEN TOIMIVUUS, % VASTAUKSISTA

Koulun toimenpiteitä käsittelevän osion lopuksi vastaajilta kysyttiin viisiportaisella Likert-asteikolla, kuinka hyvin he osaavat itse mielestään toimia koulua käymättömän oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Asteikon vaihtoehdot olivat

- En ollenkaan (1)
- Huonosti (2)
- Kohtalaisesti (3)
- Hyvin (4)
- Erittäin hyvin (5)

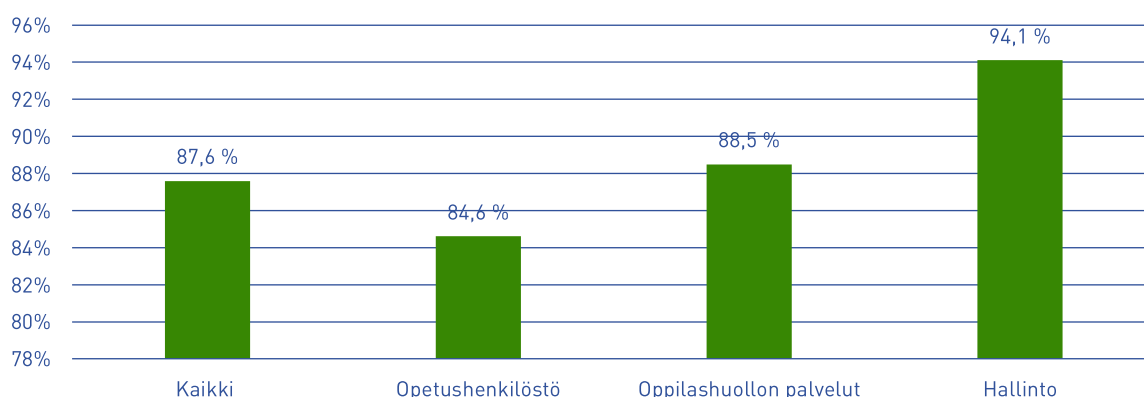
Kun vastaukset käsiteltiin jatkuvana muuttujana, vastaajien keskiarvo oli 3,55. Vastaajat olivat siis keskimäärin sitä mieltä, että he osaavat toimia koulua käymättömän oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi kohtalaisesti tai hyvin (kuvio 11). Eri ammattiryhmät kokivat itsensä samalla tasolla pystyviksi toimimaan koulua käymättömien oppilaiden kanssa.

KUVIO 11. KUINKA HYVIN VASTAAJA OSAA TUKEA KOULUA KÄYMÄTÖNTÄ OPPILASTA.

Kun maakuntien keskiarvoja vertailtiin keskenään, havaittiin tilastollisesti melkein merkitsevä ero Pohjois-Karjalan (4,16) ja kahden muun maakunnan (Etelä-Pohjanmaa 3,18 ja Pohjanmaa 3,22) välillä ($F(17) = 1,60$, $p = .060$, $n_p^2 = 0,06$). Tämän perusteella Pohjois-Karjalassa oltiin keskimääräistä itsevarmempia koulua käymättömien oppilaiden tukemisen suhteen. Koska Pohjois-Karjalasta oli vain kuusi vastausta, tähän johtopäätökseen pitää kuitenkin suhtautua varauksella.

Poissaoloihin puuttumisen malli. Vastaajilta kysyttiin seuraavaksi, oliko heidän koulussaan tai kunnassaan olemassa oppilaiden poissaoloihin puuttumisen malli. Kysymyksen vastausvaihtoehdot olivat kyllä ja ei. Kaikista vastaajista 88 % ilmoitti, että heidän koulussaan tai kunnassaan on käytössä poissaoloihin puuttumisen malli. Kaikkien vastaajien ja eri ammattiryhmien prosenttiosuudet on esitetty kuviossa 12.

KUVIO 12. ONKO KUNNASSA TAI KOULUSSA POISSAOLoihin PUUTTUMISEN MALLI, % VASTAAJISTA

Hallinnossa työskentelevistä vastaajista 94 % (mukautettu standardoitu jäännös = 2,4) kertoi, että kunnassa tai koulussa on käytössä poissaoloihin puuttumisen malli, mutta opetushenkilöstöön kuuluvista vastaajista vain 85 % mukaan tällainen malli on käytössä. Vaikka χ^2 -testin efektikoko ($\chi^2(2) = 6,79, p = 0,034$, Cramerin $V = 0,12$) ei olekaan kovin suuri, tämä viittaa kuitenkin siihen suuntaan, että hallinnon edustajat ovat paremmin tietoisia käytössä olevista malleista kuin opetushenkilöstö. Maakuntia vertailtaessa havaittiin, että Keski-Suomen vastaajista vain 69 % (msj. = -3,2) mukaan tällainen malli on käytössä. Poikkeavuus muista maakunnista oli tilastollisesti merkitsevä ($\chi^2(17) = 38,160, p = 0,002$, Cramerin $V = 0,29$).

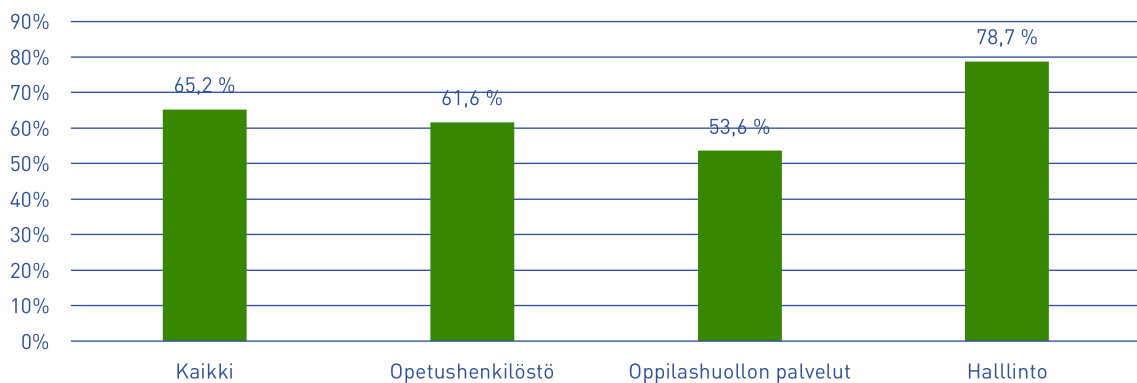
Vastaajat saivat halutessaan kertoa lisää tästä toimintamallista. Taulukossa 1 on esitetty vastausten perusteella muodostetut luokat ja se, kuinka usein näihin luokkiin kuuluvia sisältyjä mainittiin vastauksissa.

Eniten mainintoja oli portaittaisista puuttumisen malleista (68 mainintaa). Näissä malleissa tietyistä ennalta sovituista poissaolotuntimääristä seurasi sovitut toimenpiteet ja vastuualueet (esim. *“Portaittainen puuttumisen malli riippuen poissaolotuntien määrästä. Kaavio kertoo, mikä taho puuttuu tilanteeseen missäkin vaiheessa.”*). Moniammatillista yhteistyötä (58 mainintaa) sekä yhteistyötä vanhempien ja oppilaan kanssa (56 mainintaa) painotettiin myös toimintamalleissa (esim. *“Poissaolojen lisääntyessä luokanvalvoja on yhteydessä kotiin ja jos poissaolot jatkuvat, perustetaan monialainen asiantuntijaryhmä (oppilashuolto mukaan) ja yhdessä mietitään keinoja poissaolojen kitkemiseksi.”*). Yhteydenotto sosiaaliviranomaisiin nousi esiin 27 maininnassa, ja suurin osa näistä maininnoista koski lastensuojeluilmoituksen tekoa. Muu-luokkaan luokitelluissa vastauksissa mainittiin esimerkiksi harvaan tapahtuva, ajoittainen poissaolojen seuranta.

TAULUKKO 1. LISÄKYSYMYS TOIMINTAMALLISTA.

Kerro halutessasi lisää tästä toimintamallista	Mainintoja
Portaittainen puuttumisen malli	68
Moniammatillinen yhteistyö	58
Yhteistyö ja keskustelu vanhempien ja oppilaan kanssa	56
Luokanvalvoja vastuuhenkilö	41
Kunnassa tai koulussa yhteinen poissaolon puuttumismalli	29
Ollaan yhteydessä sosiaaliviranomaisiin	27
Kunnassa on suunnitteilla/juuri käyttöön otettu poissaolon puuttumismalli	19
Malli hanketoiminnasta	17
Yksi tuntimääräinen puuttumisen raja	15
Malli olemassa, ei kuitenkaan toimi	11
Muu	12

Ne vastaajat, joiden koulussa tai kunnassa oli poissaoloihin puuttumisen malli, vastasivat vielä kysymykseen mallin toimivuudesta. Vastausvaihtoehdot olivat: 1) malli toimii ja 2) malli ei toimi. Kaikista vastaajista 65 % oli sitä mieltä, että malli toimii. Kaikkien vastaajien ja eri ammattiryhmien prosenttiosuudet on esitetty kuviossa 13.

KUVIO 13. POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN MALLIN TOIMIMINEN, % VASTAAJISTA

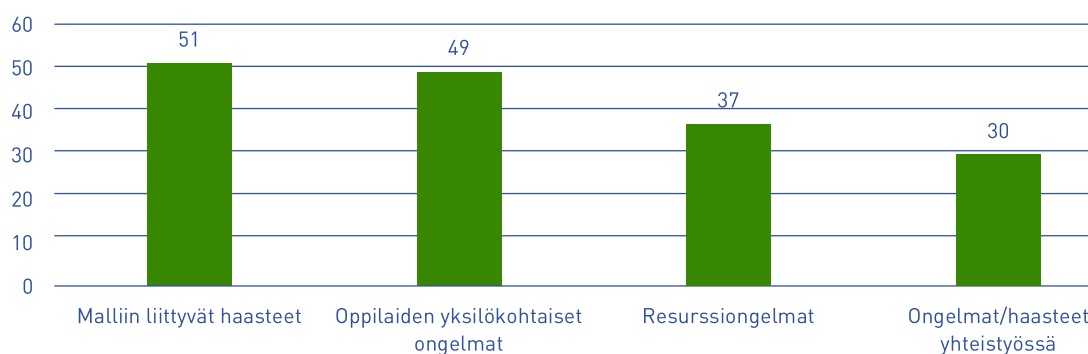
Eri ammatteihin kuuluneet vastaajat erosivat toisistaan ($\chi^2(2) = 13,85$, $p = 0,001$, Cramerin $V = 0,19$): hallinnossa työskentelevät vastaajat pitivät sattumaa todennäköisemmin malleja toimivina (msj. = 3,5), kun oppilashuollon palveluissa työskentelevät vastaajat (msj. = - 2,2). Opetushenkilöstö vastasi odotetulla tavalla. Eri maakuntien vastaajat eivät eronneet toisistaan.

Edellisen kysymyksen lisäksi samat vastaajat vastasivat jatkokysymykseen siitä, miksi kunnassa tai koulussa käytettävä malli ei mahdollisesti toimi. Vastausten perusteella muodostetut luokat löytyvät taulukosta 2. Vastausten pääluokat on lihavoitu ja niiden alta löytyvät niihin lasketut alaluokat. Mainintoja-sarakkeeseen on merkitty, kuinka monta kertaa kaikissa vastauksissa mainittiin luokkaan kuuluva tekijä. Pääluokkien mainintojen määrä on alaluokkien mainintojen summa.

TAULUKKO 2. MIKSI POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN MALLI EI TOIMI?

Miksi malli ei toimi?	Mainintoja
Malliin liittyvät haasteet	51
Mallia ei noudateta	32
Malliin perehdytys olematonta/ei tiedetä miten toimia	10
Malli on vasta rakenteilla/uusi	9
Oppilaiden yksilökohtaiset ongelmat	49
Nuori ei sitoudu/tukitoimista huolimatta tule kouluun	26
Malli toimii vain osalle nuorista	15
Poissaolojen syyt koulun ulkopuolella	8
Resurssiongelmat	37
Koulun ulkopuolisen tuen saaminen haastavaa/hidasta	27
Resurssien puute	10
Ongelmat/haasteet yhteistyössä	30
Puutteellinen moniammatillinen yhteistyö	16
Haasteet kodin kanssa tehtävässä yhteistyössä	14
Muita syitä	8

Luokka ”malliin liittyvät haasteet” (esim. *”Perehdytystä mallin käyttöön ei juurikaan ole ollut, opettajat eivät tiedä tai osaa toimia mallin mukaan.”*) muodostui kolmesta alaluokasta, jotka olivat: ”mallia ei noudateta”, ”malliin perehdytys olematonta/ei tiedetä miten toimia” ja ”malli on vasta rakenteilla/uusi”. Toisen luokan ”oppilaiden yksilökohtaiset ongelmat” (esim. *”Usein oppilaan ongelmat ovat monisyisiä eikä koululla ole toimintamalleja tarpeeksi koulunkäynnin tukemiseen.”*) muodosti alaluokat ”nuori ei sitoudu/tukitoimista huolimatta tule kouluun”; ”Malli toimii vain osalle nuorista”, jolla kuvattiin usein sitä, että sama tuki ei toimi kaikkien oppilaiden kohdalla, ja ”poissaolojen syyt koulun ulkopuolella”, jolla kuvattiin sitä, miten koulun tuki ei riitä ratkaisemaan esimerkiksi ongelmia kotona. Kolmas luokka ”resurssiongelmat” (esim. *”Kuormittaa sekä opettajia että oppilashuoltoa todella paljon. Resurssit eivät riitä hoitamaan, joten asioiden käsittely viivästyy.”*) muodostui alaluokista ”koulun ulkopuolisen tuen saaminen haastavaa/hidasta” sekä ”resurssien puute”. Viimeinen luokka ”ongelmat/haasteet yhteistyössä” (esim. *”monialainen verkosto ontuu”*) muodostui alaluokista ”puutteellinen moniammatillinen yhteistyö” sekä ”haasteet kodin kanssa tehtävässä yhteistyössä”. Muiksi syiksi mallin toimimattomuudelle nähtiin esimerkiksi tukirakenteiden haastava byrokratia sekä mallin soveltumattomuus yläkouluun.

KUVIO 14. POISSAOLoihin puuttumisen mallien ongelmien pääluokat, mainintojen lukumäärät

Mallin toimivuuden ongelmia koskevaan kysymykseen vastasi 345 henkilöä. Kuviossa 14 on esitetty vastauksista muodostetut luokat ja kuinka usein näihin pääluokkiin kuuluvia vastauksia mainittiin. Suurimpina syinä mallin toimimattomuudelle pidettiin malliin liittyviä haasteita sekä oppilaiden yksilökohtaisia ongelmia. Erilaiset malliin liittyvät haasteet mainittiin 51 kertaa, oppilaiden yksilökohtaiset ongelmat 49 kertaa. 37 maininnassa kuvattiin mallin toimimattomuuden johtuvan resurssiongelmistä. 30 maininnassa nostettiin esiin yhteistyön haasteet syynä mallin toimimattomuudelle. Useimmin mainitut mallin toimimattomuuteen liittyvät yksittäiset tekijät olivat ”mallia ei noudateta” (32 mainintaa), ”koulun ulkopuolisen tuen saaminen haastavaa/hidasta” (27 mainintaa) sekä ”nuori ei sitoudu/tukitoimista huolimatta tule kouluun” (26 mainintaa).

Malliin liittyviä haasteita sekä oppilaiden yksilökohtaisia ongelmia pidettiin lähes yhtä suurina tekijöinä mallien toimimattomuudelle. Malliin liittyvillä haasteilla tarkoitettiin varsin usein työntekijöiden sitoutumattomuutta koulun tai kunnan mallin noudattamiseen. Tämän lisäksi tuotiin esiin epävarmuutta ja epätietoisuutta mallin toimintatavoista. Oppilaiden yksilökohtaisilla ongelmilla kuvattiin muun muassa oppilaiden sitoutumattomuutta tarjottuihin tukitoimiin sekä koulun tukikeinojen riittämättömyyttä ratkaista oppilaiden monimutkaisia ongelmia, joiden alkuperän nähtiin olevan koulun ulkopuolella.